

albicra.com/GPCodzienne
x.com/GPCodzienne
facebook.com/GPCodzienne
GP Codzienne.pl
Piątek-Niedziela 25-27/10/2024 CENA 6,00 zł (w tym 8% VAT) #209 (3799) / INDEKS 100625 / WYDANIE 1

**KAUCJE WPŁACI DYREKTOR
PROGRAMOWY TELEWIZJI REPUBLIKA**

**KSIĄDZ I URZĘDNICZKI ZE
ŁZAMI W OCZACH. WYJDĄ
NA WOLNOŚĆ ZA KAUCJĄ**

Jeśli do 15 listopada ks. Olszewski, pani Urszula i pani Karolina wpłacą po 350 tys. zł, wyjdą na wolność – zdecydował wczoraj sąd apelacyjny. Tym samym uznał, że nie ma podstaw do dalszego stosowania wobec nich aresztu. Oprócz wyznaczonej kaucji cała trójka będzie miała zakaz opuszczania kraju, dozór policyjny oraz zakaz kontaktowania się między sobą oraz ze świadkami w tej sprawie. Aresztowani przyjęli decyzję sądu z ogromną ulgą i nadzieją. – Wolność jest wreszcie realna – mówi „Codziennej” mecenas Adam Gomoła. Wpłacenie kaucji za obie urzędniczki zapowiedział Michał Rachoń, dyrektor programowy Telewizji Republika.

POLSKA

**Opozycja chce wyjaśnień
w sprawie taśm Wieczorka**

Portal Niezależna.pl ujawnił nagrania, na których minister nauki i szkolnictwa Dariusz Wieczorek szantażował prof. Bogusława Kopkę, rektora Publicznej Uczelni Zawodowej w Grudziądzu. Polityk chciał, aby rektor ustąpił, a w przeciwnym razie zapowiadał, że zlikwiduje uczelnię. – Czy to minister, czy już gangster? – pyta Prawo i Sprawiedliwość. s.4

ŚWIAT

**Trump na prowadzeniu
w wyścigu wyborczym**

W najnowszym sondażu krajowym Donald Trump wyprzedził Kamalę Harris o 2 pkt proc. Inne sondaże również pokazują, że po chwilowej ekscytacji wyborców Kamalą Harris były prezydent USA ma coraz większe szanse na powrót do Białego Domu. Jego przewaga jest jednak zbyt mała, by mógł być spokojny o zwycięstwo. s.7

PUBLICYSTYKA

**Razem, ale osobno. Paulina
Matysiak to ciągle za mało**

W przypadku PiS i partii Razem trudno mówić nawet o szorstkiej przyjaźni. Składa się na to wiele przyczyn ideowych, decydujących o głębokich różnicach między tymi formacjami. Ale polityka to nie przysięga małżeńskiej wierności, a PiS i Razem mają spory potencjał do wspólnych działań w sprawach społecznych. s.12

POLSKA

**Prawdziwych świń
mniej przy korytach**

Odbudujemy polską tradycję hodowli świń, a budżet pokryje całość kosztów bioasekuracji – obiecywał Donald Tusk w 100 konkretach. Sprawa miała być zamknięta jeszcze w 2024 r. Tymczasem w ciągu trzech kwartałów bieżącego roku w Polsce zamknięto blisko 2,5 tys. gospodarstw, a pogłowie spadło o 210 tys. sztuk. s.4

Paulina Hennig-Kloska

minister klimatu, na wieść o fatalnych wynikach sprzedaży detalicznej w Polsce

\\ Niestety konsumpcjonizm jest zły dla klimatu, dobry dla gospodarki, której trendy musi obserwować rząd, bo ona odzwierciedla też nastroje społeczne. \\

2

PIĄTEK-NIEDZIELA 25-27 PAŹDZIERNIKA 2024

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

fot. Wikipedia/d

POGODA

Piątek 25.10 Słonecznie

WSCHÓD słońca 07:18 ZACHÓD słońca 17:21
Imieniny obchodzą: Amon, Bonifacy, Daria, Gaudenty, Hilary, Inga, January, Katarzyna, Krystin, Krystian, Prot, Sambor, Tabita, Tadea, Tadeusz, Teodozy, Wojmir

Gdańsk	15°C	10°C
Lublin	16°C	8°C
Katowice	18°C	11°C
Kraków	17°C	10°C
Łódź	17°C	11°C
Poznań	18°C	12°C
Warszawa	16°C	10°C
Wrocław	19°C	12°C

Sobota 26.10 Przejścia

WSCHÓD słońca 07:20 ZACHÓD słońca 17:19
Imieniny obchodzą: Amanda, Bernard, Bonawentura, Damian, Fulko, Kalistrat, Leonarda, Lucjan, Lucjana, Lucyna, Lutosław, Marcin, Rustyk, Rustyka, Łucjan, Łucjana

Gdańsk	17°C	11°C
Lublin	17°C	10°C
Katowice	14°C	13°C
Kraków	19°C	13°C
Łódź	15°C	13°C
Poznań	18°C	12°C
Warszawa	13°C	13°C
Wrocław	20°C	12°C

Niedziela 27.10 Przejścia

WSCHÓD słońca 07:22 ZACHÓD słońca 17:17
Imieniny obchodzą: Barnim, Prumencusz, Iwo, Iwona, Józef, Kapitolina, Manfred, Manfreda, Sabina, Siostrzemil, Wielebor, Wincenty

Gdańsk	17°C	12°C
Lublin	18°C	14°C
Katowice	16°C	12°C
Kraków	21°C	11°C
Łódź	15°C	13°C
Poznań	19°C	12°C
Warszawa	15°C	14°C
Wrocław	18°C	12°C

JAN GALAROWICZ

Etyka plemienna

Od przejęcia władzy przez Donalda Tuska najczęściej zwracamy uwagę na zagrożenia demokracji, praworządności i suwerenności naszej ojczyzny. Oburzają nas kłamstwo, sianie nienawiści, pogarda. Jednak już od dawna dokonują się u nas jeszcze głębsze i groźniejsze procesy od zdradzania etyki. Etyka uniwersalna jest bowiem wypierana przez „etykę plemienną”: dobre jest to, co my, „lepsi”, uważamy za dobre. A nawet następuje unicestwianie aksjologii – systemu wartości i etyki – zasad dobrego życia, co może doprowadzić część mieszkańców naszego kraju do osłabienia lub zaniku świadomości moralnej i deformacji lub utraty sumienia. A dzieje się tak poprzez zrównywanie wartości pozytywnych i negatywnych: nazywanie prawdy kłamstwem, a kłamstwa prawdą, niszczenie demokracji i praworządności jej obrońcami, a jej obrońców destruktorami, patriotów – faszystami. Jeden z największych etyków w dziejach ludzkości Dietrich von Hildebrand pisze: „Wartości moralne są węzłowym problemem świata; brak moralnych wartości jest największym złem, gorszym niż cierpienie, choroba, śmierć, gorszym niż upadek kwitnących kultur”.

Rafał Zawistowski

Wielka bitwa

Na naszych oczach rozegra się wielka epicka bitwa o przyszłość świata. Jej początek będzie miał miejsce w USA za 10 dni, kiedy rozstrzygnie się, kto będzie prezydentem USA. Od tego zależy nie tylko los Ameryki, ale też sytuacja w Europie, Azji i na Bliskim Wschodzie, a pewnie i w Ameryce Południowej. Wygrana Kamali Harris to brak zmian, czyli pogłębiający się marazm ekonomiczny, wzrost znaczenia agresywnych reżimów i rozpalać się wojen, które wcześniej czy później zamienią się w trzecią wojnę światową. Wygrana Trumpa oznacza osłabienie znaczenia polityki Niemiec nastawionej na izolację USA w Europie, obniżenie cen gazu i ropy przez odblokowanie produkcji łupkowej, co doprowadzi reżim Putina do bankructwa, oraz zatrzymanie wędrowni ludów z Południa na Północ, która zniszczyłaby naszą cywilizację. W Polsce zwycięstwo byłego prezydenta USA spowoduje w ciągu kilku miesięcy upadek Tuska i przyspieszone wybory parlamentarne. Taki scenariusz jest dzisiaj moim zdaniem najbardziej prawdopodobny. Świat bez realnego przywództwa Stanów Zjednoczonych to pędzący pojazd bez kierowcy. Wiceprezydent Harris takiego przywództwa nie zapewni. O taką stawkę idą wybory w USA i tę walkę rozstrzygną polscy wyborcy.

Tomasz Sakiewicz

Jacek Liziniewicz

Paradoks Hennig-Kloski

Łatwiej jest wielbłądowi przejść przez ucho igielne niż bogatemu wejść do królestwa niebieskiego. Zdanie to padło blisko 2 tys. lat temu i dotyczyło kwestii nieba. Echa tego słynnego zdania pobrzmiwały w stwierdzeniu Pauliny Hennig-Kloski, która odnosząc się do faktu, że w Polsce spada sprzedaż detaliczna, stwierdziła, że to lepiej dla klimatu. Oczywiście odpowiedzią była salwa śmiechu. Problem jest jednak taki, że minister klimatu powiedziała prawdę. Społeczeństwo bogate po prostu syfi i ma tendencję do rozprzestrzeniania dziedzictwa. Działa to na wszelkich poziomach. Bieda śmieci prawie nie produkuje. Tak było w PRL, gdzie przecież wszystko miało się kiedyś przydać i wszystko gromadzono. Problem jest jednak z przełożeniem tej konstatacji na życie codzienne. Trudno bowiem powiedzieć mieszkańcom Wilanowa: najlepiej, jakbyście mieli jedną koszulę i chodzili w niej 365 dni w roku. Trudno też powiedzieć Polakom: nie rozwijajcie się i wracajcie do PRL, bo klimat chce, abyście byli biedni i żyli znów bez prądu w drewnianych chatkach. Stąd też polityka klimatyczna zawsze skończy się tym, co w Polsce od lat udaje się najlepiej: setkami memów i szyderstwem. Wszyscy jednak śmiejemy się z samych siebie.

WALKA Z PAMIĘCIĄ O PREZYDENCIE KACZYŃSKIM

SKANDAL \ Gdańscy radni miejscy głosami przedstawicieli koalicji 13 grudnia zdecydowali, że zorganizowane zostaną konsultacje społeczne wśród mieszkańców dzielnicy Przymorze Wielkie dotyczące tego, czy chcą, aby patronem jednej z ulic nadal był prezydent Lech Kaczyński. Konsultacje rozpoczną się w grudniu br.

TEMAT DNIA

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

PIĄTEK-NIEDZIELA 25-27 PAŹDZIERNIKA 2024

3

SĄD APELACYJNY \ Będą wolni po wpłaceniu 350 tys. zł kaucji za każdego

Ksiądz i urzędniczki ze łzami w oczach. Wyjdą na wolność za kaucją

Jeśli do 15 listopada ks. Olszewski, pani Urszula i pani Karolina wpłacą po 350 tys. zł, wyjdą na wolność – zdecydował wczoraj sąd apelacyjny. Tym samym uznał, że nie ma podstaw do dalszego stosowania wobec nich aresztu. Poza wyznaczoną kaucją cała trójka będzie miała zakaz opuszczania kraju, dozór policyjny oraz zakaz kontaktowania się między sobą oraz ze świadkami w tej sprawie. Aresztowani przyjęli decyzję sądu z ogromną ulgą i nadzieją. – Możemy powiedzieć, że słysząc o tej decyzji, przyjęli ją ze łzami w oczach. Wolność jest wreszcie realna – mówi „Codzienniej” mecenas Adam Gomoła. Wpłacenie kaucji za obie urzędniczki zapowiedział Michał Rachoń, dyrektor programowy Telewizji Republika.

Jarosław Molga

Sąd Apelacyjny jest konsekwentny. W lipcu orzekł o skróceniu aresztu i nie dostrzegł w działaniach prokuratury niczego, co uzasadniałoby stosowanie wobec całej trójki środka zapobiegawczego, jakim jest areszt. Dziś potwierdził to stanowisko, zamieniając środek zapobiegawczy na poręczenie majątkowe, zakaz opuszczania kraju i dozór policyjny. Sąd pokazał w ten sposób, że nie można obchodzić postanowień, jakie poczynił ponad dwa miesiące temu – tłumaczy nam mecenas Krzysztof Wąsowski, obrońca księdza Olszewskiego oraz pani Urszuli.

Kwestia kilku dni

Dodaje, że wczoraj było już zbyt późno, ale obrońcy natychmiast rozpoczną działania, by zgromadzić kwoty niezbędne do tego, by cała trójka opuściła areszt jak najszybciej. – Są legalne sposoby, by te pieniądze pozyskać, choć zarówno dla księdza, jak i dla urzędniczek są to kwoty bardzo wysokie. W sumie dla całej trójki to ponad milion złotych. Podkreślam, że nie będziemy organizowali żadnych zbiórek na ten cel. Nie wolno tego robić, ponieważ byłoby to niezgodne z prawem. Ostrzegam także wszystkich, by nie dali się naciągać naciągaczom, którzy mogą próbować wyłudzać pieniądze, twierdząc, że organizują „zbiórkę na kaucję” – zaznacza Wąsowski. Na pytanie dotyczące konkretnego terminu wpłaty zasądzonej kaucji odpowiedział, że jest to kwestia kilku dni.

Jak podkreśla w rozmowie z nami obrońca ani Karoliny Adam Gomoła, nie ma mowy o żadnych zbiórkach, ponieważ prawo zabrania wpłacania kaucji z pieniędzy pochodzących ze zbiórek na ten cel. – Wszystko, każda złotówka nie może budzić wątpliwości. Musimy pamiętać, że zgodnie z prawem prokuratura jest

zobowiązana do sprawdzenia pochodzenia pieniędzy – wyjaśnia „Codzienniej” Gomoła i podkreśla, że bodnarowcy skwapliwie z tego skorzystają i dlatego trzeba być niezwykle ostrożnym i nie dawać jakichkolwiek pretekstów bodnarowcom, by zakwestionowali prawomocność złożenia kaucji. Zaznacza także, że same pieniądze to jeszcze nie wszystko. Istnieje określona procedura ich przekazania i termin wpływu na konto, co także będzie miało wpływ na termin uwolnienia księdza i urzędniczek.

Burzliwe niejawne posiedzenie

Jak relacjonowali nam obrońcy tuż po wyjściu z sądu, posiedzenie było niezwykle burzliwe. Bodnarowcy, jak ponad dwa miesiące temu, nie potrafili uzasadnić rzeczowo, dlaczego chcą trzymać księdza i urzędniczki w areszcie. Mimo że trwało już siedem miesięcy, zabezpieczone zostały wszystkie dokumenty, a świadkowie przesłuchani. Jak mówił Wąsowski, podczas oczekiwania na werdykt sądu obrońcy zarzucili bodnarowcom argumentami. – Były fantastyczne wypowiedzi, pan mecenas Gomoła strzelał jak z karabinu maszynowego, pan mecenas Skwarzyński znakomicie wystąpił, pan mecenas Kowalczyk. Ja wypadłem najslabiej – mówił Wąsowski. Już po ogłoszeniu werdyktu potwierdził

w rozmowie z „Codzienną”, że prokuratorzy byli bezsilni wobec argumentacji Gomoły i Skwarzyńskiego, a sędzia słuchała tej argumentacji uważnie, choć „zachowała cały czas kamienną twarz”. Opinii publicznej nie dane było zobaczyć, jak obrona trójki aresztowanych miażdży bodnarowców. Sędzia Ewa Jethon na początku posiedzenia wyprosiła z sali media i posiedzenie toczyło się za drzwiami zamkniętymi. Oznacza to także, że obrońcy nie mogą otwarcie mówić o szczegółach posiedzenia.

Nie ominą sądu apelacyjnego

Obrońcy będą chcieli w ciągu kilkunastu godzin dokonać wpłat z dwóch powodów. Najważniejszy to oczywiście jak najszybsze

uwolnienie aresztowanej trójki. – Tę decyzję sądu moi mandanci przyjęli ze łzami w oczach, tak jak pani Karolina – mówi nam Wąsowski. Podkreśla, że drugi powód to niedanie bodnarowcom szansy na próbę obejścia decyzji sądu apelacyjnego. – To już jest jednak realnie niemożliwe. Praktycznie wszystkie najcięższe zarzuty już wykorzystano. Werdykt sądu apelacyjnego jest konsekwentny. Nie będą mieli czasu. Co nie znaczy, że kiedy ksiądz i urzędniczki będą już na wolności, śledczy nie będą próbowali jakichś zagrań – mówi Wąsowski.

Przypomnijmy, że kiedy 31 lipca sąd apelacyjny skrócił areszt, bodnarowcy sponzorowali nowe zarzuty (zorganizowana grupa przestępcza)

i wniesli na ich podstawie o przedłużenie aresztu do sądu okręgowego. Tam życzenie prokuratury spełniła sędzia Magdalena Wójcik, orzekając przedłużenie aresztu. Zaraz potem awansowała w sędzie.

Wolna stopa, jawny proces

Decyzja sędzi Ewy Jethon oznacza, że po wpłaceniu kaucji ks. Olszewski, panie Karolina i Urszula odpowiadali będą z wolnej stopy. Poza kaucją cała trójka będzie miała policyjny dozór (będą musieli meldować się na policji dwa razy w tygodniu). Będą mieli także zakaz opuszczania kraju. Prokuratura, która przez siedem miesięcy trzymała całą trójkę za kratami, będzie teraz niejako zmuszona przedstawić akt oskarżenia i skierować go do sądu. Wtedy dojdzie do procesu, a ten będzie zgodnie z prawem jawny i kontrolowany przez media. Będzie to odmienna sytuacja od tej znanej wszystkim z tych siedmiu miesięcy. Wszystkie posiedzenia aresztowe księdza i urzędniczek nie były jawne, a co za tym idzie – opinia publiczna nie miała możliwości poznać, co tak naprawdę prezentują bodnarowcy, ani pełnej argumentacji obrony.

W tej sprawie wreszcie mamy do czynienia z przełomem. Wolność całej trójki jest teraz realna – mówią obrońcy księdza i urzędniczek.

OGŁOSZENIE REDAKCYJNE

Jedno słowo to tylko 4 zł, a zasięg ogólnopolski!

Publikacja ogłoszeń drobnych w „Gazecie Polskiej Codziennie” jest prosta i tania. Wystarczy wysłać treść ogłoszenia i proponowane terminy emisji na maila:

reklama@gpcodziennie.pl

a skontaktujemy się z Państwem w ciągu godziny i ustalimy szczegóły.

Proponujemy efektywny sposób na ogłaszanie się w ogólnopolskim wydaniu naszego dziennika za jedyne 4 zł netto od słowa.

ZAMÓW PRENUMERATĘ: www.prenumerata.swsmedia.pl

POLITYKA \ Burza po ujawnieniu taśm Wieczorka

Opozycja chce wyjaśnień od Tuska w sprawie taśm Wieczorka

Portal Niezależna.pl ujawnił nagrania, na których minister nauki i szkolnictwa Dariusz Wieczorek szantażował prof. Bogusława Kopkę, rektora Publicznej Uczelni Zawodowej w Grudziądzu. Polityk chciał, aby rektor ustąpił, a w przeciwnym razie zapowiadał, że zlikwiduje uczelnię. – Czy to minister, czy już gangster? – pyta Prawo i Sprawiedliwość. Domaga się też wyjaśnień od Donalda Tuska, który był oficjalnie informowany o sprawie.

Jacek Liziniewicz

Taśmy Dariusza Wieczorka wywołały popłoch w resorcie nauki. Jeszcze w środę wieczorem wystosował on stanowisko, w którym stwierdził, że taśmy to prowokacja, a słowa zostały wyjęte z kontekstu. Oczywiście resort ustami rzeczniczki i prezydenta Grudziądza zaczął oskarżać też prof. Bogusława Kopkę o to, że ten nic nie robił. Te zarzuty odrzucał sam były rektor na antenie Telewizji Republika. Opowiedział o tworzeniu instytucji i majątku, jaki zdołała zgromadzić.

– Prezydent Grudziądza przekazał uczelni budynek, kamieniec w centrum miasta. Efektem podpisania tej umowy było złożenie projektu do funduszu Unii Europejskiej, które są dokumentacją bardzo zawiłą. Te-

raz ta nieruchomości ma powrócić do miasta, ponieważ nikt z nowych władz nic nie zorganizował w ramach tej nieruchomości, która należy do uczelni. Obecnie nikt się tym nie interesuje i prawdopodobnie budynek wróci znów do miasta – mówił prof. Kopka.

W chwili, gdy dymisjonowano rektora, uczelnia miała już 4,5 mln zł na kontach i dwa mieszkania, które miały służyć jako baza noclegowa. Jak twierdzi prof. Kopka, zarzuty resortu nie mają oparcia w żadnych audytach ani kontrolach instytucji. Mało tego – osoby, które dziś go oskarżają, miały o nim dobrą opinię. – Wcześniej, jak mnie poproszono do ratusza, to prezydent Glamowski powiedział, że dostał od nowego ministra informację, że ten oczekuje rezygnacji. Sam powiedział, że jemu się dobrze ze mną

współpracuje i jeżeli mogę, to żebym wpłynął na ministra. I temu służyło to spotkanie – mówił Kopka.

Ze spotkania prezydent Grudziądza miał wyjść czerwony na twarzy. Politycy PiS mówią o skandalu i domagają się dymisji. – To gangsterka polityczna. Gdyby w naszych czasach coś takiego się zdarzyło, to mówiono by o strasznym PiS, które chce naruszać niezależność uczelni. To pokazuje, jakie mamy standardy w rządzie Donalda Tuska. To jednak tylko wierzchołek góry lodowej. Przecież to samo jest w spółkach skarbu państwa i innych instytucjach – mówi nam Dariusz Pionkowski z PiS.

Politycy chcą wyjaśnień od Donalda Tuska. – Rektor prof. Kopka, zaraz po tej ujawnionej rozmowie, napisał list do premiera Donalda Tuska, w którym prosił

Taśmy Dariusza Wieczorka wywołały popłoch w resorcie nauki
| fot. Zbyszek Kaczmarek/Forum

o zwrócenie przez premiera uwagi ministrowi na niestosowne zachowanie oraz na łamanie przez ministra nauki i szkolnictwa wyższego dobrych obyczajów akademickich. Wyraził w liście nadzieję, że minister nie będzie jego ani uczelni karał za sprzeciw wobec wyżej wymienionych działań. Pytanie do pana premiera Donalda Tuska: w jaki sposób zareagował? – mówił Marcin Porzucek, poseł PiS.

Z pytaniami zwróciła się też Joanna Borowiak. – Co mówi ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce? Art. 24 tej ustawy, punkt 9: „Pierwszego rektora uczelni

publicznej powołuje minister na okres roku, nawiązuje z nim stosunek pracy oraz wyznacza zorganizowanie i przeprowadzenie wyborów do Senatu”. Pan prof. Kopka był pierwszym rektorem tej uczelni i słyszeliśmy, jak był zmuszany przez pana ministra Wieczorka i jednego z dyrektorów tego resortu do tego, by złożyć rezygnację. Panie ministrze, czy to był kolejny dekret Tuska, czy to była pana własna wola? Czy to było ujawnienie, pokazanie rzeczywistych standardów lewicy, czyli metod siłowych rozwiązań? Na to pytanie oczekujemy odpowiedzi – podkreśla posłanka PiS.

Prawdziwych świń mniej przy korytach

POLITYKA \ Odbudujemy polską tradycję hodowli świń, a budżet pokryje całość kosztów bioasekuracji – obiecywał Donald Tusk w 100 konkretnych na pierwsze 100 dni rządów. Sprawa miała być zamknięta jeszcze w 2024 r. Tymczasem w ciągu trzech kwartałów bieżącego roku w Polsce zamknięto blisko 2,5 tys. gospodarstw, a pogłowie spadło o 210 tys. sztuk.

W maju 2023 r. u progu kampanii wyborczej politycy Koalicji Obywatelskiej nagle zrobili się ekspertami od rolnictwa. – Po 7 latach rządów PiS na naszych stołach nie króluje już polski schabowy, tylko duński i niemiecki. Jeszcze kilka lat temu w Polsce było 250 tys. stad świń, teraz jest ledwie 60. Mamy najniższe pogłowie od czasów II wojny światowej. PiS zaożał wieś – mówił znad schabowego Arkadiusz Myrcha, dzisiaj wiceminister sprawiedliwości.

Jednocześnie zapowiadała, że zdołają odwrócić tendencję w likwidacji stad świń. Już w pierwszych

100 dniach miały zostać przyjęte rozwiązania przeciwdziałające zjawisku. Jak wyszło? „W swojej cyklicznej analizie specjaliści Gobarto podsumowali zmiany pogłowia trzody i liczby stad świń w ciągu trzech pierwszych kwartałów roku. Na koniec września w Polsce utrzymywano 9 195 583 sztuki trzody chlewnej i funkcjonowało wówczas 49 109 stad świń. W porównaniu z początkiem roku liczba zwierząt spadła o blisko 210 tys. sztuk, ubytek gospodarstw trzodowych wyniósł natomiast 2452” – czytamy na stronie Farmer.pl.

Posłowie PiS przypominają, że ponad rok temu opracowali strategię odtwarzania hodowli świń w Polsce. Problem jest jednak taki, że obecna koalicja zarzuciła pracę nad dokumentem. „Ministerstwo nie kontynuowało prac nad tym programem, a w odpowiedzi na problemy i potrzeby sektora wieprzowiny prowadzi prace nad poszczególnymi rozwiązaniami i instrumentami wsparcia, w tym nad zapewnieniem finansowania inwestycji dla producentów świń” – napisało ministerstwo w odpowiedzi na interpelację Krzysztofa Cieciory.

– Jest mi bardzo przykro z tego powodu. Program bowiem przygotowaliśmy wraz ze środowiskiem hodowców trzody chlewnej. Zabezpieczyliśmy na ten cel też 250 mln zł. Dziś jednak pieniądze rozeszły się na inny cel – mówi nam Robert Telus, były minister rolnictwa. Program stworzony przez PiS zakładał odbudowę produkcji warchlaków. Chodziło o to, aby zatrzymać zjawisko przywożenia do hodowli młodych prosiąt z zagranicy. – Jeżeli nie odbudujemy produkcji warchlaków, to będziemy zależni od zagranicy – twierdzi Telus. Na razie nie są zna-

ne pomysły obecnego resortu. Wiadomo, że w ramach swoich mechanizmów przewiduje zaoferować rolnikom... kredyty. Tutaj jednak resort zapowiada, że szczegóły poznamy na przełomie roku 2024 i 2025.

Rząd ma też inny problem. Nadal nie wiadomo bowiem, jakie działania podejmie państwo w ramach walki z ASF. Na razie z jednej strony Michał Kołodziejczak ogłosił zabicie wszystkich dzików, a z drugiej resort klimatu wchodzi w konflikt z myśliwymi. Ci ostatni zapowiadają nawet protesty.

Jacek Liziniewicz

RAZEMKI SIĘ ROZPADAJĄ

POLITYKA \ Posłanki Magda Biejat, Daria Gosiek-Popiołek, Dorota Olko i Joanna Wicha, senator Anna Górńska i wielu lokalnych działaczy partii Razem opuszczają dziś ugrupowanie. Z partii odeszło w sumie 27 osób.

fot. Wikipedia/d

POGARSZAJĄ SIĘ OCENY SEJMU

BADANIA \ Jak wynika z październikowego badania CBOS, źle działalność Sejmu oceniło 48 proc. badanych, dobre zdanie miało 36 proc. ankietowanych. Senat otrzymał 37 proc. pozytywnych ocen i 38 proc. negatywnych.

SKANDAL \ Koalicja 13 grudnia chce karać członków podkomisji smoleńskiej

Putinada rządu Tuska. Za prawdę o Smoleńsku będzie ścigać nielegalna prokuratura

Szef MON Władysław Kosiniak-Kamysz wraz ze swoim zastępcą Cezarym Tomczykiem i innymi pracownikami resortu przedstawili w czwartek raport, który miał uderzyć w podkomisję kierowaną przez Antoniego Macierewicza, jednak prezentując go, celowo pominęli szereg kluczowych informacji dotyczących katastrofy smoleńskiej. Ponadto zapowiedzieli pociągnięcie do odpowiedzialności prawnej osób zaangażowanych w proces wyjaśniania zbrodni. – To jest próba zastraszenia, ale nie tylko członków komisji, ale całego społeczeństwa. Naród ma nie dopuszczać do siebie myśli, że za zbrodnię odpowiadają Rosjanie – mówi „GPC” Antoni Macierewicz.

Jan Przemyski

Zasady są jasne. Projekt raportu przygotowuje strona rosyjska. My mamy 60 dni na odpowiedź i wszystko. Oni tę odpowiedź, te nasze uwagi mogą uznać albo nie – powiedział kilkanaście dni po katastrofie smoleńskiej Edmund Klich, akredytowany po katastrofie smoleńskiej przedstawiciel Polski przy rosyjskiej komisji MAK, w wywiadzie udzielonym stacji TVN.

Niedługo później premier Donald Tusk zwołał specjalną radę ze swoimi urzędnikami, na której wyraził zasugerował, że Rosjanie nie mogą być brani pod uwagę jako ewentualni współwinni rozbicia się rządowego tupolewa z prezydentem Lechem Kaczyńskim i 95 innymi osobami na pokładzie. – Prawdziwe źródło niepokojów w Polsce to jest, czy to zrobili Rosjanie. To są te najgroźniejsze spekulacje – mówił wówczas Tusk.

Kolejną rzeczą, jaką warto przytoczyć, jest zapis audio ostatniego posiedzenia komisji Jerzego Millera, która oficjalnie miała ustalić przyczynę tragedii, a nieoficjalnie jedynie uwiarygodnić narrację rosyjską. Na tym spotkaniu „eksperci” ustalali końcową wersję raportu komisji. – Tutaj mamy znowu z ekspertyzy wykonanej przez firmę Smallgis zaznaczone prawdopodobne strefy wybuchów o średnicy 14,9 m, czyli tu i tu... To jest nieładnie napisane „wybuchów”. Czy możemy tu twórczo dokonać korekty? Od razu? – mówi na nagraniu Jerzy Miller. W tle słychać podpowiedzi współpracowników, aby „strefy wybuchu” zamienić na „strefy pożaru”. – Tak? No dobra. Strefy pożaru. Dobrze, dobrze – przytakuje szef komisji, a po chwili ustala ze współpracownikami, że nie będą podawali średnic tychże „stref”.

Próba naprawy zaniechań rządu PO-PSL

Powyższe cytaty dokładnie obrazują, w jaki sposób

sam Donald Tusk i jego środowisko podchodzili do wyjaśniania katastrofy smoleńskiej. Ta sama ekipa ponosi też odpowiedzialność za to, że wrak samolotu Tu-154M o numerze bocznym 101 nadal znajduje się na terytorium Federacji Rosyjskiej. To również oni pozwolili, aby Rosjanie zbezczeszcili ciała przedstawicieli polskiej delegacji, która leciała oddać hołd rodakom zamordowanym w Katyniu. Przypomnijmy, że ekshumacje ujawniły, iż do części trumien wrzucano fragmenty ciała wielu osób, były też przypadki zamiany zwłok, ale największe oburzenie budzi fakt, że w niektórych z nich znajdowano zaszyte śmieci, w tym niedopałki papierosów...

Wszystko to sprawiło, że koniecznie było powołanie podkomisji ds. ponownego zbadania przyczyn katastrofy smoleńskiej, której prace przez większość okresu działalności nadzorował Antoni Macierewicz. Organ ten przez kilka lat dochodził do prawdy, a raport końcowy jednoznacznie wskazywał, że rządowy samolot rozbił się 10 kwietnia 2010 r. pod Smoleńskiem w wyniku szeregu eksplozji, do których doszło na pokładzie maszyny.

Koalicja 13 grudnia uderza w podkomisję smoleńską

Jednak obóz Tuska postanowił podjąć próbę dyskredytacji za wszelką cenę ustaleń podkomisji smoleńskiej. W czwartek minister obrony narodowej Władysław Kosiniak-Kamysz wraz ze swoim zastępcą Cezarym Tomczykiem i innymi przedstawicielami MON zaprezentowali raport, który ma podważać pracę organu nadzorowanego przez Antoniego Macierewicza. Od razu warto przypomnieć, że stryj Władysława Kosiniaka-Kamysza – Zenon (ówczesny wiceszef MON) – był w 2009 r. osobiście zaangażowany w proces przygotowania przetargu na remont rządowych tupolewów, które niespodziewanie wygrała

firma z Samary, za którą stali ludzie Władimira Putina.

W swoich wystąpieniach Kosiniak-Kamysz i Tomczyk najpierw stwierdzili, że działanie podkomisji smoleńskiej miało na celu niszczenie wspólnoty narodowej, a następnie wraz ze swoimi współpracownikami przedstawili szereg zarzutów wobec tego organu, m.in. zatrudnianie osób bez doświadczenia, marnotrawienie publicznych pieniędzy, wywieranie nacisków na ekspertów, wybiórcze traktowanie analiz, zatajanie faktów, a także zniszczenie bliźniaczego samolotu Tu 154-M o numerze bocznym 102. Jednak jak już wcześniej informowaliśmy w „Codziennej”, maszyna ta była niezdolna do lotów od 2012 r. ze względu na uszkodzenie silnika. Nawet „Gazeta Wyborcza” pisała, że od końca 2011 r. samolot „stał się złomem” m.in. za sprawą braku odpowiedniej konserwacji.

Obecny obóz rządzący wyliczył też, że prace podkomisji smoleńskiej kosztowały blisko 81,5 mln zł (z czego 47 mln zł to koszt rzekomego zniszczenia Tu 154-M o numerze bocznym 102). W związku z tym obecne kierownictwo MON ma zamiar skierować do prokuratury 41 zawiadomień o możliwości popełnienia przestępstwa m.in. przez Antoniego Macierewicza, Mariusza Błaszczaka i członków podkomisji smoleńskiej.

Macierewicz punktuje kłamstwa szefostwa MON

„Codzienna” skontaktowała się z posłem Antonim Macierewiczem, aby porozmawiać na temat informacji przedstawionych w czwartek przez polityków koalicji 13 grudnia. – Na wstępie trzeba zwrócić uwagę na przekaz pana Kosiniaka-Kamysza, bo on stanowi punkt odniesienia dla jego koncepcji politycznej i ideowej. Otóż postawił on taką tezę, że wyjaśnienie zbrodni rosyjskiej i doprowadzenie do ujawnie-

nia zamordowania pana prezydenta Kaczyńskiego przez Rosjan i Putina jest niszczeniem wspólnoty narodowej i nienawiścią do Polski. Odrzucenie narracji o winie polskich pilotów jest według tej ekipy przestępstwem. Można odnieść wrażenie, że ci ludzie głęboko wierzą w to, co mówią. Szokujące jest również to, że znaleźli się piloci, którzy zdecydowali się wziąć udział w ataku na innych polskich pilotów. Tym bardziej że wiedzą, iż jest to kłamstwo, bo w raporcie Millera w grudniu 2010 r. w uwagach do raportu Anodiny jednoznacznie stwierdzono, że kłamstwem jest teza o zbyt niskim zejściu pilotów – mówi nam Antoni Macierewicz. Dodał również, że na czwartkowej konferencji padło wiele kłamstw i manipulacji, jak chociażby te dotyczące samolotu Tu 165-M o numerze bocznym 102, który, jak wspomnieliśmy, od 2012 r. był wyłączony z użytkowania. – Analiza wskazuje, że awaria silnika powstała w wyniku prac tych osób, które przeprowadzały remont maszyny w Rosji. Dlaczego ani słowo nie padło na ten temat? Ówczesna władza ukrywa to, co Rosjanie zrobili z tym samolotem. Chcą pokazać, że my w ogóle nie powinniśmy go badać. Przypominam, że to na skutek działań rządu Donalda Tuska wrak samolotu Tu 154-M o numerze bocznym 101 pozostał w Rosji. Gdyby nie było bliźniaczego samolotu o numerze bocznym 102, to nasza komisja nie mogłaby ustalić wielu szczegółów tej zbrodni. Tymczasem teraz próbuje się wmówić, że badanie samolotu było naszym przestępstwem – ocenia szef podkomisji smoleńskiej.

Represje za wyjaśnianie zbrodni smoleńskiej

Antoni Macierewicz podkreślił też, że uczestnicy czwartkowej konferencji pominęli w swoich wystąpieniach bardzo ważny wyrok sądu, na mocy którego na-

kazano aresztowanie trzech Rosjan, którzy byli współodpowiedzialni za zbrodnię smoleńską, co potwierdza, że mieliśmy do czynienia z zamachem. – Kolejnym kłamstwem są też informacje o materiałach wybuchowych. My je znaleźliśmy na kilkudziesięciu częściach samolotu, od kokpitu po silniki, od lewego skrzydła do prawego. Na każdym kluczowym elemencie maszyny są ślady materiałów wybuchowych. Mówienie, że są to małe lub nic nieznaczące ilości, jest kompromitacją. Następną rzeczą, którą mi się zarzuca, jest to, że jako polityk kierowałem pracami podkomisji. A przepraszam bardzo, pan Miller to kim był, jak szefował komisji? – wskazuje Antoni Macierewicz.

Naszego rozmówcę zapytaliśmy również, jak odbiera zapowiedzi złożenia ponad 40 zawiadomień do prokuratury o możliwości popełnienia przestępstwa nie tylko przez członków podkomisji smoleńskiej, ale również np. ministra obrony Mariusza Błaszczaka. – To jest próba zastraszenia, ale nie tylko członków komisji, ale całego społeczeństwa. Naród ma nie dopuszczać do siebie myśli, że za zbrodnię odpowiadają Rosjanie. Jeszcze raz przypomnijmy tezę postawioną przez tych ludzi na początku czwartkowego wystąpienia, że badanie tej zbrodni jest rozbijaniem wspólnoty narodowej i nienawiścią do Polaków. To jest przerażająca postawa – mówi nam szef podkomisji smoleńskiej. Dodaje również, że jeżeli dojdzie do procesów, to nie ma wątpliwości, że prokuratura kierowana przez Adama Bodnara zrobi wszystko, aby je utajnić tak, aby opinia publiczna nie mogła poznać szczegółów, a w zamian będą kolportowane informacje potwierdzające narrację przedstawioną przez Władysława Kosiniaka-Kamysza, Cezarego Tomczyka i ich współpracowników.

WSPARCIE \ Stany Zjednoczone prześlą Ukrainie 20 mld dol. w ramach wartej 50 mld dol. pożyczki grupy G7, pokrytej dochodami z zamrożonych rosyjskich aktywów. Połowę z tej kwoty ma stanowić pomoc gospodarcza, zaś drugą – wojskowa. Ukraina już w lipcu otrzymała 1,5 mld euro z odsetek uzyskanych z obrotu zamrożonymi aktywami rosyjskiego Banku Centralnego.

GŁOSOWANIE \ Wyborczy weekend w Gruzji i na Litwie

Wybory w Gruzji. Zachód albo Rosja

W sobotę odbędą się wybory parlamentarne w Gruzji, w których największe szanse na zwycięstwo ma prorosyjskie Gruzinijskie Marzenie. Rządzące od 12 lat ugrupowanie będzie miało jednak poważne problemy z utworzeniem stabilnego rządu. Z kolei w niedzielę odbędzie się druga tura wyborów parlamentarnych na Litwie. Tu na wygraną liczy opozycyjny blok na czele z Litewską Partią Socjaldemokratyczną (LSDP). – Jeśli będzie to połowiczne zwycięstwo, możemy spodziewać się, że na Litwie będziemy mieli do czynienia z mniejszościowym centrolewicowym rządem – mówi „Codziennej” dr Andrzej Pukszt.

Paweł Kryszczak

Pzedwyborcze sondaże w Gruzji wskazują na zwycięstwo Gruzinijskiego Marzenia, które może liczyć na 34 proc. poparcia. Największy opozycyjny blok Siła w Jedności, stworzony wokół Zjednoczonego Ruchu Narodowego (ZRN) związanego z byłym prezydentem Micheilem Saakaszwilim, może liczyć na 18 proc. głosów. Na kolejnych miejscach uplasowałyby się Koalicja dla Zmian (14 proc.), Dla Gruzji (11 proc.) oraz Silna Gruzja (10 proc.). Szanse na przekroczenie 5-proc. progu wyborczego ma również gruzińska Partia Pracy. Mimo że Gruzinijskie Marzenie może liczyć na największe poparcie, to jednak nie będzie w stanie uzyskać większości w liczącym 150 miejsc parlamencie. Wszystkie opozycyjne ugrupowania odrzuciły przy tym

Na tydzień przed wyborami tysiące osób wzięło udział w akcji „Gruzja wybiera Unię Europejską” w Tbilisi
| fot. DAVID MDZINARISHVILI/PAP

możliwość tworzenia wspólnego rządu z partią Bidziny Iwaniszwilego.

Tymczasem dzień później na Litwie odbędzie się druga tura wyborów w 63 okręgach jednomandatowych.

W pierwszej turze z 13 października udało się wybrać zaledwie ośmiu posłów w tych okręgach. – Wiele wskazuje na to, że w drugiej turze wyborów parlamentarnych Litewskiej Par-

tii Socjaldemokratycznej (LSDP) nie uda się znacząco poprawić swojego wyniku. Przełoży się to na duże rozdrobienie polityczne w Sejmie Republiki Litewskiej, co może skończyć się utworze-

niem mniejszościowego centrolewicowego rządu – mówi „Codziennej” dr Andrzej Pukszt z Uniwersytetu Witolda Wielkiego w Kownie.

Jak już pisaliśmy w „Codziennej”, pozostałe 70 miejsc w Sejmie Republiki Litewskiej zostało wybrane w jednym okręgu wielomandatowym, obejmującym cały kraj. Najwięcej mandatów w ramach głosowania proporcjonalnego przypadło LSDP, która uzyskała 18 mandatów. Na kolejnych miejscach uplanowały się rządzący Związek Ojczyzny-Litewscy Chryścijańscy Demokraci (17 posłów), Zorza Niemna (14 miejsc) oraz Związek Demokratów „W imię Litwy” (8 posłów). 5-proc. próg wyborczy przekroczyły również Ruch Liberalny Republiki Litewskiej, a także Litewski Związek Rolników i Zielonych, które wprowadziły odpowiednio do litewskiego Sejmu 7 i 6 posłów.

Chińsko-rosyjskie forum przeciwko Zachodowi

KAZAŃ \ Podczas odbywającego się w Rosji szczytu forum BRICS doszło do trzeciego już w tym roku spotkania prezydenta Chin Xi Jinpinga z Władimirem Putinem.

Na początku rozmowy z Xi Putin przedstawił współpracę Rosji i Chin w sprawach globalnych jako „jeden z głównych czynników stabilizujących na arenie światowej”. Zapowiedział, że oba kraje będą „zwiększały koordynację na wszystkich platformach wielostronnych, aby zapewnić globalne bezpieczeństwo i sprawiedliwy porządek światowy”. Xi Jinping w swoim przemówieniu przypomniał zaś słowa, które skierował do Putina w Moskwie w marcu 2023 r., czyli ponad rok po rosyjskiej napaści na Ukrainę, o tym, że „dokonuje się zmiana, jakiej świat nie widział od stu lat”. W Kazaniu prezydent Chin mówił też, że sytuacja międzynarodowa jest cha-

otyczna, ale „głęboka przyjaźń między Chinami i Rosją, która trwa od pokoleń, nie ulegnie zmianie”.

Mimo że Zachód wzywa Pekin do wpłynięcia na Rosję, by ta zakończyła inwazję, w chińskim oświadczeniu, wydanym po spotkaniu, nie ma ani słowa o Ukrainie. Jest tylko lakoniczna wzmianka, że „obie głowy państw przeprowadziły także dogłębną wymianę poglądów na temat głównych kwestii międzynarodowych i regionalnych będących przedmiotem wspólnego zainteresowania”.

43-stronicowy komunikat końcowy ze szczytu BRICS, obejmujący cały szereg tematów – od geopolityki, przez narkotyki, po sztuczną inteligencję, tylko raz wspo-

mniał o Ukrainie. „Z uznaniem odnotowujemy odpowiednie propozycje mediacji i pomocy, których celem jest pokojowe rozwiązanie konfliktu w drodze dialogu i dyplomacji” – stwierdzono. Dokument wymienia też szereg projektów mających na celu ułatwienie handlu między krajami BRICS, w tym alternatywny system płatności w stosunku do dolara.

Zarówno Putin, jak i Xi przedstawiają BRICS jako przeciwwagę dla Zachodu. W Kazaniu prezydent Xi Jinping określił ten format jako „najważniejszą platformę solidarności i współpracy między krajami rynków wschodzących i krajami rozwijającymi się na świecie”. Putin zapewniał, że rola BRICS w światowej gospodarce „bę-

dzie się umacniała”. Rosyjski zbrodniarz dodał, że ponad 30 kolejnych państw wyraziło zainteresowanie przystąpieniem do formatu.

Grupa BRICS, początkowo składająca się z Brazylii, Rosji, Indii, Chin i RPA, powiększyła się niedawno o Egipt, Zjednoczone Emiraty Arabskie, Etiopię oraz Iran. Putin jako gospodarz forum w Kazaniu chciał pokazać, że izolacja Rosji na arenie międzynarodowej nie powiodła się. W znacznym stopniu udało mu się to dzięki obecności na szczycie takich polityków, jak przywódca Chin i Turcji, która przewiduje możliwość przystąpienia do BRICS.

Na szczycie doszło też, po raz pierwszy od 2019 r., do spotkania Xi z Modim. Chiny i Indie zawarły porozu-

mienie, które ma uregulować konflikt na granicy w Himalajach. Dodatkowo w Kazaniu pojawił się też sekretarz generalny ONZ António Guterres. Szef MSZ Ukrainy we wpisie na platformie X określił tę wizytę „złym wyborem, który (...) uderza w wiarygodność ONZ”.

Mimo że obecność wielu liderów na szczycie BRICS miała wysłać sygnał, że Rosja nie stoi sama na arenie międzynarodowej i że wspólnie z Chinami buduje alternatywną wizję światowego porządku, to sama organizacja pełna jest wewnętrznych różnic. – Wydaje mi się, że jest to w zasadzie symboliczne coroczne spotkanie, podczas którego ważne kraje wschodzące, szczególnie hałaśliwe, takie jak Rosja, ale także Chiny, mogą spotkać się i podkreślić, jak dobrze jest być częścią czegoś, w co nie angażują się Stany Zjednoczone, i że globalne zarządzanie nie jest wystarczająco dobre – podkreśla brytyjski ekonomista Jim O'Neill w rozmowie z Agencją Reutersa.

Hanna Shen

AGRESOR ZDOBYŁ MIASTO

WOJNA PUTINA \ Leżące między Donieckiem a Pokrowskim miasto Selydowe zostało zajęte przez armię rosyjskiego agresora. Starcia o to miasto trwały od sierpnia.

ZNIKAJĄ Z SIECI

NORWEGIA \ Policja poinformowała, że likwiduje swoje oficjalne kanały na platformie X. Funkcjonariusze chcą uniknąć podszywania się pod ich tożsamość i dostarczania treści dla niekontrolowanego rozwoju sztucznej inteligencji (AI).

USA \ Sondaże na korzyść byłego prezydenta

Trump na prowadzeniu w wyścigu wyborczym

W najnowszym sondażu krajowym Donald Trump wyprzedził Kamalę Harris o 2 pkt proc. Inne sondaże również pokazują, że po chwilowej ekscytacji wyborców Kamalę Harris były prezydent USA ma coraz większe szanse na powrót do Białego Domu. Jego przewaga jest jednak zbyt mała, by mógł być spokojny o zwycięstwo.

Na niecałe dwa tygodnie przed wyborami Donald Trump sukcesywnie zyskuje w sondażach | fot. Jen Golbeck/Zuma Press/Forum

Wiktor Młynarz

Według sondażu, który opublikował w środę dziennik „Wall Street Journal”, Trump prowadzi nad Harris o 2 pkt proc.: 47 do 45 proc. To znacząca zmiana, bo w ostatnim sondażu tej gazety, który wykonano pod koniec sierpnia, to Harris prowadziła o 2 proc. W badaniu wzięto też pod uwagę kandydatów innych partii i niezależnych. W wersji, w której Trump zmierzyłby się tylko z Harris, jego poparcie jest jeszcze wyższe: 49 do 46 proc.

To nie koniec złych wiadomości dla Harris. W sierpniu połowa respondentów postrzegała ją pozytywnie, ale teraz liczba ta spadła do 45 proc. Co więcej, 54 proc. uważa, że nie sprawdza się jako wiceprezydent, co jest najgorszym wynikiem od lipca. W wypadku Trumpa aż 52 proc. pytanych jest zdania, że był dobrym prezydentem. Także konkretne punkty jego programu budzą w większości pozytywne reakcje. Dotyczy to zwłaszcza jego planu dla gospodarki, który aż 10 proc. respondentów więcej ocenia pozytywnie.

Oczywiście w warunkach amerykańskich sondaże

krajowe nie są szczególnie wiarygodne. Mowa w końcu o systemie wyborczym, w którym można zostać prezydentem, nie zdobywając większości głosów, jak Trump w 2016 r. Pokazują one jednak istotne zjawisko. Wielu zwolenników demokratów martwiło się, że Joe Biden nie da rady pokonać Trumpa. Gdy zastąpiła go Harris, wywołało to euforię, która miała swoje odbicie w sondażach. W tych, które są publikowane w ostatnim czasie, nie ma już jednak po niej śladów. Zwłaszcza jeśli weźmie się pod uwagę, że Trump zarówno w 2016, jak i w 2020 r. zdobył więcej głosów, niż dawały mu sondaże. Wielu ekspertów spekulowało wtedy, że wobec masowej krytyki ze strony mediów wielu jego wyborców wstydziło się przyznać, że chcą na niego głosować. Dziś amerykańskie media porównują go otwarcie do Adolfa Hitlera, więc taka sytuacja znowu może mieć miejsce.

W felietonie dla „New York Timesa” słynny ekspert od sondaży Nate Silver napisał, że biorąc pod uwagę fakt, że praktycznie w każdym sondażu krajowym i stanowym różnica między Trumpem a Harris mieści się w granicach błędu statystycznego, jedyną prawdziwą prognozą

jest to, że mamy remis. Dodał jednak, że jakby musiał wskazać zwycięzcę, to przeczuje mówi mu, że będzie to Trump.

Silver dodał, że nie da się wykluczyć, że sondaże znów się mylą – ale nie wolno zakładać z góry, że po raz trzeci pomylą się na korzyść kandydata lewicy. Jego zdaniem, chcąc uniknąć kolejnej kompromitacji, pracownicy sondażowni mogą w tym roku dokonać nadmiernej korekty na rzecz Trumpa. Dodał, że sytuacji, w której któryś z kandydatów wygra ze zdecydowaną przewagą, „nie da się do końca wykluczyć”. Podobnie jak tego, że do wyborów pojawi się „październikowa niespodzianka”. Tak w USA nazywa się niespodziewane wydarzenie na finiszu kampanii, które może całkowicie zmienić wynik. W 2016 r. wielu komentatorów uważało, że ogłoszenie na 11 dni przed wyborami, że FBI interesuje się e-mailami Hillary Clinton, dało Trumpowi zwycięstwo. Inni eksperci zwracają jednak uwagę, że w tej kampanii było już kilka bardzo znaczących wydarzeń, jak np. zamachy na Trumpa, które media zdążyły ochrzcić tym mianem. Nie miały jednak praktycznie przełożenia na wyniki sondaży.

W Seulu o bezpieczeństwie i współpracy

DYPLOMACJA \ Podczas kolejnego dnia wizyty w Korei Południowej prezydent RP Andrzej Duda spotkał się m.in. ze swoim odpowiednikiem Yoon Suk-yeolem. Obaj przywódcy potępilli współpracę Korei Północnej z Rosją.

Na kilka godzin przed spotkaniem prezydentów Polski i Korei Płd. doszło do niecodziennego incydentu. Nad pałacem prezydenckim w Seulu eksplodował balon, z którego spadły na ziemię jakieś przedmioty. Po sprawdzeniu okazało się, że były to północnokoreańskie ulotki propagandowe. Pjongjang wysyła takie balony od końca maja.

Obaj przywódcy rozmawiali o globalnym bezpieczeństwie. – Z całą stanowczością potępilliśmy Koreę Północną za rozwój broni nuklearnej i rakietowej oraz prowokacje, a także za nielegalną współpracę wojskową z Rosją – powiedział prezydent Yoon. Dodał, że zgadza się z prezydentem Dudą, że wysłanie żołnierzy KRLD do Rosji jest „prowokacją zagrażającą bezpieczeństwu nie tylko Półwyspu Koreańskiego, Europy, ale i całego

świata”. Zasugerował także, że w związku z nią jego kraj może zacząć przekazywać broń Ukrainie. Prezydent Duda dodał, że podzielił się z Yoonem dostępnymi mu informacjami o rosyjskiej inwazji na Ukrainę i tym, kto w niej uczestniczy.

Rozmowa prezydentów dotyczyła także współpracy gospodarczej. Yoon wyraził nadzieję, że umowa na dostawę kolejnych 180 czołgów K2 dla Polski zostanie podpisana do końca roku. Zapytany o współpracę przy energii atomowej, odparł, że o konkretach będzie można rozmawiać dopiero, jak strona polska będzie miała plan. Po zmianie władzy projekt elektrowni w Pątnowie tkwi w miejscu. Prezydent Duda zaznaczył, że to projekt komercyjny i nie ma na niego wpływu.

(wm)

Rosja i Białoruś straszą wielkimi manewrami

PAŃSTWO ZWIĄZKOWE \ Podczas posiedzenia w Mińsku ministrów obrony Rosji i Białorusi ogłoszono finalizację prac nad porozumieniem w sprawie gwarancji bezpieczeństwa wojskowego. Poinformowano też o rozpoczęciu przygotowań do manewrów Zapad-2025.

W mijającym tygodniu w Mińsku doszło do spotkania ministrów obrony Białorusi gen. por. Wiktora Chrenina oraz Rosji Andrieja Biełousowa, podczas którego zapowiedziano „znaczące” zmiany w doktrynie obronnej tzw. Państwa Związkowego (ZBiR). – Prace nad białorusko-rosyjską umową w sprawie wzajemnych gwarancji bezpieczeństwa i nowej Koncepcji bezpieczeństwa Rosji i Białorusi zbliżają się do końca – podał Biełousow. W trakcie wspólnego posiedzenia zatwierdzono też plan wojskowy na lata 2025–2027, który zakłada m.in. kontynuację szkoleń operacyjnego, bojowego i mobilizacyjnego sił obu krajów na podstawie wniosków ze „specjalnej operacji wojskowej”, jak oba reżimy określają rosyjską inwa-

zję na Ukrainę. Ministrowie obrony zapowiedzieli również przeprowadzenie największych od lat wspólnych manewrów wojskowych Zapad-2025. Chrenin oznajmił, że sztaby generalne Rosji i Białorusi już rozpoczęły przygotowania do tych manewrów. Dodał, że „pomogą one poprawić gotowość bojową regionalnego zgrupowania sił i zdolność oddziałów rosyjskich i białoruskich do wspólnej realizacji zadań”. Z kolei Biełousow stwierdził, że siły rosyjskie i białoruskie będą ćwiczyły zadania uwzględniające „współczesne zagrożenia dla obu krajów”. Ostatnie manewry z cyklu Zapad miały miejsce we wrześniu 2021 r. Kilka miesięcy później Rosja zaatakowała Ukrainę.

(pk)

PRZEMYSŁ SAMOCHODOWY \ Europejskie koncerny dotyka obecnie fala zwolnień. Dotyczy to też naszego kraju

Polska na mapie europejskiego kryzysu motoryzacyjnego

Przyspieszone przechodzenie UE na auta elektryczne wywołuje dramatyczne cięcia w europejskiej motoryzacji. – Przejście na produkcję pojazdów elektrycznych miało być przyszłością, która przyniesie nowe możliwości i ogromne zyski, jednak rzeczywistość okazała się znacznie bardziej skomplikowana – wskazuje ekspert. Koncerny motoryzacyjne dotyka obecnie fala zwolnień. Wycofywanie inwestycji i zamówień z Europy odczuwa wyraźnie również Polska.

Mariusz Andrzej Urbanke

Pojazdy elektryczne nigdy nie osiągną udziału rynkowego wyższego niż 30 proc. – uważa Akio Toyoda, prezes Toyoty. Japończycy nie kupują masowo elektryków, udział tych aut w krajowej sprzedaży jest śladowy. Ekspersi branży motoryzacyjnej, komentując tegoroczny autosalon w Tokio, zauważają, że tak poważne w skali światowej koncerny jak Toyota i Honda bardziej koncentrowały się tam na autach z napędem wodorowym i na biopaliwa niż na elektrykach. Toyota przekonuje, że nie elektryki, a zero-emisyjne auta wodorowe są przyszłością motoryzacji. Postawa japońskich koncernów znajduje odbicie na ich rodzimym rynku, gdzie udział samochodów elektrycznych w sprzedaży za 2023 r. wyniósł nieco ponad 2 proc., co stanowiło słabszy wynik niż w Indiach czy krajach Azji Południowo-Wschodniej.

Na naszym kontynencie zaczyna się dziać podobnie. Z badania przeprowadzonego przez pracownię badawczą Rho Motion, zajmującą się rynkiem pojazdów elektrycznych, wynika, że w I półroczu br. Europa zanotowała najsłabszy wynik wśród regionów, gdzie trwa elektromobilna transformacja, a spadek tempa wzrostu to przede wszystkim rezultat regresu w Niemczech (-9 proc. rok do roku).

OGŁOSZENIE PŁATNE

Sygn. akt I Ns 823/22

OGŁOSZENIE

„W Sądzie Rejonowym w Sosnowcu pod sygnaturą akt I Ns 823/22 z wniosku Gminy Sosnowiec - Miejskiego Zakładu Zasobów Lokalowych z siedzibą w Sosnowcu toczy się sprawa o stwierdzenie nabycia spadku po Halinie Wieczorek, córce Edwarda i Stanisławy, zmarłej dnia 14 maja 2020 roku w Jaworznie, której ostatnim miejscem zwykłego pobytu był Sosnowiec.

Sąd wzywa spadkobierców zmarłej, by w terminie 3 miesięcy od ukazania się ogłoszenia zgłosili swój udział i wykazali prawa do spadku, gdyż w przeciwnym razie mogą zostać pominięci w postanowieniu o stwierdzeniu nabycia spadku”.
sędzia Aneta Golimowska

Ryzyko dalszych zwolnień w europejskiej branży motoryzacyjnej jest realne | fot. Ralph OrlowskiReuters/Forum

cja, a spadek tempa wzrostu to przede wszystkim rezultat regresu w Niemczech (-9 proc. rok do roku).

Pesymistyczne nastroje branży motoryzacyjnej

Według wielu ekspertów przyspieszone przechodzenie Unii Europejskiej na auta elektryczne wywołuje dramatyczne cięcia w europejskiej motoryzacji. – Przejście na produkcję pojazdów elektrycznych (EV) miało być przyszłością, która przyniesie nowe możliwości i ogromne zyski. Jednak rzeczywistość okazała się znacznie bardziej skomplikowana – uważa Paweł Misierewicz ze Stowarzyszenia Dystrybutorów i Producentów Części Motoryzacyjnych (SDiPCM). Nawet wielkie koncerny motoryzacyjne dotyka obecnie fala zwolnień. SDiPCM podaje, że ZF Friedrichshafen, jeden z największych niemieckich dostawców części samochodowych, planuje do 2028 r. zredukować aż 14 tys. miejsc pracy. Bosch ogłosił plan zwolnienia 1,5 tys. pracowników w Niemczech do 2025 r. Magna International, jedna z największych firm produkujących części samochodowe na świecie, w najnowszym raporcie kwartalnym odnotowała niższe wyniki finansowe, spowodowane mniejszą liczbą montowanych pojazdów. – Ryzyko dalszych zwol-

nień jest realne, ponieważ firma zmagą się z rosnącymi kosztami produkcji i niepewnością co do przyszłości rynku EV – tłumaczy Misierewicz. Jego zdaniem nastroje wśród europejskich dostawców części motoryzacyjnych – jak wynika z najnowszego badania CLEPA Pulse Check – są wyraźnie pesymistyczne. – Dostawcy części, którzy od lat byli fundamentem branży motoryzacyjnej, teraz stają przed ryzykiem utraty tysięcy miejsc pracy, co może wpłynąć na całe społeczeństwo zależne od tych przedsiębiorstw – podkreśla ekspert SDiPCM. – Transformacja, która miała przynieść innowacje i rozwój, teraz budzi obawy o przyszłość zatrudnienia i stabilność ekonomiczną – dodaje.

Wycofywanie inwestycji i zamówień z Europy odczuwa również Polska

Transformacja wymaga bowiem kosztownych inwestycji w nowe technologie i modernizację linii produkcyjnych, co dla wielu mniejszych firm jest nie do udźwignięcia. To – w opinii SDiPCM – zmusiło je do redukcji zatrudnienia lub wręcz do zamknięcia działalności. – Utrata pracy przez tysiące osób prowadzi do wzrostu bezrobocia oraz spadku konsumpcji, co może dodatkowo osłabić gospodarkę krajów dotkniętych

kryzysem – uważa ekspert. Jego zdaniem przemysł motoryzacyjny jest kluczowym sektorem w wielu regionach Europy, a problemy w tym sektorze mogą wyrzucić efekt domina na inne branże, takie jak stalowa, chemiczna czy elektroniczna. W dodatku wiele firm ucieka z UE do USA i Chin. Jeszcze przed kryzysem finansowym fabryki UE miały w ręku ponad 30 proc. światowej produkcji samochodów, dekadę temu – 23 proc., obecnie niecałe 20 proc. – W ostatnich miesiącach dociera do nas coraz więcej informacji o przeniesieniu produkcji, zwłaszcza baterii i półprzewodników, do wspomnianych krajów. Wycofywanie inwestycji i zamówień z Europy odczuwa wyraźnie również Polska – twierdzi Misierewicz. Wartość sprzedaży za granicę całej polskiej branży motoryzacyjnej spadła w pierwszym półroczu tego roku o 17,86 proc., licząc rok do roku, natomiast w bateriach litowo-jonowych aż o 56,5 proc.

Ma to drastyczne skutki w postaci zmniejszającego się zapotrzebowania na pracowników. W Polsce plany zwolnień ogłosiły już m.in.: Lear Corp. w Pikutkowie, Yazaki Automotive Products Poland w Mikołowie oraz FCA Powertrain i Magneti Marelli w Bielsku-Białej.

Sirio Polska, również z Bielska-Białej, związana z produkcją części samochodowych także znalazła się na liście firm redukujących zatrudnienie. Na początku roku w sektorze motoryzacyjnym pozbywał się pracowników krakowski oddział firmy Aptiv.

Rozczarowujące wyniki sprzedaży elektryków

Na spadek sprzedaży narzekają producenci nie tylko części, ale i gotowych aut. – Ogólny obraz jest taki, że rok 2024 nie przyniesie tak dużego wzrostu, na jaki niektórzy liczyli, dlatego obniżyliśmy nasze prognozy o 5 proc. do 16,6 mln samochodów elektrycznych sprzedanych w tym roku – powiedział Charles Lester, główny analityk danych pojazdów elektrycznych w Rho Motion, cytowany przez portal Elektromobilni.pl. W I połowie 2024 r. w Europie sprzedano 1,5 mln pojazdów elektrycznych, co oznacza wzrost zaledwie o 1 proc. w porównaniu z tym samym okresem 2023 r. Co ciekawe, sprzedaż w Niemczech, które do niedawna były liderem elektrycznej transformacji, spadła aż o 9 proc. w porównaniu z ub.r. Sprzedaż we Włoszech też spadła w tym roku o 11 proc.

(współpraca: p.woz.)

Sławomir Cenckiewicz
Michał Rachoń

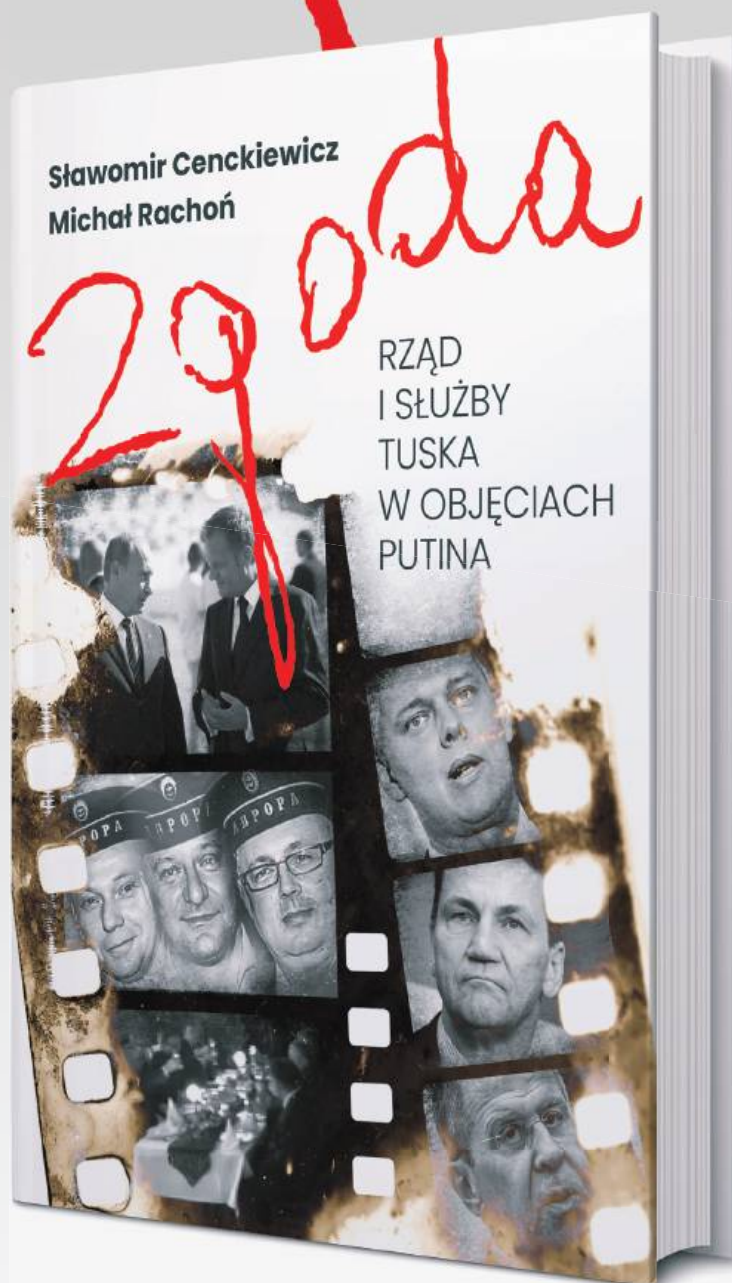
2900da

**RZĄD
I SŁUŻBY
TUSKA
W OBJĘCIACH
PUTINA**

**Zamów
zanim Tusk
zakaże
tej książki!**

BESTSELLER

**Ponad
750
stron!**

Nie było takiej książki!
 To opowieść
 o bezprecedensowej
 w dziejach wolnej Polski
 po 1990 r. polityce
 prorosyjskiej rządu Donalda
 Tuska (2007–2014),
 o uwikłaniu polskich służb
 specjalnych we współpracę
 z rosyjskimi przestępcami
 z łubianki i uzależnianiu
 Polski od Niemiec i Rosji.
 „Zgoda”
 to uporządkowana i oparta
 na dokumentach odpowiedź
 na zalewające nas kłamstwo
 i fałsz polityków, którzy
 jeszcze niedawno nazywali
 Putina „przyjacielem”, a Rosję
 „sojuszniakiem Zachodu”,
 z którą – ich zdaniem –
 łączyć nas miała „wspólnota
 celów strategicznych”.

**JAK
ZAMÓWIĆ**

Wejdź na **sklep.GazetaPolska.pl**
 bądź zadzwoń pod numer **722 111 655**

Dane do przelewu lub wpłaty na pocztę: Niezależne Wydawnictwo Polskie sp. z o. o.,
 ul. Filtrowa 63/43, 02-056 Warszawa. Konto **61 1240 6003 1111 0010 7516 5807**

*W tytule przelewu prosimy wpisać: imię i nazwisko oraz adres wysyłki.

FINANSE \ Drastyczny odpływ inwestycji zagranicznych w naszym kraju

Inwestorzy odwrócili się od Polski

W tym roku napływ inwestycji zagranicznych do Polski bardzo spowolnił. Tymczasem jeszcze w zeszłym roku oraz kilka lat wstecz Polska była jednym z europejskich liderów zestawienia. Inwestycje zagraniczne są jednym z kluczowych czynników wzrostu gospodarczego. Fakt, że firma zagraniczna wybiera dany kraj jako miejsce swojej inwestycji, jest efektem jakości rządów, prawa, jakie władza stanowi, oraz zachęt dla inwestorów.

Paweł Woźniak

W zeszłym roku dekonstrukcja w przepływach kapitału inwestycyjnego na świecie nie ominęła także Polski. Wartość strumienia napływających do nas bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ) była o kilka procent niższa niż w 2022 r. Podobnie jeśli chodzi o liczbę projektów inwestycyjnych. Warto jednak podkreślić, że wartości kapitału zainwestowanego w Polsce w 2021, 2022 i 2023 r. były rekordowo wysokie w porównaniu z poprzednimi latami.

Przez kilka lat przyciągaliśmy rekordowo dużo inwestycji

Inwestorzy zagraniczni łącznie ogłosili w 2023 r. w Europie 5694 bezpośrednie inwestycje zagraniczne – to 4 proc. mniej niż rok wcześniej. Liczba planowanych miejsc pracy wynikających z inwestycji zagranicznych ogłoszonych w zeszłym roku spadła na Starym Kontynencie o 7 proc. w porównaniu z rokiem 2022 i osiągnęła poziom 319 923. Jednak nasz kraj wyróżniał się na tle Europy. W 2023 r. Polska przyciągnęła 229 bezpo-

OGŁOSZENIE DROBNE PŁATNE

W tym roku napływ inwestycji zagranicznych w Polsce spadł ponaddwukrotnie | fot. AdobeStock/d

średnich inwestycji zagranicznych. Był to wprawdzie spadek o 3 proc., ale dynamika wciąż pozostawała jedną z najbardziej korzystnych w Europie. Imponująca była natomiast liczba planowanych miejsc pracy w efekcie inwestycji ogłoszonych w ubiegłym roku. Wzrost zatrudnienia o ponad 22 tys.

OGŁOSZENIE DROBNE PŁATNE

etatów oznaczał aż 21-proc. wzrost tego wskaźnika w porównaniu z 2022 r.

Drastyczne załamanie inwestycji zagranicznych w Polsce i Niemczech

Jednak w tym roku napływ inwestycji zagranicznych do Polski bardzo spowolnił. Jak zauważają Dominik Kopiński i Marek Wąsiński z Polskiego Instytutu Ekonomicznego, dane NBP dotyczące bilansu płatniczego wskazują na ponaddwukrotny spadek transakcji w pierwszych ośmiu miesiącach 2024 r. (łącznie o 13 mld euro). Natomiast dane fDi Markets o inwestycjach typu greenfield (projekty, które powstają od podstaw) wskazują nawet na trzykrotny spadek w porównaniu do tego samego okresu 2023 r. „W przypadku Polski, nawet wyłączając transakcje związane z instrumentami dłużnymi, spadek BIZ był dwukrotny po rekordowym pod tym względem 2023 r., w którym

napływ wyniósł 20 mld euro” – informuje PIE.

Obniżenie BIZ odnotowano również w Niemczech. Dane bilansu płatniczego u naszego zachodniego sąsiada wskazują na odbicie po nieudanym 2023 r., w którym w pierwszych ośmiu miesiącach doszło do dezinvestycji, jednak napływ w wysokości 40 mld euro to nadal wynik o połowę niższy niż w latach 2021–2022 oraz dwukrotnie niższy niż w 2020 r. W ramach inwestycji typu greenfield także w Niemczech doszło do istotnego spadku wartości ogłoszonych inwestycji do 40 proc. poziomu z analogicznego okresu 2023 r. (17 mld euro).

Według PIE, choć spadki, szczególnie w 2023 r. w Niemczech, wydają się znaczące, to wyniki BIZ w 2024 r. przypominają te sprzed pandemii – w Niemczech są zdecydowanie poniżej lat 2017–2019, ale przewyższają 2016 r.; w Pol-

sce są na poziomach z lat 2018–2019, ale powyżej lat 2016–2017. Wyniki zapowiadanych inwestycji typu greenfield były w latach 2022 i 2023 bardzo wysokie ze względu na odbicie popandemiczne oraz trendy związane z przyciąganiem inwestycji w ramach zabezpieczenia łańcuchów dostaw, czego nieudanymi przykładami są odroczone inwestycje Intela w Niemczech i Polsce. Jednocześnie widoczna jest odbudowa inwestycji typu greenfield w Chinach, choć na o wiele niższych poziomach niż przed pandemią.

Spadek zysków firm oraz wzrost kosztów

Zdaniem ekspertów PIE prawdopodobną przyczyną spadków jest recesja w Niemczech, która negatywnie wpływa także na Polskę, oraz spadek rentowności firm w Polsce. Niemiecka gospodarka skurczyła się w 2023 r. o 0,3 proc., a prognozy wskazują, że w 2024 r. gospodarka cały czas pozostanie w stagnacji (spadek PKB o 0,1 proc.). Spowolnienie napływu BIZ dotyczy szczególnie dwóch sektorów – motoryzacyjnego (zwłaszcza w zakresie produkcji samochodów elektrycznych) i półprzewodników – i dotyka zarówno Niemcy, jak i Polskę. Polska nadal pozostaje atrakcyjnym miejscem do inwestowania, ale, poza spowolnieniem gospodarczym w UE, na gorsze wyniki wpływa spadek zysków firm związany z jednej strony z deflacją PPI (wskaźnik cen dóbr produkcyjnych), a z drugiej ze wzrostem kosztów. Za wzrost kosztów odpowiadają tak wynagrodzenia, jak i koszty energii.

Warto zauważyć, że od lat najważniejszymi zagranicznymi inwestorami w Polsce są firmy niemieckie z udziałem na poziomie 17 proc. i 39,5 mld dol. zainwestowanych kapitałów własnych oraz 97,6 mld dol. posiadanych aktywów (dane za 2022 r.). Ponadto w Polsce inwestowały dotychczas również firmy amerykańskie (12 proc. udziału; 26,8 mld dol. kapitałów własnych oraz 55,6 mld dol. aktywów) i francuskie (8 proc.; 17,3 mld dol. kapitałów własnych oraz 62,6 mld dol. aktywów). W pierwszej dekadzie zagranicznych inwestorów w naszym kraju są także firmy z Wielkiej Brytanii, Niderlandów, Luksemburga, Szwajcarii, Włoch, Korei Południowej oraz Hiszpanii.

Busko-Zdrój
Pensjonat Sanato
Pobyty lecznicze
i wypoczynkowe
Zadzwoń
i zapytaj
41 378 19 48
www.sanato.com.pl

Sprzedam dom
o podwyższonym
standardzie
Wysowa Zdrój
153m2 górskie okolice
na widokowej działce
12,7 arów blisko
wyciągu Jaworzyna
Krynica
Cena 998 000 zł
Tel 507 234 498

UPADŁOŚĆ HUTY CZĘSTOCHOWA CORAZ BLIŻEJ

PRZEMYSŁ \ Sąd Okręgowego w Częstochowie oddalił w czwartek zażalenie właściciela Huty Częstochowa, spółki Liberty Częstochowa, na postanowienie o ogłoszeniu jej upadłości. Postanowienie jest prawomocne, nie przysługuje prawo wniesienia od niego zaskarżenia. Na 4 listopada Ministerstwo Przemysłu zapowiedziało zorganizowanie spotkania ws. rozwiązań dla przemysłu hutniczego.

**Lucyna Piwowska
Andrzej Ratajczyk**

Co siódme gospodarstwo domowe przyznaje, że nie jest w stanie uregulować wszystkich opłat, takich jak opłaty za mieszkanie, energię, telefon, abonament telewizyjny czy raty kredytowe – wynika z badania zrealizowanego na zlecenie Krajowego Rejestru Długów (KRD). Do tego dochodzą inne zobowiązania finansowe oraz bieżące wydatki na żywność, odzież, edukację, kulturę i wiele innych usług. – Istnieje spore grono konsumentów (15 proc.), którym aktualne dochody oraz oszczędności nie pozwalają na uregulowanie wszystkich rachunków i opłat i którzy w tym celu muszą wspomagać się kredytami, chwilówkami czy pracami dorywczymi. W przeliczeniu na liczbę ludności w naszym kraju może to być nawet 4,6 mln takich osób – komentuje Adam Łacki, prezes KRD Biura Informacji Gospodarczej.

Duże zagrożenie dla stabilności domowych budżetów. Sytuacja finansowa wielu Polaków się pogarsza

Szczegółowa analiza pokazuje, że większość z nich stanowią 35–44-latkowie. Z kolei osoby, które są w stanie opłacić rachunki z samego dochodu, a nawet pozwolić sobie na większe wydatki i odłożyć jeszcze jakieś oszczędności, to najczęściej młodzi Polacy (18–24 lata). Wynika to jednak z faktu, że wciąż mieszkają oni z rodzicami, więc to nie na nich spoczywa największa odpowiedzialność za ponoszenie opłat. Jak pokazuje badanie KRD, Polacy najwięcej płacą za kredyt hipoteczny. Średnio są to 1863 zł. Za wynajem mieszkania wychodzi nieco mniej, bo przeciętnie 1282 zł, a za kredyt bądź kartę kredytową – 1038 zł. Średnia opłata za czynsz, jak deklarują respondenci, oscyluje wokół 620 zł. Czesne za studia, szkołę, żłobek czy przedszkole to wydatek rzędu 576 zł, a różnego rodzaju ubezpieczenia wynoszą ok. 516 zł. Kolejne 300 zł to są rachunki za ogrzewanie oraz prąd i gaz. Nieco niżej na liście wydatków znajdują się abonamenty sportowe – ok. 190 zł, oraz leki przyjmowane na stałe – 170 zł. Rachunki za wodę i ścieki to wydatek rzędu 160 zł. Rachunki za telefon i internet wynoszą z reguły 148 zł.

Z kolei analiza struktury stałych wydatków Polaków wskazuje, że większość

FINANSE \ Szukamy tanich zakupów

Portfele Polaków pod presją rosnących cen

Aż 15 proc. Polaków, czyli ponad 4,5 mln osób, nie radzi sobie z comiesięcznym spięciem budżetów domowych. Dlatego konsumenci, pilnując domowych budżetów, zwracają się w kierunku tanich dyskontów, również niespożywczych, oraz second-handów – tam, gdzie oferują przystępne ceny i szeroki asortyment.

W dobie coraz większej drożyzny rosnącą popularnością cieszą się także sklepy z odzieżą używaną | fot. Włodzimierz Wasyluk/Gazeta Polska

z nich jest związana z kredytami albo cenami energii. – Powoduje to duże zagrożenie dla stabilności domowych budżetów. Inflacja rośnie, więc koszty kredytów i energii mogą szybować, co z kolei wpłynie na podniesienie cen towarów i usług. Niektórzy konsumenci będą zmuszeni do rezygnacji z mniej potrzebnych wydatków, a w najgorszym scenariuszu mogą po prostu przestać płacić swoje zobowiązania. Trend ten potwierdza rosnące zadłużenie konsumentów, widoczne w bazie danych KRD. Tylko we wrześniu powiększyło się ono o 859 mln zł. To wyraźny sygnał, że sytuacja finansowa wielu Polaków się pogarsza – wskazuje Jakub Kosteki, prezes zarządu firmy windykacyjnej Kaczmarzski Inkasso.

Obecnie z opłatami nie radzą sobie przede wszystkim większe gospodarstwa domowe (18 proc.), liczące pięciu i więcej domowników (22 proc. z nich deklaruje, że nie jest w stanie regulować rachunków). A także te, w których miesięczne wydatki na żywność wynoszą od 4001 do 5000 zł (37 proc. wskazań) oraz w których miesięczny dochód netto go-

spodarstwa nie przekracza 3 tys. zł (36,8 proc. wskazań). Według badania najwyższej w hierarchii kolejności regulowania opłat i rachunków znajdują się zobowiązania mieszkaniowe i te związane ze zdrowiem. W pierwszej kolejności respondenci opłaciliby więc kredyt hipoteczny (88,2 proc.), wynajem mieszkania (87,9 proc.), czynsz (80,5 proc.), rachunki za prąd/gaz (78,1 proc.) i stale przyjmowane leki (72,1 proc.).

Rosną tanie sklepy

Ostatnie dane GUS pokazały drastyczne załamanie w sprzedaży, która spadła o 3 proc. w ujęciu rocznym. Jak się jednak okazuje, nie wszystkie sklepy odczuwają tę słabość konsumentów. Chodzi o sklepy budżetowe oferujące tanie produkty. Popularność sieci niespożywczych, takich jak Pepco, Action czy KiK, wynika nie tylko z szerokiego asortymentu, ale przede wszystkim z przystępnych cen. Sprzyja to dynamicznemu rozwojowi dyskontów oferujących wielobranżowy asortyment – podała firma badawcza PMR Market Experts. Obok dyskontów na popularności zyskują także skle-

py multiasortymentowe, takie jak Empik, TK Maxx czy Halfprice. Budżetowe sieci odzieżowo-obuwnicze, takie jak Sinsay i Reserved, nie pozostają w tyle. Firma LPP, zarządzająca tymi markami, dostrzega zupełnie inny kierunek sprzedaży detalicznej aniżeli zaprezentowane przez GUS dane. Od sierpnia do października sprzedaż grupy może wzrosnąć o ponad 20 proc. – Słabości konsumenta, co sugerowały te dane, nie widzimy – powiedział Marcin Bójko, dyrektor finansowy LPP. – Patrzymy z optymizmem na czwarty kwartał i na cały rok – dodał.

Coraz większa popularność odzieży używanej. Do Polski przybywają „sklepy za pięć centów”

W ostatnim czasie rosnącą popularnością cieszą się także sklepy z odzieżą używaną, czyli second-hand. To nie tylko chwilowa moda, a znacząca zmiana w sposobie podchodzenia Polaków do zakupów. Niemal jedna trzecia badanych zdecydowała się na zakup „nowej” pary butów czy ubrania z drugiej ręki. To trend, który zyskuje na sile z wielu powodów. Coraz więcej Polaków decyduje się na zakupy z drugiej ręki nie tylko z powodu rosną-

cej świadomości ekologicznej, ale również z uwagi na oszczędność. Trend ma również swoje konsekwencje dla rynku odzieżowego – coraz większa popularność ubrań używanych prowadzi do spadku sprzedaży tych nowych, co negatywnie wpływa na ogólną wartość rynku. Firmy z tej branży muszą zatem dostosować swoje strategie do zmieniających się preferencji konsumentów, aby utrzymać konkurencyjność w obliczu rosnącego segmentu odzieży używanej. Według najnowszych danych wartość polskiego rynku odzieży i obuwniczej, obejmującego także bieliznę i akcesoria, w 2024 r. wyniesie niemal 60 mld zł, czyli wzrośnie o 4 proc. w skali roku.

Zmieniające się preferencje konsumentów oraz sukcesy dyskontów niespożywczych przyciągnęły na polski rynek MR.DIY, znaną malezyjską sieć z dostępnymi cenowo artykułami dla domu i majsterkowiczów. Nowy gracz zmierzy się z konkurencją ze strony Pepco, Tedi czy Action. Do tego grona niedawno dołączyła także marka Woolworth, jeden z pionierów „sklepu za pięć centów”, która zadebiutowała w Polsce w maju 2023 r.

fot. Tomasz Jędrzejowski/Gazeta Polska

Paulina Matysiak

posłanka Razem, w mediach społecznościowych

\\ Tam gdzie unijne regulacje są szkodliwe i arbitralne (a tak jest ze sztywnymi regułami dotyczącymi długu i deficytu), powinniśmy zabiegać o interes naszego kraju, a nie poklask brukselskich elit. \\

FELIETON \ Coraz wyraźniej widać, że Razem to opozycja wobec rządu Donalda Tuska. Czy możliwa jest współpraca odłamu lewicy z PiS?

Razem, ale osobno. Jedna Paulina Matysiak to ciągle za mało

W przypadku Prawa i Sprawiedliwości oraz partii Razem trudno jest mówić nawet o szorstkiej przyjaźni. Składa się na to wiele przyczyn ideowych, decydujących o głębokich różnicach między tymi formacjami. Ale polityka to nie przysięga małżeńskiej wierności, a PiS i Razem mają spory potencjał do wspólnych działań w sprawach społecznych i cywilizacyjnych. Potrzeba tylko rzetelnego rachunku zysków i strat.

Krzysztof Wołodźko

W ostatnich miesiącach Paulina Matysiak wyrosła na najbardziej rozpoznawalną posłankę partii Razem. Jej zdecydowana krytyka poczynąń rządu w sprawie Centralnego Portu Komunikacyjnego, dzielna postawa wobec fali hejtu, zdecydowane działania na rzecz ruchu społecznego „Tak dla CPK” zdobyły serca wielu zwolenników prawicy, na których czerwone działa jak płachta na byka. Nie jest to sympatia bezinteresowna, ale nie ma w tym nic dziwnego – polityczne żywioły, pomimo pozoru irracjonalności, często opierają się na nader pragmatycznych racjach. Posłanka formacji współtworząca lewicę nie raz pokazała, że mało ją obchodzą ponure miny Włodzimierza Czarzastego i złośliwości najróżniejszych panów Zembaczyńskich. Jej postawa budzi u wielu pytanie, czy lewica spod znaku Razem mogłaby częściej i lepiej dogadywać się z PiS w sprawach projektów społecznych i cywilizacyjnych. Najkrótsza odpowiedź na to pytanie brzmi: to skomplikowane.

PiS i Razem więcej dzieli niż łączy

Razem i PiS dzieli właściwie wszystko. Partia kojarzona z Adrianem Zandbergiem powstała niemal dekadę temu jako wyraz politycznego buntu przeciw antyspołecznej polityce koalicji PO-PSL i mniej lub bardziej jawnemu neoliberalnemu kursowi postkomunistów. Ale od samych początków była też formacją młodej wielkomiejskiej postinteligencji, w sprawach aborcji, praw osób LGBTQ+ czy związków partnerskich o wiele bardziej na lewo niż do bólu cyniczni „dziadersi” z SLD. Po dojściu PiS do władzy to się jeszcze nie ujawniało z całą siłą. Co najwyżej pryncypialni kaszkiecia-

W ostatnich miesiącach Paulina Matysiak wyrosła na najbardziej rozpoznawalną posłankę partii Razem | fot. x.com/d

rze mówili, że jeśli chodzi o socjał, to oni zrobiliby wszystko lepiej, niż robi PiS. Na ogół popierali 500+, ale poza tym odgrązali się niemal codziennie, że tylko oni wiedzą, jak uczynić Polskę prospołecznym rajem. Początkowo też z całą niezłomnością zapewniali, że nigdy z postkomuną nie będą w aliansach. Historia powiedziała im „sprawdzam” i dziś wiemy, że Razem jest niezbyt silną frakcją na lewicy rządzonej przez Włodzimierza Czarzastego. I choć formalnie nie współtworzy rządzącej koalicji, to w sprawach zawieszonych w prawach członka partii Pauliny Matysiak dała lekcję konformizmu, który bardzo spodobał się liberalnym mediom i libkowym koalicjantom.

A jednak to Razem jest w Sejmie najpoważniejszą prospołeczną siłą. Z bodaj najlepiej przemyślanym programem społeczno-gospodarczym spośród wszystkich formacji w parlamencie, tyle że bez tylu szabel co PiS. I bez poparcia klasy ludowej, która wciąż zdecydowanie woli partię Jarosława Kaczyńskiego od pozostałych liczących się na polskiej scenie politycznej ugrupowań. Nie ma nic dziwnego w tym, że Adrian Zandberg i Marcelina Zawisza we wrześniu wsparli swoją obecnością protestujących pod Ministerstwem Infrastruktury pra-

cowników PKP Cargo i Poczty Polskiej. Zdziwiłbym się, gdyby było inaczej.

Politycy i polityczki Razem mają powody do rozczarowania obecnym rządem. Jednak to nie powód, aby bić im brawo. Musieli zdawać sobie sprawę jeszcze przed 15 października 2023 r., że powrót neoliberalistów do władzy będzie oznaczał stopniowy powrót do najgorszych praktyk z czasów koalicji PO-PSL. Zandberg co prawda w wyborczy wieczór przed rokiem apelował o słuch społeczny do Donalda Tuska i jego najbliższych współpracowników. Ale było to raczej pobożne życzenie, czy mówiąc bardziej świeckim językiem, miłszym brodatemu goszyscie – naiwność galopująca jak suchoty u foliarza.

Razem i PiS – punkty wspólne

I PiS, i Razem nie powinny dziś wybrzydząć. Razem straciło polityczną cnotę, zadając się z SLD, dlatego może z czystym sumieniem przestać udawać również, że nie może podejmować wspólnych projektów z PiS. Może to karkołomne porównanie, ale wniosek z niego jest jeden: wciąż dość młoda lewicowa partia powinna zrozumieć, że w tym Sejmie, a być może również w kolejnych, nie będzie miała lepszego sojusznika w sprawach społecz-

nych niż PiS. Nawet jeśli jest to PiS nie zawsze wewnętrznie zgodny w kwestiach socjalnych, w dużej mierze także dotknięty neoliberalnymi sposobami myślenia o sprawach społeczno-gospodarczych. Nikt przytomny nie powinien mieć wątpliwości – to partia z Nowogrodzkiej, a nie żadna inna formacja, pokazała przez niemal dekadę, że możliwe jest inne myślenie o roli państwa, inne podejście do mniej zamożnych, inne traktowanie Polski B niż strategia partii takich jak Koalicja Obywatelska, Polska 2050 i Konfederacja.

Czy Razem straci w oczach swoich koalicjantów i liberalnych mediów, jeśli w sprawach społecznych będzie jawnie lepiej się dogadywało z PiS? Tego nie można wykluczyć. Ale Razem nie ma zbyt wiele do stracenia. Coraz lepiej widać przecież, że Donald Tusk w niemal każdej sprawie okpił swoich lewicowych koalicjantów. A każdą spełnioną obietnicę Koalicja Obywatelska sprzedaje jako własny sukces, koalicjantom każąc się rozliczać z tego, co się nie udało. Doskonale to było widać w niedawnym wywiadzie premiera dla „Gazety Wyborczej”, gdy bez mrugnięcia okiem całą odpowiedzialność za aferę w środowisku naukowym zrzucił na mini-

strów z lewicy. Skoro Razem wciąż wierzy, że inna polityka jest możliwa, jak deklarowało dekadę temu, niech w ramach tej odmienności zaryzykuje skandal. I niemal ostentacyjnie próbuje dogadywać się z PiS w sprawach społecznych, zamiast ścigać karami partyjnymi Paulinę Matysiak.

Razem musi zdobyć się na odwagę

Choć – szczerze mówiąc – mam pewne wątpliwości, czy tak się stanie. Razem zależy jak każda partia od głosu swoich wyborców. A ci są jednak dość nieliczni i zdecydowanie podatni na przekaz liberalnych mediów w sprawach dotyczących PiS. Albo wciąż żyją niechęcią lub wręcz nienawiścią do PiS z czasów „czarnego protestu”. Pytanie, kiedy także topniejący elektorat lewicy zrozumie, że inflacja i drożyzna to już nie rzekoma sprawa PiS. W końcu nadejdzie taki moment, że straszenie Kaczyńskim przestanie rozpałać wyobraźnię także wielkomiejskiego elektoratu lewicy. Tym razem może wydarzyć się to jeszcze szybciej niż za koalicji PO-PSL. Razem będzie musiało wówczas zdecydować o nowej strategii albo na dobre zostanie małą sejmową kanapą, dzielnie podtrzymującą swój prospołeczny etos w realnym sojuszu z antyspołecznymi siłami politycznymi.

W tej sprawie niemało zależy również od PiS. Czy widzi możliwość współpracy z politykami Razem nad projektami społecznymi; czy widzi możliwość wspólnego definiowania wyzwań poza bieżącą polityczną grą; czy jest zdolne tak kształtować swój przekaz polityczny, by był czytelny i akceptowany także przez polityków beniaminka polskiej lewicy. Nie chodzi wyłącznie o partyjne rozgrywki i bieżące polityczne gry. W sprawie Poczty Polskiej i PKP Cargo zarówno politycy PiS, jak i Razem pokazali, że mogą stanąć niedaleko od siebie. Także posłanka Paulina Matysiak pokazała, że współpraca między ludźmi różnych partii może przekraczać tylko pozornie niepokonalne różnice.

Bo większość linii demarkacyjnych między Razem a PiS wynika z mocno utrwalo-nych, typowych dla III RP podziałów metapolitycznych. To nie oznacza, że są nieprzekraczalne. Przeciwnie, ich zaniegowanie i zniwelowanie mogłoby być z korzyścią dla niemałej części Polek i Polaków, których coraz mocniej dotykają wyraźny już kryzys społeczno-gospodarczy i coraz beczelniejsze poczynania ludzi neoliberalnej władzy.

Mateusz Morawiecki

były premier, o ewentualnych prawyborach w PiS

\\ Myślę, że w ciągu tygodnia, dwóch, te decyzje zapadną. Może nawet szybciej. Będziemy starali się – jeśli ta decyzja zapadnie pozytywna – przeprowadzić w sposób organizacyjny i operacyjny prawyборы tak, aby one rzeczywiście odzwierciedlały opinie członków PiS. \\

PUBL...

13

WYWIAD \ Z socjologiem prof. HENRYKIEM DOMAŃSKIM
rozmawia ALEKSANDER MIMIER

Kto wystartuje na prezydenta? Domański: Dla PiS najlepiej jest czekać

Dla Prawa i Sprawiedliwości najważniejsze jest to, kogo wystawi Platforma Obywatelska. Wówczas będzie mogło pokazać kontrkandydata. A ten będzie zupełnie różny, jeśli Donald Tusk postawi na siebie albo wybierze Radosława Sikorskiego bądź Rafała Trzaskowskiego – mówi „Codziennej” prof. Henryk Domański, socjolog z Polskiej Akademii Nauk.

Ostatnie sondaże poparcia partii politycznych są jak kubeł zimnej wody dla koalicjantów Platformy Obywatelskiej. W jednym z nich Trzecia Droga znalazła się minimalnie pod wyborczym progiem 8 proc. Co dziś myślą wyborcy Polski 2050, Polskiego Stronnictwa Ludowego i Lewicy, gdy widzą hegemonię w koalicji?

Duża część, która głosowała rok temu na Trzecią Drogę, była nadreprezentowana. Została dowieziona do lokali wyborczych. Głosowali, bo przekonano ich, że tak wypada, choć nie identyfikowali się ani z Polską 2050, ani z Polskim Stronnictwem Ludowym.

Taki wynik sondaży ma za to wielki wpływ na obydwu liderów partii. Oni widzą, że są marginalizowani, że do tej pory niewiele zrobili, że mogliby doprowadzić do upadku tego rządu, ale z jakichś powodów tego nie robią. Mają świadomość, że ludzie widzą, iż zależy im na utrzymaniu stanowisk. Żyją w pewnym dysonansie.

Jeśli chodzi o elektorat Lewicy, tu wyborcy na pewno chcieliby więcej i mocniej, jednak jest to neutralizowane przez fakt, że formacja w ogóle mało się liczy i nie jest języczkiem u wagi. Mogą sobie wyjść z koalicji i nic się nie stanie. Chcieliby dla zasady zachować autonomię, podkreślić odrębność, obronę interesów ludzi pracujących, walczyć o warunki zatrudnienia czy o kwestie światopoglądowe.

Zbliżające się wybory prezydenckie powinny skłaniać liderów tych

grupowań, by choć spróbować wybić się na suwerenną pozycję w koalicji.

Oni nie mają na tyle politycznej siły, żeby to zrobić. Żeby zaszachować Donalda Tuska, powinni mieć argumenty. Atutem w dalszym ciągu jest to, że dzięki nim ta koalicja w ogóle istnieje. I dziwne jest, że po ten argument nie sięgają. Może da się to tłumaczyć chęcią pozostawania przy władzy, czego swoją drogą się w ogóle nie spodziewali.

Zupełnie osobną kwestią są wybory prezydenckie, ale tu nie ma potrzeby udowadniania swojej siły. Trzeba po prostu przekonywać elektorat, by głosował na Szymona Hołownię.

Pan Profesor jest przekonany, że Szymon Hołownia wystartuje w wyborach prezydenckich? Jeszcze przed rokiem niektórzy wprost mówili o nim per „przyszły prezydent”, dziś zaś to polityk, którego styl bycia się przejażdł. Będzie w stanie odczarować swój wizerunek?

Szymon Hołownia przede wszystkim powinien chcieć kandydować – to warunek zachowania twarzy. Faktycznie przed rokiem był traktowany niemal jako pewny zwycięzca wyborów prezydenckich, a przynajmniej z góry uczestnik drugiej tury. Wszystko jednak wskazuje na to, że stracił uznanie społeczne, bo nie jest poważnie traktowany. Ciekawe, czy dotarło to do niego. Dlatego przecież został marszałkiem Sejmu, co miało być ważnym atutem w kampanii wybor-

czej. Hołownia jest świadomy, że nie wygra wyborów prezydenckich.

To, jaki będziemy mieć rozwój wydarzeń, będzie zależał od tego, co obieca mu Platforma Obywatelska. Pewnie takie rozmowy już się toczą. Możemy sobie wyobrazić, że Hołownia ulokuje się po pierwszej turze na trzecim miejscu. Do drugiej tury wejdą kandydaci Prawa i Sprawiedliwości oraz Platformy Obywatelskiej. Wtedy część zawiedzionego elektoratu Hołowni może przesunąć głosy na wybrańca PiS. Członkowie obozu rządzącego są świadomi, że start Hołowni, obok Tuska czy Radosława Sikorskiego, jest niezwykle korzystny dla Prawa i Sprawiedliwości. Prawdopodobnie robią dużo, aby przekonać Hołownię, by ten w ogóle nie startował.

Na nieszczęście marszałka Sejmu, wkrótce będzie zmuszony oddać fotel drugiej osoby w państwie. Wówczas bez Pałacu Prezydenckiego i laski marszałkowskiej Hołownia przestanie się liczyć.

Z tego powodu powinien szantażować Tuska i powiedzieć: „jak zostawisz mi stanowisko marszałka, nie będę kandydował”. Być może takie rozmowy się toczą. Sprawa jednak nie jest prosta, bo co wtedy z Lewicą? Wówczas pojawia się widmo rozpadu koalicji. W opinii publicznej mogłaby to być oznaka poważnego tąpnięcia i zastanowienia się, czy w 2027 r. warto w ogóle głosować na taką koalicję, nie

for Szymon/Gazeta Polska

wspominając już o sprzecznościach, które ujawniają się z dnia na dzień.

Kto pokaże kandydata jako pierwszy – Platforma Obywatelska czy Prawo i Sprawiedliwość? Zdaje się, że rządzący nie mają na co czekać. Cały niechlubny bagaż niespełna roku rządów przyszły kandydat przejmie, niezależnie od momentu jego zaprezentowania.

Ten bagaż zadziała na niekorzyść kandydata Platformy Obywatelskiej, ktokolwiek to będzie. Dla Prawa i Sprawiedliwości najlepiej jest czekać, czekać i jeszcze raz czekać. Najważniejsze jest dla nich, kogo wystawi Platforma Obywatelska. Wówczas będą mogli pokazać kontrkandydata. A ten będzie zupełnie różny, jeśli Tusk sam się wystawi czy też wystawieni zostaną Sikorski bądź Rafał Trzaskowski.

Platformie Obywatelskiej jako partii rządzącej nie wypada nie wystawić kandydata, nie wypada z nim czekać. Rozgrywającym jest tu-

taj Prawo i Sprawiedliwość. Platforma Obywatelska musi to wcześniej zrobić, nie może czekać na kandydata Prawa i Sprawiedliwości. Liderzy tej partii wciąż mogą powtarzać, że się zastanawiają, analizują sondaże, nie są pewni i tak dalej.

Pod koniec października 2024 r. zaryzykuje Pan i wskaże, na kogo postawią dwie największe partie?

Jeśli chodzi o Platformę Obywatelską, większe szanse ma Trzaskowski. Tusk akurat śledzi wyniki sondaży i wie, że ustępuje Trzaskowskiemu, jeżeli chodzi o poparcie. Nie może tego ignorować i wie, że gdyby zdecydował się na start, musiałby racjonalnie usprawiedliwić, dlaczego nie padło na Trzaskowskiego.

Co do Prawa i Sprawiedliwości myślę, że Jarosław Kaczyński, czyli ten, który zdecyduje, w dalszym ciągu myśli i szuka kogoś, kto byłby odpowiednikiem pana prezydenta.

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-5 POLSKA

6-7 ŚWIAT

8-11

GOSPODARKA

12-13

PUBLICYSTYKA

14

SPOŁECZEŃSTWO

15

SPORT

16

LITZEM

DIOTYMA Z MANTINEI

STAROŻYTNOŚĆ

Nazywana też Deotymą – grecka filozofka z czasów Sokratesa. Znana głównie dzięki „Uczcie” Platona. Ponieważ jest to jedyne wspominające ją źródło, nie jest pewne, czy była postacią historyczną, ale większość postaci u Platona to osoby mu współczesne.

SYLWETKA \ Pisarka, improwizatorka, wizjonerka

Natchniona poetka czy genialna oszustka

Jadwiga Łuszczewska – gdy pytam o nią znajomych, mało kto wie, o kim mowa. Kilka osób odpowiada hasłowo: „Panienka z okienka”. Słusznie. To chyba najbardziej znane jej dzieło. Może to dziwne, że Deotymę – taki przybrała pseudonim – pamięta się głównie z historyczno-przygodowej powieści dla młodzieży, a nie z roli, jaką odgrywała w dziewiętnastowiecznej Warszawie. To ciekawa postać, wokół której toczy się zacięta dyskusja, często przeradzająca się w gorący spór – czy była natchnioną poetką, wizjonerką, wieszczką, jak chcieli ją widzieć zwolennicy, czy została wykreowana przez matkę, której ambicją było mieć córkę poetkę? Już za życia miała Deotyma tyle samo zwolenników co przeciwników, powtarzających po salonach prześmiewczy wierszyk: „Deotyma się nadyma / Zamiast kiecki / Ma strój grecki”. Więc jak to było z tą Deotymą?

Marzena Szpakowska

S tarsza córka państwa Łuszczewskich Jadwiga urodziła się 1 sierpnia 1834 r. w Warszawie. Ojciec Wacław Józef herbu Korczak wywodził się ze znakomitej rodziny, był radcą stanu, dyrektorem Wydziału Przemysłu i Kunsztów w Komisji Spraw Wewnętrznych Królestwa Polskiego. Matka Magdalena, nazywana Niną, była niezwykle stanowczą i silną osobą. Łuszczewscy byli zamożni, należeli do śmietanki towarzyskiej Warszawy. Gdy Jadwiga i jej młodsza siostra były dziećmi, rodzice zamieszkali w Pałacu Saskim, gdzie z inicjatywy pani Magdaleny prowadzili jeden z najznamienitszych salonów literackich Warszawy. Wieczory u Łuszczewskich przyciągały jak magnes, a zaproszenie na nie było swego rodzaju nobilitacją. Bywali u nich m.in. Stanisław Moniuszko, Narcyza Żmichowska, Teofil Lenartowicz, Maria Kalergis i Cyprian Kamil Norwid. Jadwiga i Kazimiera ukryte za kotarą chłoniły atmosferę tych wieczorów.

Wychowana na poetkę

Państwo Łuszczewscy wychowywali córkę w dość oryginalny sposób. Nie widzieli potrzeby posyłania dziewczynki do szkół, uczyli je sami – ojciec wyładował historię, geografę i arytmetykę, matka – religię, poezję i filozofię. W edukacji pańienek pomagały też przyjaciele, nauczyciele muzyki i znawcy języka polskiego. Pani Nina, która osobiście pilnowała rozwoju córek, naukę języków obcych uważała za marnowanie „sił umysłu i pamięci”, za to podsuwała im trudne i ambitne lektury. Kontakty z rówieśnikami były zakazane, a siostry, mając kontakt tylko z dorosłymi, szybciej dojrzewały.

Duży nacisk kładziono na religię i polskie tradycje. Korzystając ze swoich koneksji i finansowych możliwości, rodzice w czasie letnich wakacji pokazywali dzieciom

historyczne miejsca – panny Łuszczewskie zwiedziły m.in. Wielkopolskę, Malbork, Gdańsk, okolice Sandomierza. Poznały Góry Świętokrzyskie, Pieniny i Tatry. Wojaże zaowocowały cyklem reportaży opublikowanych w „Gazecie Warszawskiej” pt. „Wrażenia z Karpāt”. Oglądały gwiazdy w warszawskim Obserwatorium Astronomicznym, którego dyrektor Jan Baranowski przyjaźnił się z Łuszczewskimi. Zwiedziły też Austrię, Belgię, Francję i Włochy. Redagowały rękopiśmienny miesięcznik „Pszczółka”, do którego pisywali bywalcy salonu Łuszczewskich.

Jadwiga wcześniej zaczęła pisać wiersze i improwizować na „zadane” tematy. Zwróciło to uwagę pani Niny, która postanowiła zorganizować jej debiut. Wybrała dla córki pseudonim Deotyma, nawiązujący do Diotymy z Mantinei, którą Platon uwiecznił w „Uczcie”, i kazała ubierać się w greckie szaty. Gdy Jadwiga miała 17 lat, oficjalnie debiutowała w salonie rodziców improwizacją na temat... własnej improwizacji. Goście nagrodzili ją gorącymi brawami.

Sława panny Łuszczewskiej jako improwizatorki, a później też poetki, szybko rozeszła się po Warszawie. Pani Magdalena osiągnęła swój cel – wychowała córkę na poetkę. Tylko nikt nie wiedział, że gdy panienska zapalała uczuciem do jednego z bywalców salonu, matka skarciła ją surowo i kazała wybrać: albo poezja, albo życie rodzinne. I tak Jadwiga pod naciskiem matki wyzreła się miłości.

Dzięki panu Wacławowi, który improwizacje i wiersze córki spisywał, i jego znajomościom w 1854 r. ukazał się debiutancki tomik Deotymy „Improwizacje i poezje” z ilustracjami Juliusza Kossaka i Maksymiliana Fajansa. Wtedy też wychowana w duchu miłości do ojczyzny panna Łuszczewska postanowiła stworzyć cykl poematów epickich „Polska w pieśniach” sławiących historię ojczystą. Jako pierw-

Deotymę pamięta się głównie z historyczno-przygodowej powieści dla młodzieży, a nie z roli, jaką odgrywała w dziewiętnastowiecznej Warszawie | fot. POLONA/d

szy ukazał się w 1859 r. „Lech”, opowiadający dzieje legendarnego władcy Polan. Niestety Deotyma nie zdołała cyklu ukończyć – ostatni poemat „Sobieski pod Wiedniem” ukazał się na krótko przed śmiercią poetki.

Za ojcem na zesłanie

Jadwiga wcześniej zaangażowała się w działalność polityczną i patriotyczną. Brała udział w demonstracjach i manifestacjach narodowych, a w 1861 r. niosła wieniec cierniowy podczas pogrzebu „pięciu poległych” – ofiar protestów warszawskich, zabitych przez wojsko carskie. Przywdziała też żałobne suknie. Wkrótce potem wybuchło powstanie styczniowe, a pan Wacław Łuszczewski demonstracyjnie zrzekł się tytułu szamb-

lana carskiego. Aresztowany i osądzony, został skazany na zesłanie. Trafił do Jadrynia, Symbirska i Czernobaru.

Jadwiga postanowiła towarzyszyć ojcu. Opiekowała się nim i prowadziła jego sybirski dom. Pisywała też do matki listy opisujące życie w Rosji. Ku zdziwieniu znajomych pełne były one zachwyty nad kulturą Rosjan i pięknem kraju. Pani Magdalena wykorzystała listy córki, aby uzyskać dla męża ułaskawienie i przywrócenie do dawnych funkcji. Niby nic się nie zmieniło, ale niesmak w towarzystwie pozostał i na Łuszczewskich kręgi polskie nie patrzyły już tak przychylnie. Tym bardziej że poparli oni realistyczną politykę margrabiego Aleksandra Wielopolskiego.

Ojciec i córka wrócili do Warszawy w 1865 r. Wkrótce potem pan Wacław zmarł, a dwa lata później umarła też pani Magdalena. Jadwiga została sama, bo jej młodsza siostra, chociaż blisko z nią związana, miała już własną rodzinę.

Czwartki przy Królewskiej

Jadwiga kupiła mieszkanie w kamienicy na rogu Marszałkowskiej i Królewskiej, w której mieszkała jej przyjaciółka Eugenia Wolffowa. Nie czuła się tam samotna. Przez wiele lat prowadziła salon artystyczno-literacki podobny do salonu rodziców. Jej czwartkowe wieczorki cieszyły się powodzeniem, chociaż nie można na nich było poruszać tematyki erotycznej ani... patriotycznej, ale z tym drugim zakazem goście radzili sobie znakomicie, za plecami gospodyni dyskutując zażarcie o sprawie niepodległości.

Wróciła też do pracy literackiej. W tym czasie powstały jej powieści, kolejne części cyklu historycznego i dzienniki. Na wieczorkach u Deotymy odbywały się poetyckie improwizacje, krótkie przedstawienia, czytano nowe dzieła literackie. W Warszawie mówiło się, że sukces salonu Łuszczewskiej zawdzięcza nie tyle własnej charyzmie, ale Antoniemu Edwardowi Odyńcowi, pocie i przyjacielowi Adama Mickiewicza. Wtedy też pojawił się przypadek jakoby odnaleziony poemat na cześć Deotymy autorstwa mistrza Adama. Do dziś budzi on wiele kontrowersji i powszechnie uważa się, że jego autorką była sama Łuszczewska. Niemniej gości było tak wielu, że w karnecie gospodyni zapisanych bywało i po 300 chętnych.

Salon przy Królewskiej Deotyma prowadziła niemalże do samej śmierci, chociaż po odejściu Odyńca sława salonu przygasła. Zmarła 23 września 1908 r., a jej grób na warszawskich Powązkach zdobi piękna rzeźba „Anioł Zmartwychwstania” dłuta Daniela Zaleskiego.

PIŁKA NOŻNA

WYJĄTKOWE GRAN DERBI \ Po raz pierwszy w historii w meczu Realu z Barceloną będą mogli zagrać dwaj Polacy. W sobotę o godz. 21 Duma Katalonii z Robertem Lewandowskim i Wojciechem Szczęsnym spróbuje potwierdzić fantastyczną formę i powiększyć przewagę nad odwiecznym rywalem.

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

PIĄTEK-NIEDZIELA 25-27 PAŹDZIERNIKA 2024

SPORT

15

Krzysztof Smyk

Sytuacja w czołówce ekstraklasy po dwunastu kolejkach wygląda następująco: Lech zgromadził 28 pkt, Raków – 26, Jagiellonia – 25, a czwarta jest Cracovia – 23.

Każda z tych drużyn zagra w weekend z rywalem z dolnej połowy tabeli, ale muszą uważać, żeby 13. kolejka nie okazała się dla nich pechowa. Prestroga może być mecz Kolejorza z 5 października z Motorem Lublin u siebie – wydawało się, że lider bez kłopotów sięgnie po zwycięstwo, tymczasem przegrał z beniaminkiem 1:2.

W sobotę o godz. 20.15 poznański zespół podejmie trzynastego w tabeli Radomiaka (12 pkt). Patrząc na wyniki obu zespołów w sezonie 2024/2025, teoretycznie najmniej możliwym wynikiem jest remis.

Kolejorz w dwunastu dotychczasowych meczach tylko raz zanotował taki rezultat (0:0 na wyjeździe z Rakowem Częstochowa), natomiast Radomiak – ani razu. Piłkarze z Radomia, którzy mają jeszcze jedno spotkanie zaległe, odnieśli dotychczas cztery zwycięstwa i ponieśli siedem porażek.

Wcześniej w sobotę, o godz. 17.30, wicelider Raków zagra we Wrocławiu z przedostatnim Śląskiem (8 pkt, jeden mecz zaległy).

Przez wiele tygodni nastroje we wrocławskiej ekipie były minorowe, drużyna długo pozostawała jedyną w ekstraklasie bez zwycięstwa, ale przełamała się w środę. Podopieczni Jacka Magiery pokonali wówczas w zaległym spotkaniu Stal Mielec 2:1.

– Długo na to czekaliśmy. To była rekordowa seria meczów bez zwycięstwa – przyznał Magiera.

W meczu z Rakowem ciężko będzie jednak o zdobycz punk-

PKO BP EKSTRAKLASA \ Lech, Raków i Jagiellonia zdecydowanymi faworytami

Czołówka przed szansą

Trzy czołowe drużyny zagrają z rywalami z dolnej części tabeli w 13. kolejce piłkarskiej ekstraklasy. W sobotę lider Lech Poznań podejmie Radomiaka, a wicelider Raków Częstochowa zagra we Wrocławiu ze Śląskiem. Dzień później trzecia Jagiellonia spotka się w Białymstoku z Koroną Kielce.

Michael Ishak stanie przed szansą podreperowania bilansu bramkowego | fot. Tomasz Jędrzejowski/Gazeta Polska

towną. Podopieczni Marka Papszuna są rozpedzeni – wygrali pięć kolejnych spotkań ligowych, a w trzech ostatnich nie stracili żadnej bramki. W niedzielę o 14.45 Jagiellonia, która również znalazła właściwy rytm (pozostaje niepokonana od 14 września), podejmie czternastą Koronę Kielce (12 pkt).

Natomiast czwarta Cracovia, osłabiona brakiem po-

ważnie kontuzjowanych Kamila Glika (nie zagra około 6 miesięcy) i Michała Rakoczego, zmierzy się w sobotę o 14.45 u siebie z jedenastym Motorem (15 pkt).

Jak przypomniano na stronie Pasów, oba zespoły spotkają się ze sobą ponownie w krajowej elicie po 40 latach – poprzednio w sezonie 1983/1984. W 13. kolejce nie ma wyraźnego szla-

geru, ale warto zwrócić uwagę m.in. na niedzielny mecz w Łodzi z udziałem dwóch utytułowanych klubów, siódmego obecnie Widzewa (19 pkt) i dziesiątego Górnika Zabrze (15). Początek o godz. 17.30.

W ekipie gospodarzy świetnie spisuje się niemiecki pomocnik Sebastian Kerk, który wreszcie ma za sobą kłopoty zdrowotne, ale mu-

si w niedzielę uważać. Ma bowiem na koncie trzy żółte kartki i jeśli zostanie teraz ukarany przez sędziego, nie zagra 3 listopada w bardzo istotnym dla kibiców Widzewa klasyku z Legią w Warszawie.

Najbliższa kolejka zakończy się w niedzielę, ponieważ już od wtorku zaczynają się mecze 1/16 finału Pucharu Polski.

FELIETON KIBICA

Gdańsk płacze

ks. Jarosław Wąsowicz SDB

Mecz z Legią z ubiegłego tygodnia między Lechią a Legią zapisze się w historii gdańskiego klubu, a przede wszystkim kibiców, tragicz-

ną kartą. Samo piłkarskie spotkanie było okazją do świętowania na trybunach. Wspaniały doping, doniosłe oprawy gdańszczan upamiętniające 40. rocznicę powstania Federacji Młodzieży Walczącej, największej w Polsce po stanie wojennym antykomunistycznej organizacji młodzieży oraz studentów, i takąż rocznicę zamordowania przez funk-

cjonariuszy Służby Bezpieczeństwa bł. ks. Jerzego Popiełuszki. W tym względzie nie zawiedli kibice Legii, którzy włączyli się w upamiętnienie kapłana męczennika wymownym transparentem. Po meczu jednak doszło do strasznego wypadku na obwodnicy Trójmiasta. Rozegrała się tragedia i ciężko jest nawet o niej pisać. Wśród jej ofiar znalazła się czwórka młodych kibiców gdańskiej Lechii powracających do domu z piątkowego meczu – 7-letni Nikodem, 10-letni Mikołaj oraz rodzeństwo 12-letni Tomek oraz 9-letnia Eliza.

Szok, niedowierzanie, rozpacz, poczucie bezradności to uczucia, które towarzyszyły w tych dniach zwłaszcza bliskim tych dzieci, ich rodzicom i rodzinie. Łączyła się duchowo z nimi cała Polska, zwłaszcza w modlitwie, bo to jest jedyne, co nam w takiej sytuacji pozostało. Wiara w to, że nic się nie skończyło, a wszystko dopiero się zacznie, kiedy wszyscy kiedyś znowu się spotkamy w niebie. Żyjemy nadzieją na to spotkanie. Dzieci pożegnamy w piątek i sobotę. Będziemy nadal się za nie modlić i za ich rodziny pogrążone

w żałobie. Im teraz jest najciężiej. Pamiętajmy o nich, tym bardziej że pogoń za sensacją znowu w przypadku niektórych mediów i ich „dziennikarzy” przesłoniła im resztki rozumu i zwykłego człowieczeństwa. Pozwólcie najbliższym przeżyć po chrześcijańsku żałobę po stracie ukochanych, uszanujcie prywatność poszkodowanych rodzin. Dziękuję, że na to żenujące zachowanie medialnych hien nękających bliskich ofiar tragedii zareagowało we właściwy sposób Stowarzyszenie Kibiców Lechii Gdańsk „Lwy Północy”. Szacunek!

ZAMÓW PRENUMERATĘ: www.prenumerata.swsmedia.pl

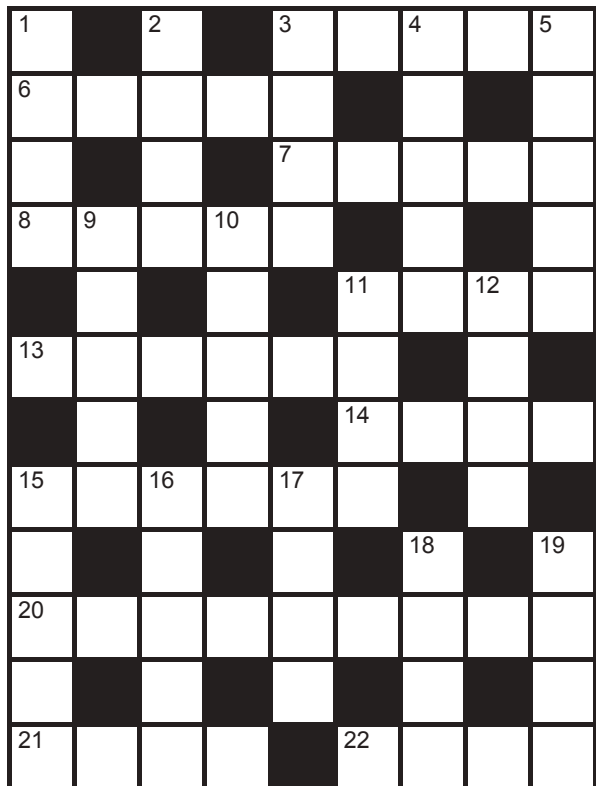
Józef Michalik

(ur. 1941) arcybiskup senior diecezji przemyskiej

\\ Żeby głosić kłamstwo, trzeba systemu – profesorów, gazet, ideałów,
promowanych bohaterów prasowych itd. Ale żeby głosić prawdę, wystarczy jeden człowiek. \\

fot. Zbyszek Kaczmarek/Gazeta Polska

KRZYŻÓWKA

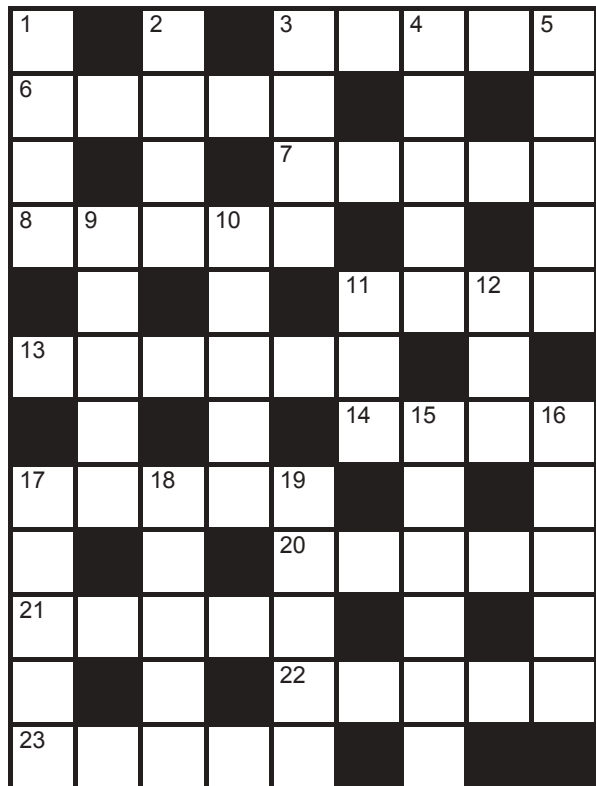

Pozioomo

- 3) wkład współnika
6) huragan, nawahnica
7) syn Abrahama
8) sznur kowboja, lasso
11) ciepła pora roku
13) uchwalana w sejmie
14) wyspa z Hawanę
15) okrągła wieża obronna
20) stolica Katalonii
21) zatrask przy ubraniu
22) wieńczy dom

Pionowo

- 1) zwierzę z bródką
2) zajęcza noga
3) willowa dzielnica
Warszawy
4) wiosłująca załoga
5) stolica Japonii
9) z Moskwą i Kamczatką
10) był nim Winnetou
11) chińska żywica
12) ogromna trąba
15) instrument dobosza
16) na gojącej się ranie
17) żałobny wiersz
18) porcja, dawka
19) Jan Sebastian,
kompozytor

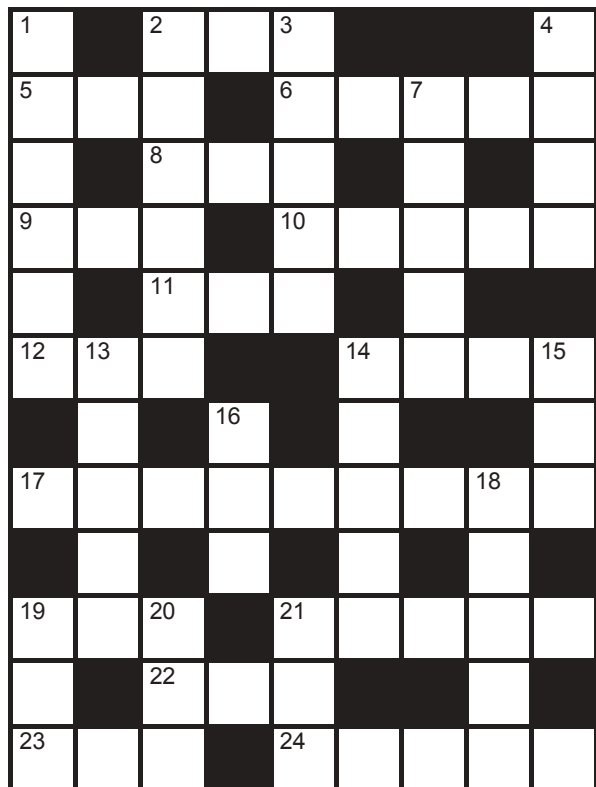
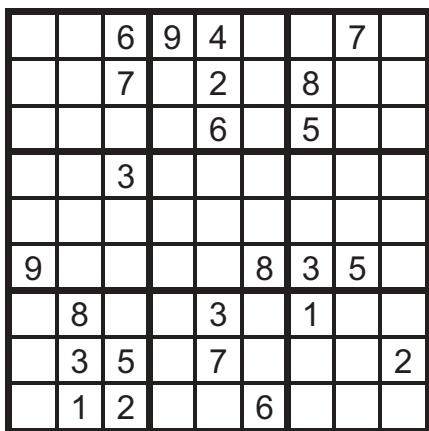
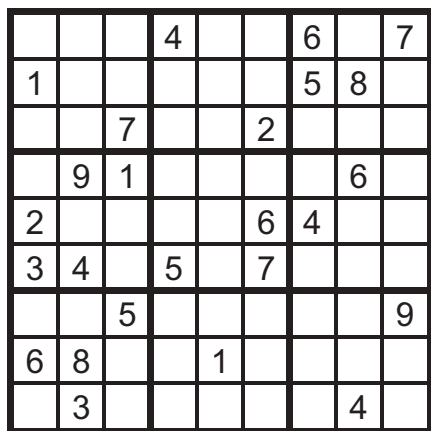

Pozioomo

- 3) porozumienie, rozejm
6) Kolberg, folklorysta
7) w gwiazdozbiornie
Perseusza
8) brat Mojżesza
11) biurowy dalekopis
13) skąpy strój na plażę
14) ocena za występ
17) szablon, wykroj
20) hup diabla
21) Gajusz Juliusz
22) filozof z Rotterdamu
23) gra na korcie

Pionowo

- 1) maniera, przesada
2) syn Dedala
3) sąsiad Neptuna
4) rozwiązała zabawa
5) góry w Maroku
9) pocztowe zawiadomienie
10) narkotyk z maku
11) sąsiad Szweda
12) goni mysz
15) świta, asysta
16) ostrzega przed
niebezpieczeństwem
17) potocznie o mężczyźnie
18) buta, pewność siebie
19) z kodem na kopercie

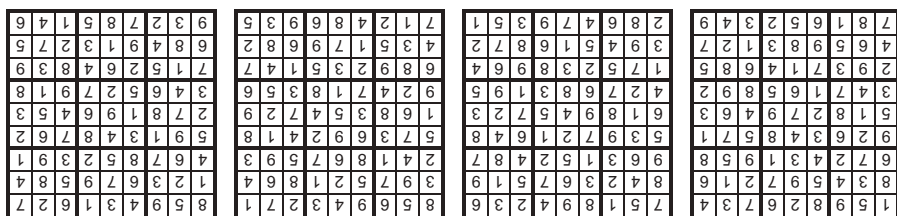
Pozioomo

- 2) część meczu tenisowego
5) głos lwa
6) kubański taniec
8) nad kolanem
9) legenda o bogach
10) nocny lub wyborczy
11) bóg wiatrów
12) nerwowy odruch
14) pora śniadania
17) stolica Toskanii
19) dźwięk lub barwa
21) symbol państwa
22) freudowska jaźń
23) zalewa oczy
24) państwo z Bejrutem

Pionowo

- 1) towarzyszy błyskawicy
2) wynik, rezultat
3) skandynawski olbrzym
4) niesportowe zachowanie
7) święte miasto islamu
13) lodowy domek
14) okrągłe skrzyżowanie
15) do radości lub młodości
16) dzieli się na okresy
18) kurort na Krymie
19) szczyt masztu
20) błąd serwisowy
21) strzelony do bramki

ROZWIĄZANIA

e-mail:
redakcja@gpcodziennie.pl
Adres: ul. Filtrowa 63/43,
02-056 Warszawa
tel.: +48 (22) 290 29 58

Wydawca numeru: Piotr Lisiewicz
Sekretarz redakcji: Małgorzata Ablewska
Polska: Piotr Lisiewicz (kier.)
Świat: Konrad Wysocki (kier.)
Publicystyka: Piotr Lisiewicz (kier.)
Gospodarka: Paweł Woźniak (kier.)
Kultura: Sylwia Krasnodębska (kier.),
Anna Krajowska (z-ca)
Sport: Artur Szczepanik (kier.)
Nadzór graficzny: Mariusz Troliński (kier.),
Krzysztof Lach-Kubica (z-ca)
DTP: Paweł Chrzanowski, Aleksander Raczewski,
Grzegorz Lipka, Paweł Pawluszek
Wydawca: Forum SA; Zarząd: Beata Drózd
Rada nadzorcza: Ryszard Czarnecki (przewodniczący)

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń. Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca.
Przekazanie „Gazecie Polskiej Codziennie” materiałów do druku oznacza jednoczesną zgodę na ich emisję w internecie.

Redaktor naczelny: Tomasz Sakiewicz
Zastępca red. nac.: Katarzyna Gójska

Baza foto: fotoreporterzy@gazetapolska.pl
Reklama, promocja, ogłoszenia:
reklama@gpcodziennie.pl, tel. (22) 659 01 74,
kom. 505 942 582
Kontakt z czytelnikami, interwencje w godz. 9-13:
Anna Kazimierczuk, tel. 603 117 483, 505 942 224
e-mail: redakcja@gpcodziennie.pl
Druk: Seregni Printing Group: Warszawa
Prenumerata: www.prenumerata.swsmedia.pl
Kontakt: prenumerata@swsmedia.pl
Tel. 605 900 002, 501 678 819
Konto do wpłat: Niezależne Wydawnictwo Sp. z o.o.
Bank PEKAO SA Nr 82 1240 5963 1111 0010 3867 3017
(przelew z zagranicy SWIFT: PKOP PL PW)
IBAN-PL

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

**Gazeta
Polska**
telewizyjna

25-31 / października
2024

LEWY Z BICEPSEM

ROZMOWA, **NIEDZIELA**, 27.10 GODZ. 16.30, TV REPUBLIKA

W minioną niedzielę na antenie TV Republika zadebiutował program „Lewy z bicepsiem”. Prowadzą go Sławomir Jastrzębowski i Rafał Woś, który zaczyna współpracę ze stacją. Nowy cykl to komentarz do wydarzeń społeczno-politycznych bez udziału polityków, tylko z zaproszonym gościem. Format do niedawna ukazywał się na portalu Salon24.pl. Sławomir Jastrzębowski jest już dobrze znany widzom stacji. Często można go zobaczyć w takich programach, jak „Przyjaciele Republiki” czy „Piachem w tryby”. Rafał Woś jest z kolei zastępcą redaktora naczelnego „Tygodnika Solidarność”. Cykl „Lewy z bicepsiem” emitowany będzie w TV Republika w niedzielę o godz. 16.30.

NOWOŚĆ
W TELEWIZJI REPUBLIKA

„Żyj lepiej” – taką nazwę nosi nowy format, który od niedawna można oglądać na antenie drugiego kanału Telewizji Republika (dostępnego na platformie YouTube i powszechnie znanego jako TV Republika Plus). Poświęcony tematyce zdrowotnej program prowadzi Anna Popek. Podczas krótkich odcinków widzowie zobaczą m.in. felietony, rozmowy z zaproszonymi gośćmi i przepisy kulinarne. Format ma być odpowiedzią na rosnące zainteresowanie tematyką zdrowego stylu życia i zdrowego odżywiania. W pierwszych odsłonach cyklu była mowa o cukrzycy, chorobach układu moczowego i serca. W kolejnych będzie się można dowiedzieć o walce z innymi najbardziej rozpowszechnionymi dolegliwościami zdrowotnymi i zapobieganiu im.

Na antenie Telewizji Republika Anna Popek prowadzi też poranny program „Republika wstajemy”. W ramówce tej stacji widzowie znajdą mniej publicystyki i polityki, a więcej kultury i lifestyle'u niż w głównej Republice. Są tam m.in. takie programy, jak: „Świat jest teatrem”, „Republika sztuki”, „Magazyn filmowy”, „Express Republiki Plus” i „Express Republiki Luz”. W sobotnie wieczory można oglądać filmy dokumentalne. Ponadto codziennie o godz. 18.50 stacja pokazuje „Najpiękniejsze polskie bajki”. Przypominamy, że drugi kanał można oglądać w serwisie YouTube – Telewizja Republika Plus. Serdecznie zachęcamy.

MAGAZYN PODRÓŻNICZY ZA SIÓDMĄ GÓRĄ

NIEDZIELA 27.10 GODZ. 13.40, TV REPUBLIKA

Stefan Czerniecki kontynuuje podróż po Zespole Lubelskich Parków Krajobrazowych. Tym razem odwiedza zachodnią część Puszczy Solskiej, położoną blisko granicy dwóch województw. „Jesienią miejsce rykowiska, zimą watah wilków. A wszystko zaledwie kilka kilometrów od Janowa Lubelskiego. Lasy Janowskie – miejsce najbliższego odcinka – warto odwiedzić o każdej porze roku. Tym razem sprawdzimy, co ciekawego można robić jesienią. Rezerваты nad stawami, dzikie ptactwo, repliki słupków granicznych, kapliczka św. Antoniego w samym sercu lasu...” – zapowiada.

ROZMOWA

MIŁOSZ KŁECZEK. W RUCHU

NIEDZIELA 27.10 GODZ. 17.45, TV REPUBLIKA

„Pojawił się nagle. Wchodzi do gry o Pałac Prezydencki. Kim jest i kto za nim stoi? Jakie relacje mają potencjalni kandydaci Prawa i Sprawiedliwości? Czy trwa zażarta walka o nominację? Jak się dostać do prezesa?” – tak zapowiada swojego gościa Miłosz Kłeczek. Tym razem pytania, które nurtują wielu Polaków, dziennikarz zada Marcinowi Przydaczowi. Rozmowa odbyła się jak zwykle poza studiem telewizyjnym. Tym razem były to okolice Wielunia i klub GLKS Warta, gdzie wiele lat temu Marcin Przydacz zaczynał jako junior swoją przygodę z futbolem.

SHOW

WYWIAD Z CHULIGANEM

NIEDZIELA 27.10 GODZ. 20.50, TV REPUBLIKA

„Ludzie go kochają”, „U mnie w okręgu ludzie go chcą”, „Jagodno w całej Polsce”, „Kto kandydatem PiS na prezydenta? Pojawił się zaskakujący faworyt”, „Nowy faworyt w wyścigu o nominację kandydata PiS w wyborach prezydenckich”, „Jego kandydatura elektryzuje PiS” – to tylko niektóre z nagłówków, które w ostatnich dniach pojawiły się w prasie. Ich główny bohater zagości w najbliższym odcinku „Wywiadu z chuliganem”. Piotr Lisiewicz porozmawia z Przemysławem Czarnkiem, byłym ministrem edukacji i nauki, m.in. o... niezaimpregnowanym dzbanie. Polecamy.

Drodzy Widzowie! Następny Dodatek TV ukaże się w wydaniu weekendowym „Gazety Polskiej Codziennie” w środę, 30.10.

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

RANO

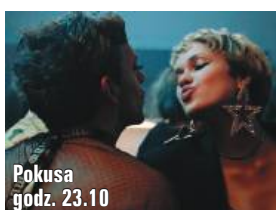
PO POŁUDNIU

WIECZOREM

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

Och, Karol
godz. 22.05Centralne biuro uwodzenia
godz. 23.20Pokusa
godz. 23.10#Michał Rachoń Jedziemy
godz. 7.30Śmiertelna eskorta
godz. 20.00Na sygnale
godz. 21.20

TVP 1

TVP 2

POLSAT

REPUBLIKA

PULS

POLONIA

08:00 Akacja 38 (456) - serial
08:50 Ranczo (82) - serial
09:45 Komisarz Alex (137) - serial
10:45 Ojciec Mateusz (117) - serial
11:35 Okrasa łamie przepisy
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:40 Magazyn rolniczy
13:00 Natura w Jedynce
14:00 Wichrowe wzgórze (36) - serial
14:55 Jaka to melodia? - pr. rozryw.
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej

16:05 Dziedzictwo (385) - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? - pr. rozryw.
17:55 Klan (4397) - serial
18:25 Reportery - magazyn reporterów
18:45 Akacja 38 (483) - serial
19:30 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:20 Rozmowy o godnym umieraniu

20:30 Korona królów. Jagiellonowie (23) - serial
20:55 Rozmowy o godnym umieraniu
21:05 Komisarz Alex (275) - serial
21:55 Rozmowy o godnym umieraniu
22:05 Och, Karol - komedia obyczajowa, Polska 1985
23:55 Gra z Cieniem (6) - serial
00:55 Porzucony (7) - serial
01:55 Wojna imperiów - film przygodowy, Hongkong/Chiny 2015

07:55 Pytanie na śniadanie
11:15 Operacja zdrowie
11:50 Górna półka smaku
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja (60) - serial
14:05 Va banque - teleturniej
14:35 Na sygnale (619) - serial
15:05 La Promesa - pałac tajemnic (34) - serial
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Miłość i nadzieja (61) - serial

18:15 Va banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 Barwy szczęścia (3058) - serial
20:05 Barwy szczęścia (3059) - serial
20:45 Postaw na milion - teleturniej
21:45 Cudowne lata (7) - widowisko
22:45 To jest grane - pr. muz.
23:20 Kino relaks: Centralne biuro uwodzenia - komedia sensacyjna, Niemcy/USA 2008.
Tommy Lutero, zawodowy złodziej, zakochał się w Marcie, 40-letniej, niezadowolonej z życia kobiecie. Oboje przypadają sobie do gustu. Sęk w tym, że syn Marty jest agentem FBI.

01:10 Tajemnica anioła - thriller, Australia/USA 2019
03:00 Winni - dramat kryminalny, Dania 2018

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 halo tu polsat
11:25 Gliniarze (792) - serial
12:25 Gliniarze (793) - serial
13:25 Gliniarze (794) - serial
14:35 Dlaczego ja? (1377) - serial
15:50 Wydarzenia
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 (972) - serial
17:00 Gliniarze (997) - serial
18:00 Pierwsza miłość (3881) - serial

18:50 Wydarzenia
19:20 Gość „Wydarzeń”
19:30 Sport
19:35 Pogoda
19:55 Twoja Twarz Brzmi
Znamo - pr. rozryw.
22:05 Grzechy sąsiadów (8) - serial
23:10 Pokusa - dramat obyczajowy, Polska 2023.
Atrakcyjna i ambitna Inez od zawsze marzy o karierze dziennikarki. Gdy dostaje pracę w popularnym serwisie śledzącym życie gwiazd sportu i ekranu, wydaje jej się, że wielki świat ma na wyciągnięcie ręki. Nie spodziewa się jednak, jak dalece różni się on od jej wyobrażeń i jak bardzo może być niebezpieczny.

01:35 Escape Room: Najlepsi z najlepszych - horror, Kanada/USA/Węgry 2021
03:25 Nasz nowy dom - reality show

05:30 Przyjaciele Republiki
06:00 Agro Info
06:05 Republika wstajemy!
06:20 Republika historii
06:25 Przyjaciele Republiki
06:45 Republika wstajemy!
06:55 Przyjaciele Republiki
07:10 Republika wstajemy!
07:20 Beauty Box - sekrety urody
07:25 Przyjaciele Republiki
07:30 #Michał Rachoń Jedziemy
09:01 Po 9:00
10:01 Po 10:00
11:01 Po 11:00

12:00 W samo południe
12:30 Republika dzień, Serwis
14:10 Bitwa polityczna
15:00 Republika dzień, Serwis
16:55 Express Republiki
17:10 Express Republiki +
Polityczne podsum. tyg. Rafała Ziemiękiewicza
Miłosz Kleczek zaprasza
18:00 Sport w Republice
18:58 Prognoza pogody
19:00 Dzisiaj - serwis inform.
19:45 Gość Dzisiaj
20:20 Agora Klarenbacha
21:10 Kulisy manipulacji
21:45 Piachem w tryby
22:30 Reasumując. Jakubiak, Kowalski
22:55 Republika wieczór
23:50 Sport w Republice
23:55 Ekonomia raport flash

00:00 Republika historii
00:05 Express Republiki
00:20 Express Republiki +
Poland Daily
00:49 Poland Daily - Weather
00:50 Gość Dzisiaj
01:25 #Michał Rachoń Jedziemy

06:00 Nash Bridges (104) - serial
07:00 Nash Bridges (105) - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny (9) - serial
09:00 Unforgettable (39) - serial
10:00 Zaklinaczka duchów (71) - serial
11:00 Nie igraj z aniołem (54) - serial
12:00 Nie igraj z aniołem (55) - serial
12:55 Zaklinaczka duchów (72) - serial
13:50 Unforgettable (40) - serial
14:50 Lombard. Życie pod zastaw (517) - serial
15:50 Ranczo (14) - serial
16:55 Ranczo (15) - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw (817) - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw (818) - serial
20:00 Śmiertelna eskorta - thriller, USA 2024, reż. Dolph Lundgren.
Dwóch agentów DEA zostaje zabitych przez ludzi kartelu. Johansen, starzejący się detektyw o staromodnych metodach działania, musi udać się do Meksyku i przetransportować do USA kobietę, która była świadkiem zdarzenia.

21:50 Urowadzona 2 - film sensacyjny, Francja/Turcja/Wielka Brytania/USA 2012
23:25 PitBull - film kryminalny, Polska 2005
01:50 Menu na miarę
02:35 Menu na miarę
03:00 Dyżur 3 (38) - serial dok.

01:50 Urowadzona 2 - film sensacyjny, Francja/Turcja/Wielka Brytania/USA 2012
23:25 PitBull - film kryminalny, Polska 2005
01:50 Menu na miarę
02:35 Menu na miarę
03:00 Dyżur 3 (38) - serial dok.

07:00 Makłowicz w podróży
07:30 Pytanie na śniadanie
11:10 W obiektywie Polonii
11:30 Wszyscy przed nami (11) - serial
12:00 Gość poranka
12:25 M jak miłość (1809) - serial
13:10 M jak miłość (1810) - serial
14:05 Polonia 24
14:45 Bajki naszych rodziców: Kolorowy świat Pacyka
14:55 Dziwne przygody Koziołka Matołka - serial anim.
15:05 Baśnie i bajki polskie
15:30 Program informacyjny
16:00 Szansa na sukces. Opole 2025
17:00 Teleexpress
17:20 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
17:50 Teleexpress Extra
18:15 Stacja innowacja
18:30 Całkiem niezła historia
18:45 Panorama
19:10 Olá Polónia - mag.
19:30 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:25 Na dobre i na złe (927) - serial
21:20 Na sygnale (493) - serial
21:45 Na sygnale (494) - serial
22:10 Czerdziejstolalek - dwadzieścia lat później (15) - serial
23:10 Panorama
23:45 Dziennik regionów
00:10 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
00:35 World News
01:10 Olá Polónia

21:20 Na sygnale (493) - serial
21:45 Na sygnale (494) - serial
22:10 Czerdziejstolalek - dwadzieścia lat później (15) - serial
23:10 Panorama
23:45 Dziennik regionów
00:10 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
00:35 World News
01:10 Olá Polónia

00:10 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
00:35 World News
01:10 Olá Polónia

TRWAM

HISTORIA

KINO POLSKA

TVP DOKUMENT

KULTURA

TVP SPORT

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:45 Muzeum Powstania Warszawskiego
09:10 Z wędką nad wodę
09:45 Jestem mamą
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Głos Polski
11:35 Ostatni rzeźbiarz w szkole
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Życie lasu. Storczyki
13:00 Komańcza w duchu Prymasa

13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:30 Drzwi do lasu
15:00 Koronka do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Natura obiektywnie
16:40 Prosto o gospodarce
17:00 Siostry na posterunku
17:30 Geopolityka
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia

18:15 Westerplatte młodych
19:00 Warto zauważyć
19:30 Brat Franciszek
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Oddech Boga
23:00 Polka - dok.
23:30 Regał
00:00 Słowo życia
00:05 Świat w obrazach

06:45 Flesz historii
07:20 Spór o historię: Sanacja
08:00 Stulecie Winnych 2 (25) - serial
08:55 Historia Polski: Towarzysz Wiesław - od agitatora do dyktatora
10:00 Encyklopedia II wojny światowej
10:25 Metryka Goździka - film dokumentalny, Polska 2002
11:20 Fake czy historia? - pr. publ.
12:20 Daleko od szosy (7) - serial
13:55 Ziemia widziana z kosmosu (3) - serial dok.
14:55 Prawdziwe polowanie na Czerwony Październik (2)
15:45 Korona królów (100) - serial
16:20 Sensacje XX wieku
17:15 Historia Polski: Wileński wybawiciel
18:25 Wojownicy czasu: My z Napoleonem, czyli druga wojna polska 1812
19:05 Stulecie Winnych 2 (26) - serial

20:00 Złoto, waluta zachłanności: Niebezpieczne związki (2)
21:00 Rzym. Osiem przełomowych dni: Otwarcie Koloseum
22:00 Człowiek ze złotym pistoletem - film sensacyjny, Wielka Brytania 1974
00:10 Sensacje XX wieku
01:10 Nie tylko Enigma. Opowieść o służbach wywiadowczych polskiego podziemia
02:15 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii

02:15 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii

06:10 W rytmie wolności (3) - serial dok.
07:00 Kabaretowy rejs - pr. rozryt.
07:55 Kabaretowy rejs - pr. rozryt.
08:55 Syzyfowe prace (2) - serial
10:00 Małżeństwo z rozsądku - komedia muzyczna, Polska 1966
12:05 Giuseppe w Warszawie - komedia wojenna, Polska 1964
14:10 Rzeczpospolita babska - komedia, Polska 1969
16:20 Syzyfowe prace (4) - serial
17:40 Do krwi ostatniej (4) - serial
18:50 Do krwi ostatniej (5) - serial
20:00 Wszystkie nasze strachy - dramat obyczajowy, Polska 2021
21:55 Wymyk - dramat obyczajowy, Polska 2011, wyk. Robert Więckiewicz, Łukasz Simlat, Gabriela Muskala, Marian Dziędziel.
Alfred i Jerzy wyrosli w podmiejskim domu, gdzie kształtowały się ich tradycyjne wartości i przeciwne, pełne rutyny życie. Choć są braćmi, bardzo wiele ich dzieli. Alfred wszystkiego bratu zazdrości, co przeradza się w konflikt między nimi.

23:45 Oblawa - dramat wojenny, Polska 2012
01:40 W lesie dziś nie zaśnie nikt - horror, Polska 2021
03:50 Rezerwat - komedia obyczajowa, Polska 2007

03:50 Rezerwat - komedia obyczajowa, Polska 2007

06:05 Podróże z historią: Dwie twarze Galicji
06:40 Belize nieznane (4) - serial dok.
07:35 Na granicy zagłady: najciekawsze zwierzęta Chin
08:40 Wynałazki Leonarda da Vinci: Środki lokomocji
09:40 Wszystkie kolory świata: Armenia - kraina Noego
10:45 Doktor z Żulina - dok.
11:15 Wybudzeni - serial dok.
11:50 Podróż przez Włochy: Sycylia
12:50 Odnaleziony walc - dok.
13:50 Skarby dzikiej Australii: Wielka Rafa Koralowa
14:50 Pelagos - śródziemnomorskie sanktuarium waleń
15:55 Wynałazki Leonarda da Vinci: Maszyny
17:00 Wszystkie kolory świata: Portugalia. Skarb Półwyspu Iberyjskiego
18:00 Tajemnice Mony Lisy - dok.
19:05 Papcio Chmiel - dok.
20:10 Kret w Korei (2) - dok.
21:30 Pieniądże albo życie: czyli jak się leczy w USA - dok.
22:40 Kobieta i lodowiec - dok.
23:50 Mroczne dusze: Wolfgang Beate Schmidt: różowy potwór

00:45 Konstanty Puzyra - Teatr Życie - film dokumentalny, Polska 1991
01:50 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
02:25 Halina we wspomnieniach Mariana - film dokumentalny, Polska 1993

02:25 Halina we wspomnieniach Mariana - film dokumentalny, Polska 1993

06:35 Tamte lata, tamte dni - mag. kult.
07:15 Podróże z historią: Bursztynowym szlakiem
07:55 W poszukiwaniu dobrego filmu - mag.
08:35 Wydarzenie aktualne
09:05 Najważniejszy dzień życia (8) - serial
10:15 Statyści - serial
12:25 Keith Jarrett - sztuka improwizacji - film dokumentalny, USA 2002
13:35 Wydarzenie aktualne
14:00 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - mag.
14:40 Marysia i Napoleon - komedia kostiumowa, Polska 1966
16:45 Benefis Czesława Majewskiego (1) - pr. rozryw.
17:35 Benefis Czesława Majewskiego (2) - pr. rozryw.
18:20 Poczet świrów polskich
19:00 Reżyserzy: Steven Spielberg
20:05 Wieczór kinomana: To wspaniałe życie - dramat obyczajowy, USA 1946
22:25 Hala odlotów - talk-show
23:20 Serialowa nostalgia: Osiecka (13) - serial
00:20 Czwartkowy klub filmowy: Katyń - dramat historyczny, Polska 2007
02:35 Kino krótkich filmów: Szereg syczący - film krótkometrażowy, Polska 2021
03:15 Kino nocne: Bilet na Księżyc - film obyczajowy, Polska 2013

00:20 Czwartkowy klub filmowy: Katyń - dramat historyczny, Polska 2007
02:35 Kino krótkich filmów: Szereg syczący - film krótkometrażowy, Polska 2021
03:15 Kino nocne: Bilet na Księżyc - film obyczajowy, Polska 2013

03:15 Kino nocne: Bilet na Księżyc - film obyczajowy, Polska 2013

05:25 Sportowy wieczór
06:05 Retro TVP Sport: Lekkoatletyka: Mistrzostwa Świata Tokio 1991 - magazyn sportowy
08:15 Letnie Igrzyska Olimpijskie Paryż 2024: Lekkoatletyka
10:25 Gala Złote Kolce - widowisko
12:25 Niezwykłe historie Białe-Czerwonych
13:00 Boks: KnockOut Boxing Night 31 w Zakopanem - waga junior ciężka: Michał Cieślak - Tommy McCarthy
14:00 Ring TVP Sport - magazyn bokserki
15:00 Boks: Gala w Londynie - waga superlekka: Adam Azim - Ohara Davies
16:00 Piłka nożna: Liga Mistrzów UEFA - skróty
17:50 Piłka nożna kobiet: Eliminacje mistrzostw Europy - półfinałowy mecz barażowy: Rumunia - Polska
20:05 Piłka nożna: Betclit 1. Liga - studio
20:25 Piłka nożna: Betclit 1. Liga - mecz: Ruch Chorzów - Warta Poznań
23:00 Sportowy wieczór
23:40 Boks: KnockOut Boxing Night 35 w Rzeszowie - podsumowanie
02:00 Legendy KSW - magazyn sportów walki
04:20 Letnie Igrzyska Olimpijskie Paryż 2024: Boks

15:00 Boks: Gala w Londynie - waga superlekka: Adam Azim - Ohara Davies
16:00 Piłka nożna: Liga Mistrzów UEFA - skróty
17:50 Piłka nożna kobiet: Eliminacje mistrzostw Europy - półfinałowy mecz barażowy: Rumunia - Polska
20:05 Piłka nożna: Betclit 1. Liga - studio
20:25 Piłka nożna: Betclit 1. Liga - mecz: Ruch Chorzów - Warta Poznań
23:00 Sportowy wieczór
23:40 Boks: KnockOut Boxing Night 35 w Rzeszowie - podsumowanie
02:00 Legendy KSW - magazyn sportów walki
04:20 Letnie Igrzyska Olimpijskie Paryż 2024: Boks

04:20 Letnie Igrzyska Olimpijskie Paryż 2024: Boks

Transmisje mszy i nabożeństw z Opactwa w Tyńcu na tyniec.tv!

Codzienna relacja w czasie rzeczywistym z tynieckiego kościoła. Włącz się w modlitwę razem z benedyktynami przez internet

LITURGIA GODZIN:

06:00 - Jutrznia
17:00 - Nieszpory po łacinie

19:30 - Kompleta
20:00 - Bogurodzica

NIEDZIELNA MSZA Z BENEDYKTYNAMI!

8:30 - 10:30 - 12:30 - 18:00

W PIĄTEK, 25 PAŹDZIERNIKA, POLECAMY

THRILLER
UPROWADZONA 2

PIĄTEK 25.10 GODZ. 21.50, TV PULS

Po odzyskaniu córki z rąk albańskich porywaczy Bryan Mills (Liam Nesson), były agent CIA, myślał, że to już koniec jego kłopotów. Nic bardziej mylnego. Ojciec jednego ze zgładzonych przez Bryana bałkańskich zbirów Murad Hodža (Rade Šerbedžija) poprzysiął zemstę i nie cofnie się przed niczym, aby dopiąć swego. Podczas rodzinnych wakacji w Istambule Bryan wraz z żoną Lenore (Famke Janssen) zostają porwani. Na wolności pozostaje jednak ich córka Kim (Maggie Grace), która pomoże ojcu wydostać się z niewoli. Teraz Bryan będzie musiał znów użyć wszystkich swoich morderczych umiejętności, by ocalić żonę. Czasu pozostało niewiele. Dla porywaczy nie będzie litości.

JAMES BOND
CZŁOWIEK ZE ŻŁOTYM PISTOLETEM

PIĄTEK 25.10 GODZ. 22.00, TVP HISTORIA

Płatny zabójca Francisco Scaramanga (Christopher Lee) wytapia dla swoich ofiar złote kule i strzela do nich z pistoletu, który jest wykonany z tego samego cennego kruszcu. Jego siedziba przypomina przedziwny labirynt, a dostępu do niego broni karzeł. Żaden agent nie wyszedł z niego żywy. Teraz Scaramanga oczekuje odwiedzin Jamesa Bonda (Roger Moore) i nie jest zadowolony ze swojego złotego pistoletu, bo marzy mu się o wiele bardziej śmiertelna broń – Solex, działo zasilane energią słoneczną. Bond rozpoczyna poszukiwania w Bejrucie, ale trop prowadzi go do Makau. Podczas misji ma mu towarzyszyć agentka Mary Goodnight, która podczas szalonego pościgu zostaje porwana.

SENSACYJNY
PITBULL

PIĄTEK 25.10 GODZ. 23.25, TV PULS

Propozycja dla fanów twórczości Patryka Vegi. Kiedy podłożony na stacji paliw ładunek wybuchowy zabija policyjnego sapera, komendant główny policji przydziela do sprawy Gebelsa (Andrzej Grabowski) z wydziału ds. zabójstw. Śledztwo prowadzi go na trop przestępcy ze zbrojnego ramienia grupy Pershinga (Tomasz Dedek) – konstruktora bomb i porywacza stojącego za dziesiątkami zamachów w Polsce i ponad setką porwań w całym kraju. Konfrontacja bandyty i gliniarza przeradza się w regularną wojnę. Syn Gebelsa Jarek (Sebastian Dela), który jest studentem informatyki na politechnice, wraz z kolegami znajduje ryzykowny sposób na szybki zarobek.

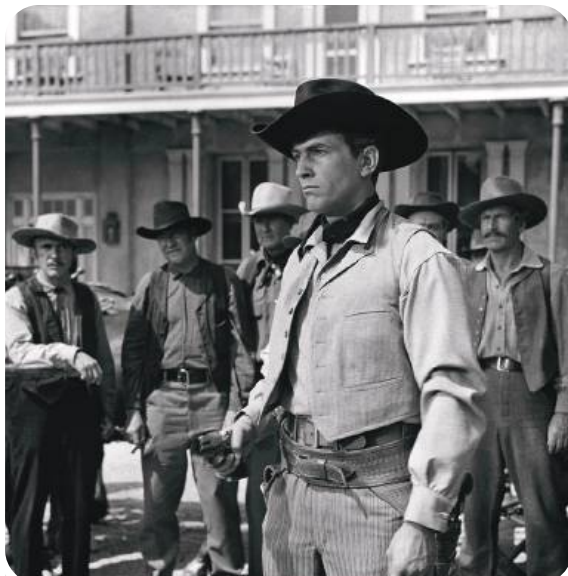
W SOBOTĘ, 26 PAŹDZIERNIKA, POLECAMY

POPULARNONAUKOWY
GALILEO

SOBOTA 26.10 GODZ. 10.00, TV4

Ten program to zabawa w odkrywanie świata, pasjonująca przygoda i świetna rozrywka dla całej rodziny i widzów w każdym wieku. W tym odcinku widzowie poznają oryginalne pomysły, które zapobiegają marnowaniu jedzenia i kosmetyków. Zamiast na śmietnik trafiają one do internetowej sprzedaży w atrakcyjnych cenach. Pojawi się historia powstania i produkcji mozzarelli z bawolego mleka. Nie zabraknie też ciekawostek dotyczących Kolumbii i życia w tym kraju. Ekipa przedstawi naukowców rozwijających technologię inspirowaną sztucznym DNA. Pozwala ona na archiwizację dużych ilości danych. Zaprezentowany zostanie również budynek z modułową organizacją przestrzeni.

WESTERN
RUDZIELEC Z WYOMING

SOBOTA 26.10 GODZ. 12.50, TVP1

XIX w. Na podbój Dzikiego Zachodu wyruszają ludzie często przedkładający spryt i pomysłowość nad krystalową uczciwość. Wielu z nich zaczyna własną hodowlę bydła od wyłapywania na państwowej ziemi zabłąkanych i nieoznakowanych sztuk i wypalania na nich własnego znaku. Takie praktyki budzą zdecydowany sprzeciw farmerów. Rozległe obszary stają się terenem zaciętych walk. Tę sytuację niektórzy usiłują wykorzystać do załatwienia własnych interesów. Jednym z takich spryciarzy jest Jim Averell, człowiek o bardzo niejasnej przeszłości pozujący teraz na męża opatrnościowego. Ponieważ zamierza kandydować na urząd gubernatora stanu, staje w obronie osadników.

ANIMACJA
MINIONKI ROZRABIAJĄ

SOBOTA 26.10 GODZ. 15.25, POLSAT

W domku na przedmieściu mieszka sobie Gru wraz z córeczkami i całą gromadką minionków. Gru nie jest już superprzestępcą, lecz wytwórcą dżemów i żelek. Minionki dzielnie pomagają mu w pracy, objadając się galaretkami i innymi słodkościami. Ale pewien tajemniczy złoczyńca chce je wykorzystać, by podbić świat. Specjalny eliksir zmienia dobre minionki w paskudne fioletowe minionki-demonki, które są w stanie pożreć wszystko, co im stanie na drodze. Gru rusza do akcji, by ocalić swoich żółtych przyjaciół. Musi znaleźć sposób, by minionki-demonki wróciły do dawnej postaci. Na drodze staną mu tresowana kura obronna, laserowe zasieki i wiele innych przeszkód.

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

Gra o wszystko godz. 21.25	Ślubne wojny godz. 23.30	World War Z godz. 22.05	Piachem w tryby godz. 21.45	Uprowadzona 3 godz. 20.00	Szatan z siódmej klasy godz. 12.00
TVP 1	TVP 2	POLSAT	REPUBLIKA	PULS	POLONIA
RANO 07:40 Rok w ogrodzie 08:05 Rok w ogrodzie extra 08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych 08:50 Dzika Słowenia - film dokumentalny, Słowenia 2021 09:55 Ranczo (83) - serial 10:55 Komisarz Alex (138) - serial 11:50 Ojciec Mateusz (407) - serial 12:50 Gwiazdy w południe: Rudzielec z Wyoming - western, USA 1953 14:25 Okrasa łamie przepisy 14:55 Rolnik szuka żony - pr. rozryw. 16:00 Dziedzictwo (386) - serial 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:30 Nadzieja - Razem dla Was! (1) - koncert charytatywny 18:35 Nadzieja - Razem dla Was! (2) - koncert charytatywny 19:30 19.30 20:05 Sport 20:10 Pogoda 20:17 Rozmowy o godnym umieraniu 20:20 Profilerka (7) - serial 21:25 Gra o wszystko - dramat biograficzny, Kanada/Chiny/USA 2017. Molly Bloom staje się celem śledztwa FBI po tym, jak jej podziemne imperium pokerowe zostaje zdemaskowane. 23:55 Księga ocalenia - dramat sensacyjny, USA 2010 02:00 Och, Karol - komedia obyczajowa, Polska 1985	07:55 Pytanie na śniadanie 11:35 Wywiad z Gwiazdą 12:10 Mamaland - talk-show 12:50 Tak to leciało! - teleturniej 14:00 Familiada - teleturniej 14:35 Koło fortuny - teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2024 16:25 Na dobre i na złe (930) - serial 17:30 Dobry tytuł - mag. 18:00 Słowo na niedzielę 18:15 Va banque - teleturniej 18:50 W poszukiwaniu dobrego filmu - mag. 19:25 Rodzinka.pl (106) - serial 20:00 The Voice of Poland 15: Bitwa, część 1 (13) - widowisko 21:10 The Voice of Poland 15: Bitwa, część 2 (13) - widowisko 22:30 Krucjata 2. Znak bliźniąt (7) - serial 23:30 Ślubne wojny - komedia romantyczna, USA 2009, wyk. Kate Hudson, Anne Hathaway. Liv i Emmie wychodzą za mąż. W celu urzędzenia idealnego wesela udają się do Marion Sancier, najbardziej rozchwytywanej konsultantki ślubnej w Nowym Jorku. 01:15 Bazar de la Charité (7) - serial 02:10 Centralne biuro uwodzenia - komedia sensacyjna, Niemcy/USA 2008 02:55 Zakochany anioł - komedia romantyczna, Polska 2005	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:00 halo tu polsat 11:15 Ewa gotuje 11:55 Moja mama i twój tata - reality show 13:25 Gliniarze (747) - serial 14:25 Nasz nowy dom - reality show 15:25 Minionki rozrabiają - film animowany, USA 2013 17:30 Awantura o kasę - teleturniej 18:50 Wydarzenia 19:15 Sport 19:20 Pogoda 19:30 Prezydenci i premierzy - pr. publ. 19:55 Kabaret na żywo: Kabaret Smile - pr. rozryw. 22:05 World War Z - horror SF, Malta/USA 2013, wyk. Brad Pitt, Mireille Enos, Daniella Kertesz, James Badge Dal. Zabójczy wirus, który rozprzestrzenił się przez ugryzienie, przemienia zdrowych ludzi w zombie. Pochodzenie wirusa jest nieznanne, a liczba zainfekowanych rośnie z dnia na dzień. Były pracownik ONZ Gerry Lane stara się znaleźć sposób na powstrzymanie pandemii. 00:45 Obcy kontra Predator - horror SF, Czechy/Kanada/Niemcy/USA 2004, reż. Paul W.S. Anderson 02:55 Świat według Kiepskich - serial	06:10 Kulisy manipulacji 06:40 Beauty Box- sekrety urody 06:50 Biznes Polska 08:40 Republika rano - Serwis 07:05 Republika wstajemy! 08:00 Republika rano - Serwis 08:05 Republika wstajemy! 08:40 Rozmowa z mistrzem 09:00 Republika rano - Serwis 09:05 Przyjaciele Republiki 10:00 Polityczne podsum. tyg. Republika rano - Serwis 11:00 Hity w sieci 11:50 Polityczne podsum. tyg. Rafała Ziemkiewicza 12:30 Republika dzień, Serwis 14:10 1410 Bitwa polityczna 15:00 Republika dzień, Serwis 16:55 Express Republiki 17:10 Express Republiki + 17:25 Express Republiki Luz 17:45 Republika dzień 18:00 Republika dzień - Serwis 18:10 Republika dzień 18:35 Zdaniem Kowalskiego 18:55 Sport w Republice 18:58 Prognoza pogody 19:00 Dzisiaj - serwis inform. 19:45 Gość Działu 20:15 Republika wieczór 21:20 Przegląd prasy niemieckiej 21:45 Piachem w tryby 22:30 Republika wieczór 23:25 Sport w Republice 23:30 Express Republiki 23:45 Express Republiki + 00:00 Magazyn Filmowy Piotra Goćka 00:25 Poland Daily 00:35 Poland Daily - Weather 00:45 Dzisiaj - serwis inform. 01:25 Gość Działu	06:00 Taki jest świat 07:00 Kobra - oddział specjalny (5) - serial 08:00 Kobra - oddział specjalny (6) - serial 09:00 Kobra - oddział specjalny (7) - serial 10:00 Lombard. Życie pod zastaw (513) - serial 11:00 Lombard. Życie pod zastaw (514) - serial 12:00 Lombard. Życie pod zastaw (515) - serial 13:00 Lombard. Życie pod zastaw (516) - serial 14:00 Lombard. Życie pod zastaw (517) - serial 15:00 Lombard. Życie pod zastaw (814) - serial 16:00 Lombard. Życie pod zastaw (815) - serial 17:00 Lombard. Życie pod zastaw (816) - serial 18:00 Lombard. Życie pod zastaw (817) - serial 19:00 Lombard. Życie pod zastaw (818) - serial 20:00 Mocne sobotnie kino: Uprowadzona 3 - film sensacyjny, Francja/USA/Hiszpania 2014. Emerytowany agent CIA Bryan Mills zostaje oskarżony o zamordowanie swojej byłej żony. Musi udowodnić, że jest niewinny. 22:05 Świat w ogniu - film sensacyjny, USA 2019 00:25 10 minut - thriller, Kanada/USA 2019 02:00 Taki jest świat	06:00 Panorama 06:40 M jak miłość (1809) - serial 07:30 Pytanie na śniadanie 07:55 Pytanie na śniadanie 12:00 Szatan z siódmej klasy (7) - serial 12:55 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - mag. 13:30 Na dobre i na złe (927) - serial 14:30 Z gwiazdą przez świat: Małgorzata Potocka 15:25 Okrasa łamie przepisy: Smak jesiennych wykopków 16:00 Kulturalni PL 17:00 Teleexpress 17:30 Nadzieja - Razem dla Was! (1) - koncert charytatywny 18:35 Nadzieja - Razem dla Was! (2) - koncert charytatywny 19:30 19.30 20:05 Sport 20:10 Pogoda 20:20 Ranczo (28) - serial 21:15 Ranczo (29) - serial 22:15 Do śmiechu! - pr. rozryw. 23:10 Teleexpress Weekend 23:30 To jest grane 00:00 Panorama 00:35 World News 01:10 Wynalazki na medal 01:30 19.30 02:00 Sport 02:05 Pogoda 02:10 O mnie się nie martw 6 (4) - serial 02:50 Kiedyś to było... - mag. 03:25 Czterdziestolatek - dwadzieścia lat później (15) - serial 04:25 World News
PO POŁUDNIU	PO POŁUDNIU	PO POŁUDNIU	PO POŁUDNIU	PO POŁUDNIU	PO POŁUDNIU
WIECZOREM	WIECZOREM	WIECZOREM	WIECZOREM	WIECZOREM	WIECZOREM

08:00 Informacje dnia 08:15 Westerplatte młodych 09:00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny 10:00 Informacje dnia 10:15 Retrospekcja 10:40 Polski punkt widzenia 11:00 Ingres abp. Wiesława Smigła: Transmisja ze Szczecina 13:00 Natura obiektywnie 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:45 Jak wygrać małżeństwo 15:00 Polskie dziedzictwo 15:30 Wierzę w Boga 16:00 Informacje dnia 16:10 Historia PL 17:00 Testament Miłości Jana Pawła II w Elku 17:30 Przelamując bariery 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc historia 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Informacje dnia 21:40 Polski punkt widzenia 22:00 Warto być ojcem 22:15 Grunwald 1410 - rys historyczny i znaczenie bitwy pod Grunwaldem 23:00 Odpowiedzialni za Kościół 23:30 Misja Bilaj 00:00 Słowo życia 00:05 Świat w obrazach 00:10 Informacje dnia 00:30 Przelamując bariery	07:20 Był taki dzień 07:25 Korona królów. Jagiellonowie (196) - serial 08:00 Flesz historii 08:25 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii 09:00 Wiedźmin (2) - serial 10:00 Podziemne Włochy: Todi i Tarquinia 11:10 Kroniki miasta: Trondheim 12:15 Nieposkromione Wielkie Jeziora: Cuda i tajemnice natury 13:20 Wojownicy czasu: My z Napoleonem, czyli druga wojna polska 1812 14:00 Włóczęgi - komedia, Polska 1939 15:40 Szlakiem miejsc niezwykłych 15:45 Polskie Parki Narodowe: Park Narodowy Gór Stołowych 16:15 Historia kuchni polskiej 17:00 Ziemia widziana z kosmosu (3) - serial dok. 17:55 Polskie drogi (8) - serial 19:35 Fake czy historia? - pr. publ. 20:25 Szlakiem miejsc niezwykłych: Pomniki historii: Poznań 20:35 Król (4) - serial 21:50 Zławiona nadzieja. Węgry '56 - reportaż 22:25 Opuszczone miejsca: Amerykańskie marzenie 23:30 Erynie (10) - serial 00:30 Rzym. Osiem przełomowych dni: Otwarcie Koloseum 01:30 Historia jednej fotografii - dok., Polska 2019	06:00 W układzie niby zwyczajnym - etiuda dokumentalna, Polska 2021 06:10 Wieleżyński. Alchemik ze Lwowa - dokument fabularyzowany, Polska 2021 07:25 Gdzie jest trzeci król - film kryminalny, Polska 1966 09:00 Ostatnie dni - film wojenny, Polska 1969 10:45 Zakazane piosenki - film wojenny, Polska 1946 12:55 Janosik - film przygodowy, Polska 1974 15:45 Stara baśń. Kiedy słońce było bogiem - film kostiumowy, Polska 2003 17:55 Zakłète rewiry - dramat obyczajowy, Czechosłowacja/Polska 1975. Roman Boryczko, kilkunastoletni chłopak, zostaje przyjęty do pracy w restauracji hotelu Pacyfik, gdzie za cenę nieustannych poniżeń pnie się po szczeblach kariery hotelarskiej. 20:00 Rozmowy kontrolowane - komedia, Polska 1991 22:00 Różyczka - dramat obyczajowy, Polska 2010 00:30 Ach śpij, kochanie - film kryminalny, Polska 2017 02:20 Weekend - komedia sensacyjna, Polska 2010 02:45 Ściemnia po polsku - komedia obyczajowa, Polska 2021 04:35 Pilotka - film krótkometrażowy, Polska 2023	06:10 Podróże z historią: Jak smakują Kresy? 06:45 Skarby dziej Australii: Wielka Rafa Koralowa 07:45 Pelagos - śródziemnomorskie sanktuarium waleń 08:45 Wynalazki Leonarda da Vinci: Maszyny 09:45 Wszystkie kolory świata: Portugalia. Skarb Półwyspu Iberyjskiego 10:50 Niedźwiedź z nadajnikiem - dok. 11:10 Skrzydlaci rycerze - dok. 11:25 Wybudzeni - serial dok. 12:00 Tajemnice Mony Lisy - dok. 13:05 Tacy byliśmy: Gdy nam śpiewał Krzysztof Krawczyk 13:35 Magiczne Podhale z Sebastianem Karpiem-Bulecką 14:00 Fascynujące miejsca: Fascynująca Szwajcaria. Dzikie Tessyn 14:20 Niedźwiedź z nadajnikiem - dok. 15:25 Powrót do dzicy: Georgia, USA Swamplands 16:20 Planety: Wewnętrzne światy 17:20 Korea Południowa z Aleksandrem Armstrongiem 18:10 Guggenheim od kuchni - dok. 19:05 Maurice Bejart, dusza tańca - dok. 20:10 Influencer. W pogoni za lajkami - dok. 22:00 Prawdziwa historia piratów 23:05 Rodzina człowiecza - dok. 23:30 Bieg - dok. 23:50 Na wiarę „Egzorcysta” 01:40 Ślady. Tadeusz Gajcy	06:00 Marysia i Napoleon - komedia kostiumowa, Polska 1966 08:00 40. Warszawski Festiwal Filmowy 2024 08:25 Legendy rocka: Rockabilly 09:05 Legendy rocka: Chicagowski Blues 09:40 Tamte lata, tamte dni - mag. kult. 10:20 Serialowa nostalgia: Zmiennicy (13) - serial 11:30 Il Teatro. Antonio Vivaldi - arie i koncerty skrzypcowe - widowisko 12:50 Dokument tygodnia: Afryka na tropie zagrabionych arcydzieł - film dokumentalny, Francja 2022 13:55 Zawodowcy - film krótkometrażowy, Polska 1975 14:55 W poszukiwaniu dobrego filmu - mag. 15:35 Zezowate szczęście - komedia obyczajowa, Polska 1960 17:35 Festiwal Gombrowiczowski - reportaż 18:10 Kino retro: Zemsta Różowej Pantery - komedia kryminalna, Wielka Brytania/USA 1978 20:00 Na noże - komedia kryminalna, USA 2019 22:20 Made in Polska: BOKKA 23:40 Wieczór kinomana: To wspaniałe życie - dramat obyczajowy, USA 1946 02:00 Hala odlotów - talk-show 02:00 Picasso, metamorfozy od błękitu po różowy - film dok., Francja 2018	05:40 Sportowy wieczór 06:20 Letnie Igrzyska Olimpijskie Paryż 2024: Wspinaczka 07:10 Piłka nożna: Betclit 1. Liga - mecz: Ruch Chorzów - Warta Poznań 09:20 Piłka nożna kobiet: Eliminacje mistrzostw Europy - półfinałowy mecz barażowy: Rumunia - Polska 11:30 Amp futbol: PZU Amp Futbol Ekstraklasa - mecz: Warta Poznań- Wisła Kraków 12:40 Amp futbol: PZU Amp Futbol Ekstraklasa - mecz: Legia Warszawa - Stal Rzeszów 13:45 Amp futbol: PZU Amp Futbol Ekstraklasa - mecz: Śląsk Wrocław - Podbeskidzie Bielsko-Biała 15:10 Piłka nożna: Betclit 2. Liga - mecz: Zagłębie Sosnowiec - Wieczysta Kraków 17:25 Futsal: FOGO Futsal Ekstraklasa - mecz: Texom Eurobus Przemysł - AZS UŚ Katowice 19:30 Boks: KnockOut Boxing Night 36 w Zakopanem - waga średnia: Fiodor Czerkaszyn - Sebastian Papeschi 23:05 Sportowy wieczór 23:50 Boks: Gala w Londynie - podsumowanie 01:55 Boks: Gala w Newark - podsumowanie 02:25 Boks: KnockOut Boxing Night 36 w Zakopanem

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

Tulipanowa gorączka
godz. 22.25

08:00 Tydzień
08:30 ZdroWY Plan - mag.
09:05 Pociąg - film psychologiczny, Polska 1959
10:55 Komisarz Alex (275) - serial
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:45 Akademia życia
13:10 BBC w Jedyńce
14:15 Ranczo Wilkowyje - komedia, Polska 2007
16:05 Dziedzictwo (387) - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:35 Daję słowo - Maciej Orłoś - talk-show
18:40 Jaka to melodia? - pr. rozryw.
19:30 19.30
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:20 Gra z Cieniem (7) - serial
21:20 Rolnik szuka żony - pr. rozryw.
22:25 Tulipanowa gorączka - dramat kostiumowy, Wielka Brytania/USA 2017.
Wpływowy kupiec Cornelis Sandvoort ma młodszą żonę Sophię. Pewnego dnia Cornelis zleca artyście Janowi van Loosowi namalowanie portretu Sophii. Nie zauważa, że między malarzem a modelką rodzi się uczucie.
00:20 Gra o wszystko - dramat biograficzny, Kanada/Chiny/USA 2017
02:45 Księga ocalenia - dramat sensacyjny, USA 2010

Greenland
godz. 20.00

07:55 Pytanie na śniadanie
11:05 Wspieramy i wygrywamy
11:25 The Voice of Poland 15: Bitwa, część 1 (13) - widowisko
12:45 The Voice of Poland 15: Bitwa, część 2 (13) - widowisko
14:00 Familiada - teleturniej
14:30 Koło fortuny - teleturniej
15:10 Szansa na sukces. Opole 2024
16:10 Cudowne lata - widowisko
17:15 Górną półkę smaku - mag.
17:55 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - mag. kult.
18:35 Poczet świrów polskich
19:20 Rodzinka.pl (107) - serial
20:00 Greenland - dramat katastroficzny, Wielka Brytania/USA 2020, wyk. Gerard Butler, Morena Baccarin.
Do Ziemi zbliża się potężna kometa, a skutki zderzenia będą katastrofalne. Większość społeczeństwa nie ma gdzie się schować. Wybuchają zamieszki, rozboje są na porządku dziennym, a służby tracą kontrolę nad sytuacją. Wybitny inżynier John Garrity stara się ze wszystkich sił, by ocalić swoją rodzinę.
22:10 no... wiadomo - mag.
22:50 Powrót Bena - dramat obyczajowy, USA 2018
00:45 Instynkt (6) - serial
01:45 Ślubne wojny - komedia romantyczna, USA 2009

Parasol bezpieczeństwa
godz. 23.05

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:00 halo tu polsat
11:15 Minionki rozrabiają - film animowany, USA 2013
13:30 Twoja Twarz Brzmi Znajomo - pr. rozryw.
15:30 Gwiazdy Kabaretu - pr. rozryw.
16:30 Nasz nowy dom - reality show
17:30 Awantura o kasę - teleturniej
18:50 Wydarzenia
19:15 Sport
19:20 Pogoda
19:30 Państwo w państwie - pr. publ.
19:55 Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami - pr. rozryw.
22:35 Teściowie (30) - serial
23:05 Parasol bezpieczeństwa - komedia sensacyjna, USA 2003, wyk. Martin Lawrence, Steve Zahn.
Policjanci Earl i Hank zostają wyrzuceni z policji. Znajdują zatrudnienie w agencji ochrony, ale nie cierpią się nawzajem. Wpadają na trop przemytu, którego organizatorem jest gangster Nash. Mimo wzajemnej niechęci Earl i Hank muszą połączyć siły i zacząć zgodnie współpracować.
01:05 Jack i Jill - komedia, USA 2011, wyk. Adam Sandler, Katie Holmes
03:05 Świat według Kiepskich - serial

Polityczna kawa
godz. 11.30

05:50 Biznes Polska
06:00 Transmisja Mszy Świętej
07:00 Oko na niedzielę
07:10 Republika wstajemy!
07:50 Żyj lepiej
08:00 Przyjaciele Republiki
09:05 Miłosz Kleczek Wysokie napięcie
10:35 Salonik polityczny
11:30 Polityczna kawa
12:30 Studio prasowe
13:25 Republika dzień - Serwis
13:40 Za siódmą górą
14:00 Republika dzień - Serwis
14:10 1410 Bitwa polityczna
15:00 Republika dzień, Serwis
16:30 Lewy z Bicepsem
16:55 Express Republiki
17:10 Express Republiki+
17:25 Express Republiki Luz
17:45 Miłosz Kleczek. W ruchu
18:20 Republika dzień - Serwis
18:40 Smaki Polski
18:55 Sport w Republice
18:58 Prognoza pogody
19:00 Dzisiaj - główne wydanie serwisu informacyjnego
19:40 Gość Dzisiaj
20:00 Ścisłe jawne
20:50 Wywiad z chuliganem
21:45 Piachem w tryby
22:30 Republika wieczór
23:25 Sport w Republice
23:30 Express Republiki
23:45 Express Republiki+
00:05 Poland Daily
00:15 Poland Daily - Weather
00:20 Dzisiaj - główne wydanie serwisu informacyjnego
00:50 Gość Dzisiaj
01:15 Beauty Box - sekrety urody
01:25 Salonik polityczny

Zakonnica w przebraniu
godz. 16.00

06:00 Kobra - oddział specjalny (8) - serial
07:00 Kobra - oddział specjalny (9) - serial
07:55 Ranczo (11) - serial
09:00 Ranczo (12) - serial
10:00 Ranczo (13) - serial
11:05 Ranczo (14) - serial
12:10 Ranczo (15) - serial
13:25 Hrabia Monte Christo - film kostiumowy, Szwajcaria/Irlandia/Wielka Brytania/USA 2002
16:00 Zakonnica w przebraniu - komedia sensacyjna, USA 1992, wyk. Whoopi Goldberg, Maggie Smith.
Deloris Van Cartier pewnego dnia nakrywa swojego kochanka na morderstwie. Ten postanawia zabić narzeczoną przy pomocy swych przyjaciół Joego i Willego. Deloris z pomocą porucznika Eddiego Southera ukrywa się w Konwencie Sióstr św. Katarzyny.
18:00 Taxi 5 - komedia sensacyjna, Francja 2018
20:00 Niedziela z gwiazdami: Niezniszczalni - film sensacyjny, Niemcy/Bulgaria/Hispania/USA 2010
22:00 Polowanie na czarownice - film przygodowy, USA 2011
00:00 Płonąca pułapka - dramat sensacyjny, USA 2004
02:20 Dyżur 3 (33) - serial dok.

Stulecie Winnych
godz. 20.20

06:00 Panorama
06:40 M jak miłość (1810) - serial
07:30 Pytanie na śniadanie - podbudka
07:55 Pytanie na śniadanie
11:20 Wynalazki na medal - mag.
11:35 Akademia życia
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:50 Słowo na niedzielę
13:00 Transmisja mszy świętej z kościoła pw. Wniebowstąpienia Pańskiego w Żyrardowie
14:15 Piłka nożna: Betclit 1. Liga - studio
14:25 Piłka nożna: Betclit 1. Liga - mecz: Wisła Płock - Wisła Kraków
16:30 Piłka nożna: Betclit 1. Liga - studio
17:00 Teleexpress
17:20 M jak miłość (1811) - serial
18:10 Jak nas widzą... - pr. publ.
18:40 Daję słowo - Maciej Orłoś - talk-show
19:30 19.30
20:05 Sport
20:10 Pogoda
20:20 Stulecie Winnych (8) - serial
21:15 Z gwiazdą przez świat
22:10 Chce się żyć - dramat obyczajowy, Polska 2013
00:00 Panorama
00:35 World News
01:10 Informacje kulturalne
01:30 Program informacyjny
02:00 Sport
02:05 Pogoda
02:10 Ranczo (28) - serial

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

TRWAM

08:00 Słowo życia
08:05 Polski punkt widzenia
08:30 Z Malej Cerkwicy do...
09:00 Prymas Stefan Wyszyński
09:10 Spotkanie z Magdą Buczek
09:15 Manna z Nieba
09:30 Serial z życia Jezusa
10:00 Msza św. na zakończenie Synodu Biskupów: Transmisja z Bazyliki św. Piotra
12:00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem
12:15 Papież Polak do rodaków
12:40 Gość oczekiwany - film obyczajowy, Polska 2024
14:10 Oddech Boga
15:00 Wieś - to też Polska
16:00 Informacje dnia
16:10 Koncert życzeń
16:45 Głos serca
17:30 Sól ziemi
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:30 Moja katolicka rodzina
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Retrospekcja
21:45 Stan bezpieczeństwa państwa
22:00 Polskie dziedzictwo
22:45 Jak wygrać małżeństwo
23:00 Jak my to widzimy
23:30 Tam, gdzie Bóg płacze
00:00 Słowo życia
00:05 Świat w obrazach
00:10 Informacje dnia
00:30 Sól ziemi
01:00 Msza święta z Jasnej Góry

HISTORIA

07:20 Był taki dzień
07:30 Korona królów. Jagiellonowie (197) - serial
08:05 Z historii prawosławia w Polsce. Pod zaborami
08:25 Wspólny dom - mag.
09:00 Wiedźmin (3) - serial
09:45 Dokąd - film dokumentalny, Polska 1990
10:05 Historia kuchni polskiej - mag.
10:50 Z punktu widzenia nocnego portiera - film dokumentalny, Polska 1977
11:15 Zapomniane szlaki pielgrzymkowe Europy: Droga do Mont-Saint-Michel
12:15 Wielkie rzeki świata: Missisipi
13:20 Wojownicy czasu: Kawalerski Kraków, czyli Wielka Rewia 1933
14:00 Człowiek ze złotym pistoletem - film sensacyjny, Wielka Brytania 1974
16:10 Fake czy historia? - pr. publ.
16:55 Szlakiem miejsc niezwykłych: Pomniki historii: Bochnia
17:05 Złoto, waluta zachłanności: Niebezpieczne związki
18:05 Polskie drogi (9) - serial
19:45 Sekrety starożytnych inżynierów (7) - serial dok.
20:40 Nieznana wojna na Północy (1) - serial dok.
21:40 Stawka większa niż życie (17) - serial
22:45 Strachy (4) - serial
00:15 Historia w postaciach zapisana
02:10 Szerokie tory

KINO POLSKA

06:00 Roman z intruzem - dramat wojenny, Polska 1984
07:40 Przyszłość na Mariensztacie - komedia, Polska 1953
09:40 Dobry wojak Szejwik - komedia obyczajowa, Czechosłowacja 1956
11:55 Polowanie na muchy - komedia, Polska 1969
14:20 Konopielka - komedia obyczajowa, Polska 1981
16:25 Sprawa się rypla - komedia, Polska 1984
18:20 Wielka majówka - film obyczajowy, Polska 1981
20:00 Ogród Luizy - dramat obyczajowy, Polska 2007, reż. Maciej Wojtysko.
Luiza Bartodziej jest młodą kobietą, od kilku lat leczoną psychiatrycznie. Jej ojciec stara się o objęcie stanowiska burmistrza. Wstydząc się chorej córki, umieszcza ją w zamkniętym zakładzie psychiatrycznym. Podczas pobytu w szpitalu psychiatrycznym poznaje przestępcę Fabiana. Gangster okazuje Luizie życzliwość. Znajomość zamienia się w uczucie.
22:25 Twarz - dramat obyczajowy, Polska 2017
00:05 Misja Afganistan (7) - serial
01:05 Misja Afganistan (8) - serial
02:05 Kroll - film sensacyjny, Polska 1991
04:25 Supernova - dramat obyczajowy, Polska 2019

TVP DOKUMENT

06:20 Podróże z historią: Białe złoto
06:55 Powrót do dzicy: Georgia, USA Swamplands
07:50 Łuskowce. Niezwykłe i pożądane
08:50 Planety. Wewnętrzne światy
09:50 Korea Południowa z Aleksandrem Armstrongiem (3) - serial dok.
10:40 Rodzina człowieka - dok.
11:05 Bieg - dok.
11:25 Gdyby zacząć jeszcze raz - reportaż
11:55 Guggenheim od kuchni - dok.
13:00 Tacy byliśmy - rep.
13:30 Magiczne Podhale z Sebastianem Karpiem-Bulecką
14:00 Najmłodszy wśród zwierząt: W górach
15:00 Życie w dziesięciu odsłonach: Amy Winehouse
16:00 Kosmiczny Trójkąt Bermudzki - dok.
17:05 Simon Reeve w Ameryce Południowej - serial dok.
18:10 Covidowy rejs - dok.
19:05 Fenomen Fogga - dok.
20:10 Gerard Philippe - ostatnia zima Cyda - dok.
21:30 Wiadomość od Saszy - dok.
22:40 Tamte lata, tamte dni - mag. kult.
23:15 Za drzwiami galerii Uffizi - dok.
01:00 Przepis na sukces - dok.
01:45 Wszyscy jesteśmy z węgla - dok.

KULTURA

06:20 Nasza generacja: Niepokorni
07:05 Rozmowy (nie)wygodne - pr. publ.
08:00 Nabożeństwo Kościoła Chrześcijan Baptystów w Warszawie - Radości
09:05 Dokument tygodnia: Afryka na tropie zagrabionych arcydzieł
10:10 Od ucha do ucha: Praktyczny pan
10:25 Od ucha do ucha: Rouff
10:45 Amerykańskie śniadanie: Rawhide 2 (8) - serial
11:45 Poczet świrów polskich
12:25 Faraon - dramat historyczny, Polska 1965
15:25 Serialowa nostalgia: Zmiennicy (13) - serial
16:35 Dobry tytuł - mag. kult.
17:15 Niedziela z... Magdaleną Zawadzką
18:05 Niedziela z... Magdaleną Zawadzką: Opowieści weekendowe: Damski interes - film obyczajowy, Polska 1996
19:15 Niedziela z... Magdaleną Zawadzką: Pierwsza miłość - film krótkometrażowy, Polska 1971
20:00 Powrót Bena - dramat obyczajowy, USA 2018
21:50 Więcej niż fikcja: Amy - film dokumentalny, Wielka Brytania/USA 2015
00:10 Kino krótkich filmów
00:45 Na noże - komedia kryminalna, USA 2019
03:05 Niedziela z... Magdaleną Zawadzką

TVP SPORT

05:40 Sportowy wieczór
06:25 Letnie Igrzyska Olimpijskie Paryż 2024
07:40 Piłka nożna: Betclit 1. Liga - mecz: Bruk-Bet Termalica Nieciecza - Arka Gdynia
09:55 Lekkoatletyka: Maraton we Frankfurcie nad Menem
12:45 Boks: KnockOut Boxing Night 36 w Zakopanem - waga średnia: Fiodor Czerkaszyn - Sebastian Papeschi
13:45 Sportowy top tygodnia - magazyn sportowy
14:40 Piłka nożna: Liga Mistrzów UEFA - mecz: RB Lipsk - Liverpool FC
16:55 Piłka nożna: PKO BP Ekstraklasa - studio
17:25 Piłka nożna: PKO BP Ekstraklasa - mecz: Widzew Łódź - Górnik Zabrze
20:15 Boks: PZB Suzuki Boxing Night 30 w Żyrardowie
23:00 Sportowy wieczór
23:40 Boks: KnockOut Boxing Night 36 w Zakopanem - podsumowanie
02:05 Boks: Gala w Perth - podsumowanie
03:45 Legendy KSW: KSW 32 - Wembley - walka: M. Pudzianowski - P. Graham - magazyn sportów walki

Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

W NIEDZIELĘ, 27 PAŹDZIERNIKA, POLECAMY

DOKUMENTALNY

AFRYKA NA TROPIE ZAGRABIONYCH ARCYDZIEŁ

NIEDZIELA 27.10 GODZ. 9.05, TVP KULTURA

Francuski film dokumentalny opowiada o tym, jak „zdobywcy” z Europy traktowali Czarny Ląd. Ta wyjątkowa saga ukazuje historię afrykańskich dzieł sztuki, które wypełniają europejskie muzea i których zwrotu domagają się kraje, z których pochodzą. Zgarniane jak trofea przez kolonizatorów dzieła zapładniały sztukę europejską, zanim zyskały uznanie jako uniwersalne arcydzieła same w sobie. Ale w Afryce ich nieobecność jest wciąż traumatyczna. Poprzez palącą kwestię ich możliwej restytucji film zachęca nas do ponownego rozważenia zarówno naszego dziedzictwa kulturowego, jak i roli muzeów w odkrywaniu na nowo naszych relacji z Afryką.

MELODRAMAT

TULIPANOWA GORĄCZKA

NIEDZIELA 27.10 GODZ. 22.25, TVP1

Ekranizacja bestsellerowej powieści z 1999 r. brytyjskiej pisarki Deborah Moggach. Akcja zarówno książki, jak i filmu rozgrywa się w XVII-wiecznej Holandii, ogarniętej wówczas tzw. tulipanową gorączką. Jest rok 1637, Amsterdam. To tu żyje główna bohaterka, piękna, krucha i delikatna Sophia. Wychowała się w sierocińcu, skąd zabrał ją i poślubił starszy od niej bogaty wdowiec, kupiec Cornelis Sandvoort. Sophia nie jest szczęśliwa w małżeństwie, ale jest posłuszna mężowi. Do czasu... Mężczyzna zamawia portret małżeński u malarza Jana van Loosa. Wkrótce między artystą a Sophią wybucha namiętny romans. Para planuje uciec, korzystając z gorączki tulipanowej.

DRAMAT

POWRÓT BENA

NIEDZIELA 27.10 GODZ. 22.50, TVP2

W filmie „Powrót Bena” Julia Roberts zagrała jedną z najlepszych ról od lat. Aktorka wcieliła się w matkę uzależnionego od narkotyków syna, który przyjeżdża do domu na święta. Holly (Roberts) zastaje na schodach nieoczekiwanego gościa – Bena (Lucas Hedges), który nie powinien był opuszczać ośrodka odwykowego. Kochająca matka, mimo obaw, przyjmuje go z otwartymi ramionami. Ma nadzieję, że Ben jest „czysty” i będzie mogła cieszyć się Bożym Narodzeniem z nim i resztą rodziny. Okazuje się jednak, że wizyta Bena może spowodować poważne kłopoty. Podczas kolejnych 24 godzin, które mogą zmienić na zawsze ich życie, Holly zrobi wszystko, by uratować ukochane dziecko.

W PONIEDZIAŁEK, 28 PAŹDZIERNIKA, POLECAMY

KOMEDIA

OSTATNIA AKCJA

PONIEDZIAŁEK 28.10 GODZ. 13.25, TVP HISTORIA

Opowieść o ostatniej akcji wiekowych już uczestników Powstania Warszawskiego. Choć są seniorami, nie brakuje im energii i gdy na horyzoncie, już w wolnej Polsce, pojawia się nowy wróg, robią wszystko, aby go pokonać. Dawni towarzysze broni postanawiają stanąć naprzeciw mafii! Zygmunt przyjeżdża w odwiedziny do swojego syna i wnuka. Ten ostatni traci pracę w nocnym klubie, w którym rządzi gangster Szaro. Gdy młody chłopak domaga się zaległej wypłaty, zostaje dotkliwie pobity. Wtedy do akcji wkracza dziadek Zygmunt. Zwołuje swoich kolegów z powstańczych czasów i razem obmyślają plan, jak zemścić się na mafii. Czy ich ostatnia akcja się powiedzie?

THRILLER

CZERWONA JASKÓŁKA

PONIEDZIAŁEK 28.10 GODZ. 20.10, POLSAT

Dominika Egorova (Jennifer Lawrence) zmuszona zostaje do przyjęcia roli „jaskółki”, specjalnie szkolonej uwodzicielki na usługach rosyjskich służb specjalnych. Uczy się używać swego ciała jako broni i robi wszystko, by nie utracić własnego „ja” w trakcie szkolenia, które zaprzecza godności człowieka. Udaje jej się stawić czoło niesprawliwemu systemowi i staje się bezcennym nabytkiem dla swych przełożonych. Jej pierwszym celem okazuje się Nate Nash (Joel Edgerton), agent CIA, który prowadzi ściśle tajną infiltrację rosyjskiego wywiadu. Dwójka młodych agentów wpada w pułapkę namiętności i kłamstw, która zagraża ich przyszłości i międzynarodowym sojuszom.

BIOGRAFICZNY

JOHNNY

PONIEDZIAŁEK 28.10 GODZ. 22.00, TVN7

Oparta na prawdziwych wydarzeniach historia, która wzrusza i inspiruje. Opowiedziana z perspektywy podopiecznego Jana Kaczkowskiego Patryka Galewskiego – chłopaka, który nie miał łatwego startu w życiu. Patryk włamuje się do domku w małym mieście. Wyrok sądu nakazuje mu prace społeczne w puckim hospicjum, gdzie poznaje niezwykłego ks. Jana Kaczkowskiego. Duchowny angażuje młodych chłopaków z zawodówki, na pozór twardych buntowników, w pomoc śmiertelnie chorym. W swojej pracy skupia się na bliskości, czułości i walce o relację z drugim człowiekiem. Uczy empatii. A czyni to z hurtową ilością humoru, czym zyskuje ogromną popularność.

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

TVP 1

08:00 Akacja 38 (457) - serial
08:50 Ranczo (84) - serial
09:45 Komisarz Alex (139) - serial
10:45 Ojciec Mateusz (118) - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie (222) - serial
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Magazyn rolniczy
12:55 BBC w Jedyńce
14:00 Wichrowe wzgórza (37) - serial
14:55 Jaka to melodia? - pr. rozryw.
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo (388) - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? - pr. rozryw.
17:55 Klan (4398) - serial
18:25 Reporterzy - mag.
18:45 Akacja 38 (484) - serial
19:30 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:40 Teatr Telewizji: Jak nie zabiłem swojego ojca i jak bardzo tego żałuję
22:45 Postscriptum: „Jak nie zabiłem swojego ojca i jak bardzo tego żałuję” - wywiad
23:25 Balans bieli - pr. religijny
00:10 Podejrzeni - thriller, Niemcy/USA 1995
02:05 Tulipanowa gorączka - dramat kostiumowy, Wielka Brytania/USA 2017

TVP 2

07:55 Pytanie na śniadanie
11:15 Okrasa łamie przepisy
11:50 W poszukiwaniu dobrego filmu - mag.
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja (61) - serial
14:05 Va banque - teleturniej
14:35 Na sygnale (619) - serial
15:05 Na dobre i na złe (930) - serial
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Miłość i nadzieja (62) - serial
18:15 Va banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 Barwy szczęścia (3059) - serial
20:05 Barwy szczęścia (3060) - serial
20:40 Kulisy serialu „M jak miłość”
20:55 M jak miłość (1823) - serial
21:55 Na sygnale (620) - serial
22:30 Krew z krwi (3) - serial
23:25 Zabawa, zabawa - dramat obyczajowy, Polska 2018.
Trzy kobiety: Dorota, Magda i Teresa. Mimo iż się nie znają, to mają ten sam problem. Są uzależnione od alkoholu. Każda z nich stara się zmierzyć z własnymi przeciwnościami losu, które utrudniają im walkę z nalogami.
01:05 O mnie się nie martw 12 (5) - serial
02:05 Powrót Bena - dramat obyczajowy, USA 2018

POLSAT

06:00 Nowy dzień
08:30 Malanowski i partnerzy (312) - serial
09:00 Malanowski i partnerzy (313) - serial
09:30 Sekrety rodziny (248) - serial
10:30 Dlaczego ja? (935) - serial
11:30 Gliniarze (795) - serial
12:30 Gliniarze (796) - serial
13:30 Gliniarze (797) - serial
14:35 Dlaczego ja? (1378) - serial
15:50 Wydarzenia
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja
16:30 Na ratunek 112 (973) - serial
17:00 Gliniarze (998) - serial
18:00 Pierwsza miłość (3882) - serial
18:50 Wydarzenia
19:18 Gość „Wydarzeń”
19:25 Sport
19:30 Pogoda
19:35 Malanowski. Nowe rozdanie (33) - serial
20:10 Megahit: Czerwona jaskółka - thriller, USA 2018.
Piękna Dominika Jegorowa zostaje zmuszona przez Federalną Służbę Ochrony Federacji Rosyjskiej do współpracy. Dziewczyna ma zostać „jaskółką”, czyli agentką uwodziecielką, której nie oprze się żaden szpieg ani dyplomata.
23:10 Pokusa - dramat obyczajowy, Polska 2023
01:20 Pod obserwacją - dramat SF, Kanada/USA 2009

REPUBLIKA

05:30 Przyjaciele Republiki
06:00 Agro Info
06:05 Republika wstajemy!
06:20 Przyjaciele Republiki
06:35 Republika wstajemy!
06:45 Przyjaciele Republiki
06:50 Republika wstajemy!
07:00 Przyjaciele Republiki
07:30 #Michał Rachoń Jedziemy!
09:01 Po 9:00
10:01 Po 10:00
11:01 Po 11:00
12:00 W samo południe
12:30 Republika dzień, Serwis
14:10 1410 Bitwa polityczna
15:00 Republika dzień, Serwis
16:55 Express Republiki
17:10 Express Republiki +
17:30 Ewa Bugała. Wszystko jasne
18:00 Republika dzień - Serwis
18:20 Polityczny horyzont
Łukasza Jankowskiego
18:55 Sport w Republice
18:58 Prognoza pogody
19:00 Dzisiaj - główne wydanie serwisu informacyjnego
19:45 Gość Dzisiaj
20:20 W punkt
21:45 Piachem w tryby
22:20 Mówi się...
22:55 Codziennie *****burza
23:10 Republika wieczór
23:30 Sport w Republice
23:40 Biznes Polska
23:55 Ekonomia raport flash
00:00 Express Republiki
00:15 Express Republiki +
00:35 Poland Daily
00:44 Poland Daily - Weather
00:45 #Rock Rachoń
01:20 #Michał Rachoń Jedziemy!

PULS

06:00 Nash Bridges (105) - serial
07:00 Nash Bridges (106) - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny (10) - serial
09:00 Unforgettable (40) - serial
10:00 Zaklinaczka duchów (72) - serial
11:00 Nie igraj z aniołem (56) - serial
12:00 Nie igraj z aniołem (57) - serial
12:55 Zaklinaczka duchów (73) - serial
13:50 Unforgettable (41) - serial
14:50 Lombard. Życie pod zastaw (518) - serial
15:50 Ranczo (15) - serial
16:55 Ranczo (16) - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw (818) - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw (819) - serial
20:00 W obronie własnej - dramat sens., USA 2013.
Społeczność prowincjonalnego miasteczka terroryzowana jest przez przestępcę Morgana Bodine'a. Złoczyńcy uprowadzają córkę Brokera, byłego agenta rządowego. Gotowy na wszystko ojciec musi ponownie sięgnąć po broń.
22:00 Śmiertelna eskorta - thriller, USA 2024
23:35 Falszery - thriller, USA 2014
01:30 Dzielnica strachu (298) - serial
02:30 Lombard. Życie pod zastaw (515) - serial

POLONIA

06:00 Panorama
06:35 Pamięć i symbole - reportaż
07:00 Na tropie przyspraw. Pikantnie i słodko
07:30 Pytanie na śniadanie
11:10 Olś Polonia
11:30 Barwy szczęścia (2998) - serial
12:00 Gość poranka
12:25 Stulecie Winnych (8) - serial
13:20 Kiedyś to było... - mag.
13:55 Polacy świata
14:05 Kulturalni PL
15:05 Cześć, czy mogę Cię zjeść?
15:15 Ale talent
15:30 Program informacyjny
16:00 Korona królów. Jagiellonowie (204) - serial
16:30 Barwy szczęścia (2998) - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
17:50 Teleexpress Extra
18:15 Słownik polsko@polski
18:45 Panorama
19:00 Polacy świata
19:10 Wynalazki na medal
19:25 Pytanie dnia
19:30 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:25 Bez litości - film sensacyjny, Polska 2002
22:30 Historia jednej fotografii - dok., Polska 2019
23:10 Panorama
23:45 Dziennik regionów
00:10 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

TRWAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Wieś - to też Polska
09:15 Słowo życia
09:20 Mateczniki Polskości
09:30 Moja katolicka rodzina
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:20 Stan bezpieczeństwa państwa
11:30 Warto być ojcem
11:45 Muzyczne chwile
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Mój przyjaciel Luluś - dok.
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:30 NŻS Buntownicy - dok.
15:00 Katownie praskie - dok.
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuaria polskie
16:30 Porady medyczne bonifratrów
17:00 Świadkowie
17:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Myśląc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Z wędką nad wodę
22:30 Filmowe zyciorysy PL: Smok w kolorach - Lucyna Smok
23:20 „Pogoria”. Żeglarska szkoła życia
00:00 Słowo życia
00:05 Świat w obrazach
00:10 Informacje dnia
00:30 Spotkanie Rodziny Radia Maryja

HISTORIA

06:45 Fake czy historia? - pr. publ.
07:30 Przypadek Polski. Polityka i idee
08:00 Stulecie Winnych 2 (26) - serial
08:45 Giganci nauki: Rudolf Weigl
09:10 Historia Polski: Wileński wybawiciel
10:20 Encyklopedia II wojny światowej
10:40 Niepokromione Wielkie Jeziora: Cuda i tajemnice natury
11:35 Spór o historię: Na Sybir po wyzwoleniu
12:15 Wojna domowa (1) - serial
12:50 Wojna domowa (2) - serial
13:25 Ostatnia akcja - komedia sensacyjna, Polska 2009
15:00 Korona królów (101) - serial
15:25 Robotnice - film dokumentalny, Polska 1980
15:45 Sensacje XX wieku
16:45 Historia Polski: Niepokonany. Opowieść o generale Stanisławie Maczku
17:50 Portrety wojenne. Kobiety
18:25 Flesz historii
18:55 Stulecie Winnych 3 (27) - serial
19:45 Był taki dzień
20:00 Historia w postaciach zapisana
22:05 Wojna o trony. Prawdziwa historia Europy: Król i cesarz. 1515-1558
23:10 Nieznana wojna na Północy
00:10 Sensacje XX wieku
01:00 Przed ekranem - mag.

KINO POLSKA

06:00 W rytmie wolności (4) - serial dok.
06:50 Kłabaretowy rejs - pr. rozryw.
07:50 Nowy kabaretowy rejs - pr. rozryw.
08:45 Syzyfowe prace (3) - serial
09:55 Weigl - zwyciężyć tyfus - dramat biograficzny, Polska 2023
11:55 Sam pośród swoich - dramat obyczajowy, Polska 1985
14:10 Atrakcyjny pozna panią - komedia, Polska 2004
16:10 Syzyfowe prace (5) - serial
17:25 Do krwi ostatniej (5) - serial
18:40 Do krwi ostatniej (6) - serial
20:00 Córy szczęścia - dramat obyczajowy, Niemcy/Polska/Węgry 1999
22:30 Milioner - film obyczajowy, Polska 1977.
Józef Mikula na co dzień prowadzi wraz z matką małe gospodarstwo rolne oraz pracuje jako kierowca ciężarówki w pobliskiej cementowni. Jego sytuacja materialna ulega diametralnej zmianie, gdy dzięki wygranej w totolotce staje się posiadaczem miliona złotych.
00:30 Co lubią tygrysy - komedia obyczajowa, Polska 1989
02:05 Miłość ci wszystko wybaczy - dramat biograficzny, Polska 1981
04:35 Tylko do świtu - film krótkometrażowy, Polska 2022

TVP DOKUMENT

06:00 Podróże z historią: Wiosenne obrządki
06:35 Życie w dziesięciu odsłonach: Amy Winehouse
07:35 Najmłodszy wśród zwierząt: W górach
08:40 Kosmiczny Trójkąt Bermudzki
09:40 Simon Reeve w Ameryce Południowej - serial dok.
10:45 Teresa Zarzeckańska - sukces - reportaż
11:15 Wybudzeni - serial dok.
11:55 Covidowy rejs - dok.
12:55 Niepogodzeni - dok.
13:50 Skarby dzięki Australii: W środku kontynentu
14:50 Walia - dzika kraina: Powrót słońca
15:50 Królestwo. Jak grzyby stworzyły nasz świat
16:55 Wszystkie kolory świata: Liban. Ulubieniec Bliskiego Wschodu
17:55 Prawdziwa historia piratów - dok.
19:00 Czesław Niemen - dok.
20:10 Zabójcy planet: Król kości słoniowej
21:20 Zamienniki żywności - lepsza alternatywa? - dok.
22:25 Kłótwa góry. Śladami pierwszych zdobywców
23:40 Mroczne dusze: Israel Keyes: Diabeł w ciemnościach
00:35 Nadal wracam. Portret Ryszarda Krynickiego
01:40 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
02:15 Mastersi - dok.

KULTURA

06:45 Tamte lata, tamte dni - mag. kult.
07:15 Mieszczanie żywieccy: Joanna
07:45 Podróże z historią: Łódź filmowa
08:30 Od ucha do ucha: Praktyczny pan
08:40 Od ucha do ucha: Rouff
09:00 Amerykańskie śniadanie: Rawhide 2 (8) - serial
10:05 Benefis Czesława Majewskiego (1) - pr. rozryw.
11:00 Benefis Czesława Majewskiego (2) - pr. rozryw.
11:45 Dokument.pl: Papcio Chmiel - film dokumentalny, Polska 2020
12:50 Caravaggio, król światła i cienia - film dokumentalny, Francja 2016
14:25 Informacje kulturalne
14:50 Zemsta Różowej Pantery - komedia kryminalna, Wielka Brytania/USA 1978
16:40 Najważniejszy dzień życia (9) - serial
17:45 Hala odlotów - talk-show
18:40 Portrety: Grethe Meyer: królowa duńskiego wzornictwa - dok., Dania 2022
20:00 Panorama kina polskiego: Układ zamknięty - dramat sensacyjny, Polska 2013
22:10 Scena muzyczna: Trio Jazzowe Marcina Maseckiego - koncert
23:05 Powrót Bena - dramat obyczajowy, USA 2018
01:00 Mozart y Mambo. Kubańska podróż z Sarą Willis - film dok., Francja 2020

TVP SPORT

05:40 Sportowy wieczór
06:25 Piłka nożna kobiet: Eliminacje mistrzostw Europy - półfinałowy mecz barażowy: Rumunia - Polska
08:35 Piłka nożna: PKO BP Ekstraklasa - mecz: Widzew Łódź - Górnik Zabrze
10:40 Sportowy top tygodnia
11:45 Lekkoatletyka: Maraton we Frankfurcie nad Menem
13:10 Piłka nożna: Betclac 2. Liga - mecz: Chojniczanka Chojnice - Polonia Bytom
15:10 Piłka nożna: Betclac 1. Liga - mecz: Wisła Płock - Wisła Kraków
17:15 Magazyn 2. ligi piłkarskiej - magazyn piłkarski
18:00 Betclac 1. liga magazyn - magazyn piłkarski
18:55 Piłka nożna: Betclac 1. Liga - mecz: GKS Tychy - Znicz Pruszków
21:00 Betclac 1. liga magazyn - magazyn piłkarski
21:35 GOL - magazyn piłkarski
22:45 Sportowy wieczór
23:15 Piłka nożna: PKO BP Ekstraklasa - mecz: Widzew Łódź - Górnik Zabrze
01:20 Boks: Gala w Wolverhampton - waga średnia: Matteo Signani - Tyler Denny
02:05 Boks: Gala w Las Vegas - podsumowanie
04:20 Boks: Walka o pasy IBF World, WBA Super World, WBC World i WBO World w Tokio

eprasa.pl b6ccf96157

WE WTOREK, 29 PAŹDZIERNIKA, POLECAMY

DOKUMENTALNY
NIEPOKONANY. OPOWIEŚĆ
O GENERALE STANISŁAWIE MACZKU
WTOREK 29.10 GODZ. 9.15, TVP HISTORIA

W młodości marzył o karierze naukowej filozofa. W 1918 r. na polu bitwy awansował go osobiście komendant Józef Piłsudski. W 1939 r. dowodzona przez niego 10 Brygada Kawalerii skutecznie osłoniła przed Niemcami Armię Kraków. W wyzwolanych pod jego dowództwem miejscowościach Francji i Belgii, a szczególnie w holenderskiej Bredzie, pamięć o nim jest żywa do dziś. Stanisław Maczek – jedyny polski generał, który podczas II wojny światowej nie przegrał żadnej bitwy – to postać nietuzinkowa, lecz w Polsce wciąż mało znana. Dokument Rafała Gremka jest próbą uporządkowania najważniejszych wydarzeń i ciekawostek z życia dowódcy 1 Dywizji Pancernej.

DOKUMENTALNY
ROTMISTRZ PILECKI – PRZYWRÓCENIE
PAMIĘCI
WTOREK 29.10 GODZ. 12.20, TV TRWAM

Program przybliży sylwetkę i działalność rotmistrza Witolda Pileckiego. Każda z części poświęcona jest innym wydarzeniom, które miały wpływ na życie bohatera. Witold Pilecki (1901–1948) – rotmistrz Wojska Polskiego, wybitny działacz polskiego podziemia, zasłynął dobrowolnym pobytom w obozie Auschwitz, skąd następnie uciekł. Używał pseudonimów „Druh”, „Witold” oraz przybranych nazwisk Tomasz Serafiński i Roman Jezierski. 25 maja 1948 r. Pilecki został zamordowany strzałem w tył głowy w więzieniu na Mokotowie. Ciało nie zostało wydane rodzinie, a miejsce pochówku rotmistrza nie jest znane. 30 lipca 2006 r. prezydent Lech Kaczyński nadał mu Order Orła Białego.

SENSACYJNY
AIR FORCE ONE
WTOREK 29.10 GODZ. 22.05, POLSAT

Prezydent USA James Marshall (Harrison Ford) wraca samolotem Air Force One do Waszyngtonu z oficjalnej wizyty w Rosji. Wygłosił tam mowę, w której zapowiedział twardą politykę wobec terrorystów. Ogłosił, że Stany Zjednoczone nie będą prowadziły z nimi żadnych negocjacji. Na pokładzie znajduje się grupa rosyjskich dziennikarzy. Wkrótce okazuje się, że w rzeczywistości są oni groźnymi przestępcami. Przejmują kontrolę nad maszyną. Dowódcą porywaczy Ivan Korshunov (Gary Oldman) żąda od wiceprezydent Kathryn Bennett (Glenn Close) uwolnienia nacjonalisty, generała Ivana Radka (Jürgen Prochnow). Grozi, że jeżeli jego polecenie nie zostanie spełnione, zamorduje zakładników.

W ŚRODĘ, 30 PAŹDZIERNIKA, POLECAMY

DRAMAT/PRZYGODOWY
ZJAWA
ŚRODA 30.10 GODZ. 20.00, TV PULS

Stany Zjednoczone, rok 1822. Traper Hugh Glass (Leonardo DiCaprio) i jego nastoletni syn Hawk (Forrest Goodluck) polują wraz z myśliwymi zatrudnionymi przez Kompanię Futrzarską Gór Skalistych. Pewnego dnia Glass zostaje zaatakowany przez niedźwiedzia grizzly. Jest bliski śmierci. Dowodzący grupą kapitan Andrew Henry (Domhnall Gleeson) postanawia nie opóźniać reszty oddziału i nakazuje dwóm ludziom, by pozostali z umierającym, a po śmierci godnie go pochowali. Na ochotnika zgłaszają się Hawk, młody Jim Bridger (Will Poulter) oraz skuszony hojną zapłatą bezwzględny najemnik John Fitzgerald (Tom Hardy). Fitz nie zamierza bez potrzeby ryzykować swojego życia...

SERIAL OBYCZAJOWY
NA DOBRE I NA ZŁE – ODC. 931
ŚRODA 30.10 GODZ. 20.55, TVP2

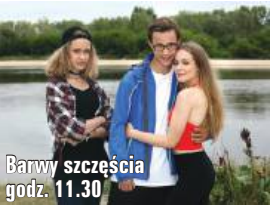
Gloria po rozstaniu z Maksem zostaje jednak w szpitalu, tyle że na SOR-ze dzięki cichej pomocy Agaty. Koleżankę wspiera także Oliwia, a nawet Konica jest gotów przyjąć ją na specjalizację z ortopedii. Na dyżurze lekarka zajmuje się razem z Tadkiem ofiarami wypadku drogowego, w tym policjantem, u którego badania wykazują we krwi alkohol. Z kolei na kardiologii – z czego Beger wcale nie jest zadowolony – gościnnie operuje słynny profesor Norbert Sokołek, pracujący w Austrii. Pacjentem lekarza jest milioner oskarżony o oszustwa podatkowe, którym od razu interesuje się Lucyna. Prof. Sokołek zwraca uwagę na Głorię i proponuje dziewczynie rezydenturę w Wiedniu.

ROMANS
SKOŁOWANI
ŚRODA 30.10 GODZ. 21.50, POLSAT

Maks (Michał Czernecki) to niepoprawny kobieciarz, a zarazem notoryczny kłamca. Gdy Anna (Mariana Zyddek), młoda i atrakcyjna kobieta, bierze go za niepełnosprawnego, Maks brnie w kłamstwo, licząc na kolejny łatwy podryw. Anna ma jednak inny plan – przedstawia go swojej starszej siostrze Julii (Agnieszka Grochowska), która porusza się na wózku inwalidzkim. Niespodziewanie cynicznie nastawionego do świata Maksa i pełną energii Julię zaczyna łączyć coś więcej, ale... Kłamstwo jako fundament relacji? Czy ta miłość ma szansę? Film jest polską wersją francuskiej produkcji „Tout le monde debout” w reżyserii Francka Dubosca, wyprodukowanej w roku 2018.

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

	 Łowca godz. 21.05	 Plan B godz. 23.00	 Skołowani godz. 21.50	 Dzisiaj – serwis informacyjny godz. 19.00	 Zjawy godz. 20.00	 Barwy szczęścia godz. 11.30
	 TVP 1	 TVP 2	 POLSAT	 REPUBLIKA	 PULS	 POLONIA
RANO	08:00 Akacja 38 (459) - serial 08:50 Ranczo (86) - serial 09:50 Komisarz Alex (141) - serial 10:45 Ojciec Mateusz (120) - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie (224) - serial 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:35 Rok w ogrodzie extra 13:00 Natura w Jedynce 14:00 Wichrowe wzgórze (39) - serial 14:55 Jaka to melodia? - pr. rozryw.	06:55 Barwy szczęścia (3061) - serial 07:30 Pytanie na śniadanie 11:15 Dom Pokoju w Betlejem 11:50 Jak to się mówi - Kasia u Bralczyka - mag. 12:30 Kolo fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja (63) - serial 14:05 Va banque - teleturniej 14:35 Na sygnale (621) - serial 15:05 M jak miłość (1824) - serial 16:00 Kolo fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja (64) - serial	06:00 Nowy dzień 08:30 Malanowski i partnerzy (317) - serial 09:00 Malanowski i partnerzy (318) - serial 09:30 Sekrety rodziny (250) - serial 10:30 Dlaczego ja? (937) - serial 11:30 Gliniarze (801) - serial 12:30 Gliniarze (802) - serial 13:30 Gliniarze (803) - serial 14:35 Dlaczego ja? (1380) - serial 15:50 Wydarzenia 16:20 Pogoda 16:20 Interwencja 16:30 Na ratunek 112 (975) - serial	05:30 Przyjaciele Republiki 06:00 Agro Info 06:05 Republika wstajemy! 06:20 Przyjaciele Republiki 06:35 Republika wstajemy! 06:45 Przyjaciele Republiki 06:50 Republika wstajemy! 07:00 Przyjaciele Republiki 07:30 #Michał Rachoń Jedziemy 09:01 Po 9:00 10:01 Po 10:00 11:01 Po 11:00 12:00 W samo południe 12:30 Republika dzień, Serwis 14:10 1410 Bitwa polityczna 15:00 Republika dzień - Serwis 15:10 Republika dzień 16:00 Republika dzień - Serwis 16:15 Republika dzień 16:55 Express Republiki 17:10 Express Republiki + 17:30 Miłosz Kleczek zaprasza 18:55 Sport w Republice 18:58 Prognoza pogody 19:00 Dzisiaj - główne wydanie serwisu informacyjnego	06:00 Nash Bridges (107) - serial 07:00 Nash Bridges (108) - serial 08:00 Kobra - oddział specjalny (12) - serial 09:00 Unforgettable (42) - serial 10:00 Zaklinaczka duchów (74) - serial 11:00 Nie igraj z aniołem (60) - serial 12:00 Nie igraj z aniołem (61) - serial 12:55 Zaklinaczka duchów (75) - serial 13:50 Unforgettable (43) - serial 14:50 Lombard. Życie pod zastaw (520) - serial 15:50 Ranczo (17) - serial 16:55 Ranczo (18) - serial 18:00 Lombard. Życie pod zastaw (820) - serial 19:00 Lombard. Życie pod zastaw (821) - serial 20:00 Zjawy - dramat biograficzny, Hongkong/Kanada/USA/Tajwan 2015. Myśliwy Hugh Glass, zrany przez niedźwiedzia i zdradzony przez jednego z członków wyprawy, ledwo żywy zostaje pozostawiony na pewną śmierć. Zmagając się z bezlitosnymi zimowymi warunkami, wytrwale i desperacko brnie przez dzikie tereny, gnany miłością do rodziny i żądzą zemsty.	07:00 Okrasa łamie przepisy 07:30 Pytanie na śniadanie 11:10 Wilnoteka 11:30 Barwy szczęścia (3000) - serial 12:00 Gość poranka 12:25 Ojciec Mateusz (355) - serial 13:10 Ojciec Mateusz (356) - serial 14:05 Karolina Lanckorońska. Polka z wyboru - film dok., Polska 2021 15:05 Animowanki 15:10 Rodzina Treflików - serial anim. 15:30 Program informacyjny 16:00 Korona królów. Jagiellonowie (206) - serial 16:30 Barwy szczęścia (3000) - serial 17:00 Teleexpress 17:20 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 17:50 Teleexpress Extra 18:15 Pani Alicja od Rossy - reportaż 18:45 Panorama 19:10 Hello Polonia 19:30 19.30
	15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo (390) - serial 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? - pr. rozryw. 17:55 Klan (4400) - serial 18:25 Reportery - magazyn reporterów 18:45 Akacja 38 (486) - serial 19:30 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:30 Korona królów. Jagiellonowie (225) - serial 21:05 Łowca - dramat przygodowy, Australia 2011, wyk. Willem Dafoe, Frances O'Connor, Sam Neill 22:55 Krew za krew - western, USA 2006 00:55 Magazyn Ekspresu Reporterów 02:00 Kret - dramat obyczajowy, Francja/Polska 2010	18:15 Va banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej 19:30 Barwy szczęścia (3061) - serial 20:05 Barwy szczęścia (3062) - serial 20:55 Na dobre i na złe (931) - serial 21:55 Na sygnale (622) - serial 22:25 Na sygnale (623) - serial 23:00 Plan B - komediodramat, Polska 2018. Kilkanaście dni przed walentynkami życie kilku osób wywraca się do góry nogami. Sytuacje, z którymi się konfrontują, prowadzą do zaskakujących rozwiązań. 00:40 Krok od nieba (29) - serial 01:40 Krok od nieba (30) - serial 02:40 Rico. Historia Richarda Demarca - film dokumentalny, Wielka Brytania 2022	17:00 Gliniarze (1000) - serial 18:00 Pierwsza miłość (3884) - serial 18:50 Wydarzenia 19:20 Gość „Wydarzeń” 19:25 Sport 19:30 Pogoda 19:35 Malanowski. Nowe rozdanie (35) - serial 20:10 Moja mama i twój tata - reality show 21:50 Skołowani - komedia romantyczna, Polska 2023. Maks to niepoprawny kobieciarz, a zarazem notoryczny kłamca. Gdy Anna, młoda i atrakcyjna kobieta, bierze go za niepełnosprawnego, Maks brnie w kłamstwo, licząc na kolejny łatwy podryw. 00:10 Air Force One - thriller, Niemcy/USA 1997 03:00 Nasz nowy dom - reality show	20:20 W punkt 21:45 Piachem w tryby 22:20 Mówi się... 22:55 Codziennie *****burza 23:10 Republika wieczór 23:50 Sport w Republice 23:55 Ekonomia raport flash 00:00 Express Republiki 00:15 Express Republiki + 00:35 Poland Daily 00:44 Poland Daily - Weather 00:45 #Rock Rachoń 01:15 #Michał Rachoń Jedziemy 02:45 Dzisiaj - główne wydanie serwisu informacyjnego	23:15 Prawo zemsty - thriller, USA 2009 01:20 Dzielnica strachu (300) - serial	19:30 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Pogoda 20:15 Sport 20:25 O mnie się nie martw 6 (6) - serial 21:20 O mnie się nie martw 6 (7) - serial 22:15 Studio w kontakcie 23:10 Panorama 23:45 Dziennik regionów 00:10 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 00:35 World News 01:10 Hello Polonia
PO POŁUDNIU						
WIECZOREM						
RANO	08:00 Informacje dnia 08:15 Polski punkt widzenia 08:35 Każdy maluch to potrafi 09:00 Promień z Fatimy - rep. 09:30 Sanktuaria polskie 10:00 Audycja generalna Ojca Świętego Franciszka Lecz ludzi dobrej woli jest więcej - reportaż 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gospodarce 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Wyrwani z ulicy - dok.	06:55 Arsenal. Magazyn militarno-historyczny 07:25 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii 08:00 Stulecie Winnych 3 (28) - serial 08:50 Historia Polski: Polskie lato, węgierska jesień 09:45 Szlakiem miejsc niezwykłych: Pomniki historii 09:55 Encyklopedia II wojny światowej 10:30 Wszystkie kolory świata: Kiusiu - pradawna Japonia 11:25 Historia kuchni polskiej 12:15 Wojna domowa (5) - serial 12:45 Wojna domowa (6) - serial 13:15 Sekrety starożytnych inżynierów (7) - serial dok. 14:15 Historia broni: Broń miotająca 15:15 Korona królów (103) - serial 15:50 Sensacje XX wieku 16:25 Sensacje XX wieku 17:00 Historia Polski: Taka była telewizja: Taka była telewizja 1952-1970 18:00 Szlakiem miejsc niezwykłych 18:10 Fake czy historia? - pr. publ. 19:10 Stulecie Winnych 3 (29) - serial 20:05 Kroniki Hitlera: Dowódca. Lata 1941-1943 21:05 Po latach niewoli wstaje Polska 1914-1918 - dok. 22:10 W cieniu terroru (1) - dok. 23:15 Sensacje XX wieku 00:10 Przed ekranem - mag. 00:30 Anioły Karola Malczyka 01:35 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii	06:00 W rytmie wolności (6) - serial dok. 06:50 Kabaretowy rejs - pr. rozryw. 07:45 Nowy kabaretowy rejs - pr. rozryw. 08:45 Syzyfowe prace (5) - serial 09:50 Sprawa się rypla - komedia, Polska 1984 11:40 Polowanie na muchy - komedia, Polska 1969 13:55 Człowiek na torze - dramat psychologiczny, Polska 1956 15:45 Dyrektorzy (1) - serial 17:35 Do krwi ostatniej (7) - serial 18:45 Noce i dnie (1) - serial 20:00 Rozmowy nocą - komedia romantyczna, Polska 2008 22:00 Misja Afganistan (9) - serial 23:00 Misja Afganistan (10) - serial 23:55 Różyczka - dramat obyczajowy, Polska 2010, reż. Jan Kidawa-Błoński. Adam Warczewski, znany literat, wdaje się w romans z dużo młodszą od siebie Kamilą. Okazuje się ona tajnym współpracowniczką służb specjalnych PRL, która ma za zadanie obserwowanie jego i jego przyjaciół. 02:30 Supernova - dramat obyczajowy, Polska 2019 04:00 Zamknąć za sobą drzwi - film sensacyjny, Polska 1987 05:40 Czysta - etiuda dokumentalna, Polska 2021	06:00 Podróże z historią: Atomowa tajemnica 06:35 Skarby dzikiej Australii: Kakadu 07:35 Walia - dzika kraina: Wyzwania wiosny 08:35 Największa platforma wydobywcza - dok. 09:35 Wszystkie kolory świata: Bali. Azjatycka legenda 10:35 Mamita - reportaż 11:05 Wybudzeni - serial 11:40 Zaginiona perła Andaluzji: Medina Azahara - dok. 12:40 Pisklaki - dok. 13:50 Skarby dzikiej Australii: Alpy Australijskie 14:50 Walia - dzika kraina: Na gorąco 15:50 Zamienniki żywności - lepsza alternatywa? - dok. 16:55 Wszystkie kolory świata: Namibia. Ponadczasowa Afryka 17:55 Królewskie drogi Inków - dok. 19:05 Wszystkie role Stanisława Barei - dok. 20:10 Zabójcy planety: Kat lasów 21:20 W pułapce kliknięć: ciemna strona cyfrowego świata 22:25 Chiny przejmują świat - dok. 23:30 Morderstwo w rodzinie: Jennifer Cronin 00:30 Bruno Schulz - film dokumentalny, Polska 2014 01:40 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii 02:15 Aby przypodobać się cieniowi - Zbigniew Herbert o Tadeuszu Kantorze	06:05 Afisz kulturalny ekstra 06:15 Muzyczne poranki 06:25 Tamte lata, tamte dni - mag. kult. 07:05 Mieszczanie żywiecy 07:40 Podróże z historią: Białe złoto 08:25 Poczet świrów polskich: Dariusz Młacki 09:00 Dyrektorzy (1) - serial 10:35 Kontrakt - dramat obyczajowy, Polska 1980 12:35 Człowiek ze złotym obiektywem - Marek Karewicz - film dokumentalny, Polska 2009 13:35 Obłoki nad Ferrarą - reportaż 14:10 Co mówią lekarze - film krótkometrażowy, Polska 2009 14:50 Portret podwójny - film obyczajowy, Polska 2000 16:55 Dyrektorzy (2) - serial 18:30 Informacje kulturalne 19:00 Reżyserzy: Bracia Coen 20:00 Na wschód od Hollywood: Daleko od Reykjavíku - komediodramat, Francja/Islandia/Niemcy/Dania 2019 21:40 Legendy rocka: Psychodeliczny Rock 22:20 Legendy rocka: Pop Rock 22:55 Lekkie obyczaje: Postrzyżyny - komedia, Czechosłowacja 1980 00:45 Kino nocne: Paryż, Teksas - dramat obyczajowy, Francja/RFN/USA/Wielka Brytania 1984 03:20 Informacje kulturalne	05:35 Sportowy wieczór 06:15 Piłka nożna: Puchar Polski - mecz 1/16 finału: Avia Świdnik - Ruch Chorzów 08:15 Piłka nożna: Puchar Polski - mecz 1/16 finału: Radomiak Radom - Śląsk Wrocław 10:15 Piłka nożna: Puchar Polski - mecz 1/16 finału: Odra Opole - Pogoń Szczecin 12:10 Reportaż 12:55 Piłka nożna: Puchar Polski - mecz 1/16 finału: Lech II Poznań - Korona Kielce 15:10 Piłka nożna kobiet: Eliminacje mistrzostw Europy - rewanżowy półfinałowy mecz barażowy: Polska - Rumunia 17:25 Piłka nożna: Puchar Polski - mecz 1/16 finału: Chojniczanka Chojnice - Jagiellonia Białystok 19:40 Reportaż 20:05 Piłka nożna: Puchar Polski - studio 20:25 Piłka nożna: Puchar Polski - mecz 1/16 finału: Arka Gdynia - Piast Gliwice 23:00 Sportowy wieczór 23:45 Piłka nożna: Puchar Polski - mecz 1/16 finału: Lech II Poznań - Korona Kielce 01:50 Boks: PZB Suzuki Boxing Night 30 w Żyrardowie
PO POŁUDNIU						
WIECZOREM						

Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

Witos
godz. 23.05

08:00 Akacja 38 (460) - serial
08:50 Ranczo (87) - serial
09:45 Komisarz Alex (142) - serial
10:45 Ojciec Mateusz (121) - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie (225) - serial
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 To się opłaca
12:55 Natura w Jedyńce
14:00 Wichrowe wzgórza (40) - serial
14:55 Jaka to melodia? - pr. rozryw.

15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo (391) - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? - pr. rozryw.
17:55 Klan (4401) - serial
18:25 Reporterzy - magazyn reporterów
18:45 Akacja 38 (487) - serial
19:30 19.30
19:55 Pytanie dnia

20:00 Ordędzie arcybiskupa Wojciecha Polaka Prymasa Polski na uroczystość Wszystkich Świętych
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Korona królów. Jagiellonowie (226) - serial
21:05 Ojciec Mateusz (408) - serial
22:05 Sprawa dla reportera
23:05 Witos - dok., Polska 2023
00:20 Profilerka (7) - serial
01:20 Łowca - dramat przygodowy, Australia 2011

Fatalna namietność
godz. 23.45

07:55 Pytanie na śniadanie
11:15 Lena na Kaukazie
11:50 Dobry tytuł - mag. kult.
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja (64) - serial
14:05 Va banque - teleturniej
14:35 Na sygnale (622) - serial
15:05 La Promesa - pałac tajemnic (35) - serial
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:30 Familiada - teleturniej
17:00 Święto Reformacji
18:15 Va banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej

19:30 Barwy szczęścia (3062) - serial
20:05 Barwy szczęścia (3063) - serial
20:45 Tak to leciało! - teleturniej
21:50 Kruczyna 2. Znak bliźniąt (8) - serial
22:40 Informacje kulturalne
23:00 Hala odlotów - talk-show
23:45 Fatalna namietność - thriller, USA 1997, wyk. Richard Gere, Ling Bai.

Tuż przed podpisaniem wielkiej umowy handlowej z Chinami błyskotliwy amerykański prawnik Jack Moore Gere jest u szczytu sukcesu. Jego euforia jednak szybko mija. Jack spędza noc z piękną kobietą, rano okazuje się, że jest oskarżony o jej zamordowanie.
01:55 Poczest świrów polskich
02:25 Kalifat (7) - serial
03:20 Kalifat (8) - serial

Spadkobiercy
godz. 22.20

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski i partnerzy (319) - serial
09:00 Malanowski i partnerzy (320) - serial
09:30 Sekrety rodziny (251) - serial
10:30 Dlaczego ja? (938) - serial
11:30 Gliniarze (804) - serial
12:30 Gliniarze (805) - serial
13:30 Gliniarze (806) - serial
14:35 Dlaczego ja? (1381) - serial
15:50 Wydarzenia
16:15 Pogoda
16:20 Interwencja

16:30 Na ratunek 112 (976) - serial
17:00 Gliniarze (1001) - serial
18:00 Pierwsza miłość (3885) - serial
18:50 Wydarzenia
19:25 Sport
19:30 Pogoda
19:35 Malanowski. Nowe rozdanie (36) - serial
20:10 Nasz nowy dom - reality show
21:15 Przyjaciółki (286) - serial
22:20 Spadkobiercy - komedia-dramat, USA 2011.

Zona Matthew, zabieganego prawnika, zapada w śpiączkę po wypadku. Mężczyzna zmuszony będzie poświęcić swój czas dorastającym córkom, z którymi do tej pory niewiele go łączyło.
01:00 Skołowani - komedia romantyczna, Polska 2023
03:25 Nasz nowy dom - reality show

Miłosz Kleczek zaprasza
godz. 17.30

05:30 Przyjaciele Republiki
06:00 Agro Info
06:05 Republika wstajemy!
06:20 Przyjaciele Republiki
06:35 Republika wstajemy!
06:45 Przyjaciele Republiki
06:50 Republika wstajemy!
07:00 Przyjaciele Republiki
07:30 #Michał Rachoń Jedziemy
09:01 Po 9:00
10:01 Po 10:00
11:01 Po 11:00
12:00 W samo południe

12:30 Republika dzień, Serwis
14:10 1410 Bitwa polityczna
15:00 Republika dzień - Serwis
15:10 Republika dzień
16:00 Republika dzień - Serwis
16:15 Republika dzień
16:55 Express Republiki
17:10 Express Republiki +
17:30 Miłosz Kleczek zaprasza
18:55 Sport w Republice
18:58 Prognoza pogody
19:00 Działaj - główne wydanie serwisu informacyjnego
19:45 Gość Działaj

20:20 W punkt
21:45 Piachem w tryby
22:20 Mówi się...
22:55 Codziennie *****burza
23:10 Republika wieczór
23:50 Sport w Republice
23:55 Ekonomia raport flash
00:00 Express Republiki
00:15 Express Republiki +
00:35 Poland Daily
00:44 Poland Daily - Weather
00:45 #Rock Rachoń
01:15 #Michał Rachoń Jedziemy
02:45 Działaj - główne wydanie serwisu informacyjnego

Masz ci los!
godz. 20.00

06:00 Nash Bridges (108) - serial
07:00 Nash Bridges (109) - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny (13) - serial
09:00 Unforgettable (43) - serial
10:00 Zaklinaczka duchów (75) - serial
11:00 Nie igraj z aniołem (62) - serial
12:00 Nie igraj z aniołem (63) - serial
12:55 Zaklinaczka duchów (76) - serial
13:50 Unforgettable (44) - serial

14:50 Lombard. Życie pod zastaw (521) - serial
15:50 Ranczo (18) - serial
16:55 Ranczo (19) - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw (821) - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw (822) - serial
20:00 Masz ci los! - komedia, Polska 2023, reż. Mateusz Głowacki. Podczas stypy po pogrzebie ukochanego dziadka rodzina orientuje się, że w loterii padły właśnie numery, którymi staruszek grał przez całe życie. Problemem jest jednak to, że szczęśliwy los został zakopany w ziemi razem ze zmarłym.

21:55 Bracia przyrodni - komedia, USA 2008
23:55 Pracownik miesiąca - komedia romantyczna, USA 2006
02:05 Dzielnica strachu (301) - serial

Gra słów. Krzyżówka
godz. 17.20

07:00 Górna półka smaku
07:30 Pytanie na śniadanie
11:10 Hello Polonia
11:30 Barwy szczęścia (3001) - serial
12:00 Gość poranka
12:25 O mnie się nie martw 6 (6) - serial
13:15 O mnie się nie martw 6 (7) - serial
14:05 Studio w kontakcie
14:50 Całkiem niezła historia
15:05 Bajki naszych rodziców: Bajki pana Bałagana

15:30 Program informacyjny
16:00 Korona królów. Jagiellonowie - taka historia
16:30 Barwy szczęścia (3001) - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
17:50 Teleexpress Extra
18:15 Zakochaj się w Polsce
18:45 Panorama
19:10 W obiektywie Polonii
19:30 19.30
19:55 Pytanie dnia

20:00 Ordędzie Arcybiskupa Wojciecha Polaka Prymasa Polski na Uroczystość Wszystkich Świętych
20:10 Sport, pogoda
20:25 PitBull (7) - serial
21:20 PitBull (8) - serial
22:15 Polonia 24
22:50 Laskowik & Malicki - pr. rozryw.
23:10 Panorama
23:45 Dziennik regionów
00:10 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
09:00 Na zdrowie
09:20 Opowieści Starego Testamentu
09:45 Chcę żyć - dok.
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Mysłąc Ojczyzna
11:35 Przyroda i ludzie
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Wykłady z konferencji „W obronie państwa prawa”

12:50 Mały Katyń - Obóz NKWD w Trzebusce
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:35 Tam ktoś jest! - dok.
15:00 Po stronie prawdy
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Z wędką nad wodę
16:35 Sól ziemi
17:05 Akademia pro-life
17:30 Odpowiedzialni za Kościół
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia

18:15 Rozmowy niedokończone
19:30 Przyjaciele i bohaterowie
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Mysłąc historia
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Głos serca
22:45 W górcekim domku ogrodnika
23:00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny
00:00 Słowo życia

06:35 Wojownicy czasu: Kawalerski Kraków, czyli Wielka Rewia 1933
07:05 Fake czy historia? - pr. publ.
08:00 Stulecie Winnych 3 (29) - serial
08:50 Historia Polski: Taka była telewizja: Taka była telewizja 1952-1970
09:55 Encyklopedia II wojny światowej
10:25 Podziemne Włochy: Neapol
11:25 Przypadek Polski. Polityka i idee

11:50 Wojna domowa (7) - serial
12:25 Wojna domowa (8) - serial
13:20 Bośnia i Hercegowina: Bujna przyroda północy - dok.
14:25 Kroniki Hitlera: Dowódca. Lata 1941-1943
15:25 Korona królów (104) - serial
15:55 Na tropach historii: Na Wzgórzu Świętopawelskim
16:10 Sensacje XX wieku
17:10 Historia Polski: Żołnierze generała Maczka
18:10 Flesz historii
18:25 Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939-1945

18:50 Popieluszek. Wolność jest w nas (1) - serial
19:45 Na tropach historii: Tetrapod odmaszerował do UNESCO
20:00 Oświęcim. Zapomniana historia - dok.
20:50 Anatomia zła - thriller, Polska 2015
22:55 Sensacje XX wieku
00:00 Uciekinier - dok.
01:10 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii

06:00 W rytmie wolności (7) - serial dok.
06:40 Kabaretowy rejs - pr. rozryw.
07:40 Nowy kabaretowy rejs - pr. rozryw.
08:30 Szyfrowe prace (6) - serial
09:40 Małżeństwo z rozsądku - komedia muzyczna, Polska 1966
11:40 Wielka majówka - film obyczajowy, Polska 1981
13:30 Książę - film krótkometrażowy, Polska 2021

13:45 Ostatnie dni - film wojenny, Polska 1969
15:25 Dyrektorzy (2) - serial
17:20 Noce i dnie (1) - serial
18:45 Noce i dnie (2) - serial
20:00 Powrót do tamtych dni - dramat obyczajowy, Polska 2021.
Tomek mieszka sam z matką, bo jego ojciec Alek wyjechał do USA za pieniędzmi. Niespodziewanie mężczyzna pojawia się w domu z naręczem prezentów, ale nie wyjaśnia powodu swojego powrotu. Wszyscy wydają się szczęśliwi, jednak coś niepokojącego wisi w powietrzu.

22:10 Ogród Luizy - dramat obyczajowy, Polska 2007
00:35 Kroll - film sensacyjny, Polska 1991
02:45 Milion dolarów - komedia-dramat, Polska 2010
04:55 Wracając do Marka - film dokumentalny, Polska 2002

06:00 Podróże z historią: Łódź filmowa
06:35 Skarby dzikiej Australii: Alpy Australijskie
07:35 Walia - dzika kraina: Na gorąco
08:35 Zamienniki żywności - lepsza alternatywa?
09:40 Wszystkie kolory świata: Namibia. Ponadczasowa Afryka
10:40 Gorąca linia - woda na kartki
11:10 Wybudzeni - serial

11:45 Królewskie drogi Inków - dok.
12:55 Chiny przejmują świat - dok.
13:55 Skarby dzikiej Australii: Prastare lasy
14:55 Walia - dzika kraina: Oznaki burzy
15:55 Most Brookliński - arcydzieło inżynierii
16:55 Wszystkie kolory świata: Holandia. Bez pośpiechu
18:00 Sagra Familia - wyzwanie dla Gaudiego

19:05 Bracia Grimm - nie tylko baśnie
20:10 Zabójcy planety: Mafia CO₂
21:20 USA - Bóg dał nam broń - film dokumentalny, Francja 2019
22:25 Tak dużo i tak mało - film dok., Polska 2023
23:35 Morderstwo w rodzinie: Kelly Fitzgibbons, Ava i Lexi Needham
00:35 Zwyczajny kraj - dok.
01:40 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii

06:45 Tamte lata, tamte dni
07:25 Podróże z historią: Jak powstała Polska?
08:05 Portrety: Teresa Tyszkiewicz
08:40 Którędy po sztukę - mag. kult.
09:00 Dyrektorzy (2) - serial
10:40 Portret podwójny - film obyczajowy, Polska 2000
12:40 Reżyserzy: Bracia Coen
13:40 Poczest świrów polskich
14:30 Mała apokalipsa - dramat polityczny, Francja/Włochy/Polska 1993

16:30 Dyrektorzy (3) - serial
18:00 Którędy po sztukę - mag. kult.
18:15 Portrety: Teresa Tyszkiewicz
18:45 Łazuka dzieckiem podszyty - film dokumentalny, Polska 2018
20:00 Hala odlotów - talk-show
21:05 Czwartkowy klub filmowy: Powidoki - dramat obyczajowy, Polska 2016, reż. Andrzej Wajda, wyk. Bogusław Linda, Aleksandra Justa, Bronisława Zamachowska

22:55 Serialowa nostalgia: Matylda (7) - serial
23:50 Na wschód od Hollywood: Daleko od Reykjavíku - komediodramat, Francja/Islandia/Niemcy/Dania 2019
01:35 Kino nocne: W dół kolorowym wzgórzem - dramat obyczajowy, Polska 2004

05:30 Sportowy wieczór
06:05 Piłka nożna kobiet: Eliminacje mistrzostw Europy - rewanżowy półfinałowy mecz barażowy: Polska - Rumunia
08:15 Letnie Igrzyska Olimpijskie Paryż 2024: Siatkówka mężczyzn
10:15 Piłka nożna: Puchar Polski - mecz 1/16 finału: Lechia Gdynia - Piast Gliwice
17:20 Piłka nożna: Puchar Polski - mecz 1/16 finału: Warta Poznań - KGHM Zaglebie Lubin

19:35 Reportaż
20:05 Piłka nożna: Puchar Polski - studio
20:20 Piłka nożna: Puchar Polski - mecz 1/16 finału: Miedź Legnica - Legia Warszawa
23:00 Sportowy wieczór
23:45 Piłka nożna: Puchar Polski - mecz 1/16 finału: Lechia Zielona Góra - Widzew Łódź

01:55 Retro TVP Sport: Siatkówka mężczyzn: Igrzyska olimpijskie z 1976 roku - mecz finałowy: Polska - ZSRR
03:50 Retro TVP Sport: Ayrton Senna

Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

W CZWARTEK, 31 PAŹDZIERNIKA, POLECAMY

KOMEDIA MASZ CI LOS!

CZWARTEK 31.10 GODZ. 20.00, TV PULS

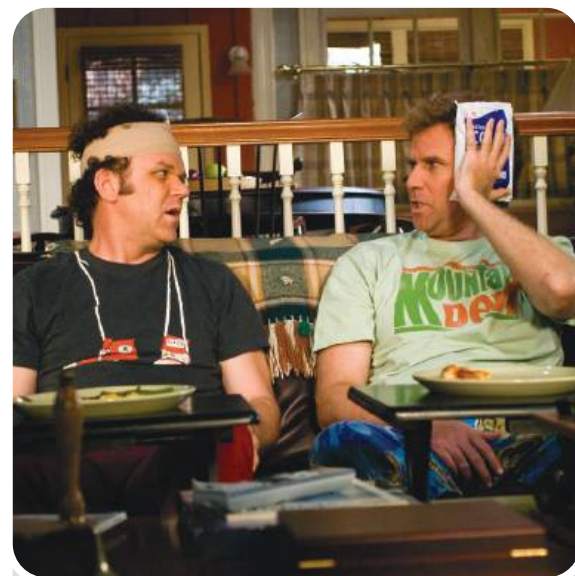
Podczas stypy po pogrzebie kochanego dziadka rodzina orientuje się, że w loterii padły właśnie numery, którymi dziadek grał przez całe życie. Nie ma czasu na rozpacz i łzy, kiedy zwycięski kupon jest w marynarce. Trzy metry pod ziemią. Rodzina i przyjaciele nagle z wielką mocą odczuwają potrzebę zobaczenia dziadka jeszcze raz... Do gry niespodziewanie wkracza także ksiądz okolicznej parafii, który doskonale wie, co knują krewni, i sam chętnie odświeżyłby kościół (i nie tylko) dzięki wygranej. Zaczyna się wyścig na pomysły, intrygi i podstęp. Najlepiej takie, żeby fortuna podzielić się z możliwie najmniejszą liczbą osób. A najchętniej z nikim.

SERIAL KRYMINALNY OJCIEC MATEUSZ

CZWARTEK 31.10 GODZ. 21.05, TVP1

Morus pojawia się na komendzie wraz ze swoją nową asystentką Marzeną. Zapowiada radykalną reorganizację placówki. Zachęcony tym faktem Możejko, który boryka się z nadmiernym obciążeniem podopiecznych obowiązkami, postanawia uruchomić etat Korpusu Służby Cywilnej. Zadaniem takiego pracownika ma być wypisywanie mandatów oraz czynności biurowe i administracyjne, co ułatwi pracę mundurowym. Policjanci zgodnie z obowiązującymi przepisami organizują nabór kandydatów. Tymczasem w mieście zaczyna działać niebezpieczna grupa wymuszająca haracze od właścicieli niewielkich sklepików. Jak się okazuje, jest to proceder mający na celu przejęcie atrakcyjnych lokali.

KOMEDIA BRACIA PRZYRODNI

CZWARTEK 31.10 GODZ. 21.55, TV PULS

Brennan Huff (Will Ferrell) i Dale Doback (John C. Reilly) mają ze sobą wiele wspólnego. Obaj są nie-dojrzałymi, bezrobotnymi mężczyznami w średnim wieku, mieszkającymi u swoich rodziców. Brennan mieszka z mamą Nancy (Mary Steenburgen), a Dale z ojcem Robertem (Richard Jenkins). Gdy Nancy i Robert biorą ślub i zamieszkują razem, ich synowie zmuszeni są dzielić pokój jak bracia. Jednak ich niemalże chorobliwe lenistwo staje się przyczyną kłótni rodziców i prawie doprowadza do ich rozstania. Brennan i Dale postanawiają wziąć sprawy w swoje ręce i opracowują szalony, skomplikowany plan mający na celu ponowne zjednoczenie rodziców.

OGŁOSZENIE REDAKCYJNE

OGÓLNOPOLSKI DZIENNIK!

Czytaj codziennie najnowsze
wiadomości z Polski i ze świata.
Z nami będziesz na bieżąco!

Więcej na www.gpcodziennie.pl

niecodzienna

Gazeta Polska

25-27 PAŹDZIERNIKA 2024

#Kultura

MALARSTWO POTRAFI LECZYĆ DUSZĘ

FOT. ANNA KRAJKOWSKA

#Kultura

Malarstwo potrafi leczyć duszę

Jest jednym z najwybitniejszych współczesnych polskich malarzy, światowej sławy surrealistą, jurorem międzynarodowych konkursów artystycznych, organizatorem wystaw zbiorowych i plenerów malarskich. Jarosław Kukowski – artysta o nieprzeciętnej wyobraźni, wrażliwości i perfekcyjnym warsztacie, który właśnie świętuje 30-lecie swojej działalności artystycznej ekspozycją pt. „Memento” w Muzeum Diecezjalnym w Pelplinie – mówi nam o swoich początkach i o tym, co ważne jest w jego twórczości.

30 lat – czy to dużo czasu dla artysty?

To dużo, a zarazem mało. Panie kuratorki Lena Rydel-ska i Maria Hotel mają zdecydowanie mniej lat niż moje 30-lecie [śmiech]. Książd dyrektor Muzeum Diecezjalnego w Pelplinie dał im szansę i one się bardzo dobrze wywiązały z tego zadania. Wracając do pytania, sam jestem zaskoczony, że już tyle czasu minęło. Mam 11 serii prac, które ciągle kontynuuję. I o dziwo, wracam do tych pierwszych serii, bo widzę, że mam jeszcze coś do powiedzenia w tym temacie.

Podziwiam Twoją wszechstronność. Na wystawie widzę portrety wzorowane na mistrzach gatunku, obrazy surrealistyczne, które spokojnie by mogły zawisnąć obok dzieł Salvadora Dalego, czy wreszcie instalacje będące połączeniem malarstwa, rzeźby i gigantycznych zegarów, a nawet wiersze. Dlaczego zdecydowałeś się sięgać po tak różnorodne formy?

I to nie są wszystkie serie, które podejmowałem. Rzeźba to inna forma wyrazu, malarstwo też. Jeśli zabraknie języka malarskiego, to trzeba napisać wiersz, aby dopełnił przekaz. Z mojej perspektywy jest to poszukiwanie estetyki, jeżeli mówimy o serii ostatniej, jeszcze nie pokazywanej przed tą wystawą. Są serie typowo abstrakcyjne, skoncentrowane na odkrywaniu piękna, ale też obrazy, przez które chcę przekazać konkretną treść, ideę czy też zadać pytanie otwarte. Są też prace, przez które wyrzucam z siebie pewne emocje, które trzeba przepracować, przetworzyć. Bo po co iść do psychoterapeuty, skoro można wziąć płótno albo papier i wyrzucić to z siebie. To pomaga.

Myślisz, że każdy z nas tak może wyrzucić z siebie emocje, chwytając za pióro czy pędzel?

Jak najbardziej, jeżeli komuś to pomaga. To widać najlepiej u dzieci. One, rysując, wyrzucają swoje emocje. Z drugiej strony poprzez ich prace można zobaczyć, co w nich siedzi, bo przecież nie wszystko da się powiedzieć słowami. Zatem sztuka potrafi działać terapeutycznie. Choć przyznam, że czasem się wymęczę przy obrazach. Zwłaszcza gdy przyśni mi się wizja i chcę ją namalować, a wychodzi inaczej, ponieważ kolorów ze snów nie ma w naszym materialnym świecie. W międzyczasie zmienia się punkt widzenia, zmieniają się warianty i człowiek się napoci. Zwłaszcza kiedyś tak pracowałem, że miałem przemyślaną koncepcję, która była precyzyjna. W chwili obecnej pozwalam sobie na coraz więcej swobody i wtedy rzeczywiście wypoczywam. To są te obrazy z serii RGB – nie mylić z LGBT. One są zabawą kolorem i formą. Kiedy zaczynam taki obraz malować, wiem, że ma być w czerwieni, ma być przestrzeń, a potem patrzę, do czego mnie ta farba zaprowadzi. Wtedy się dobrze bawię, bo nie mam nic z góry narzuconego i sam jestem ciekawy, co wyjdzie. Taki rodzaj malarstwa leczy duszę.

A jakie były Twoje początki? Dlaczego postanowiłeś malować?

Na początku myślałem, że będę pisać. Malowanie było formą zastępczą. Stwierdziłem jednak, że szybciej nauczę się malować i żyć z malarstwa, niż napiszę książkę, tak aby ona przyniosła jakieś profity i bym mógł zarobić na chlebek i masłko. Tak utknałem w malarstwie. Czasem wprowadzę mi wyskakują

z głowy wierszyki – małe, żartobliwe formy literackie. Nie próbuję jednak pisać na poważnie, choć bywa, że mi wychodzi żart ponury. Może jeszcze wrócę do tematu, ale teraz mam dużo pracy przy malarstwie. Tworzę obrazy, ale też organizuję wystawy zbiorowe i plenery malarskie.

Wróćmy jeszcze do jubileuszowej wystawy.

Nosi ona tytuł „Memento”, jak jedna z Twoich serii, czyli cykl zegarów. Niektóre na stałe możemy oglądać w muzeum diecezjalnym.

Dla mnie to wielkie wyróżnienie, bo te obrazy i zegary są wystawione obok Biblii Gutenberga.

Ja ten cykl odbieram jako przejście między światami.

Oczywiście można interpretować na najróżniejsze sposoby. Cieszy mnie, że w odbiorcach jest ta wrażliwość. Artysta coś pokazuje, zadaje pytania, ma swoją formę ekspresji, a odbiorca widzi tam mnóstwo różnych rzeczy.

A jak powstają pomysły na Twoje prace?

To bywa różnie. Jest 11 serii, w przygotowaniu kilkadziesiąt nowych. Jeżeli mam przekaz, pewną ideę, wartość, to zastanawiam się, jak to namalować, i przygotowuję precyzyjny projekt. Ale na przykład seria „Freski” mi się przyśniła. Wyglądało to tak: byłem w muzeum, przeglądałem prace, bardzo mi się podobały. To była cała seria obrazów nawiązująca do wartości chrześcijańskich. Na jednym w skale były wykute dwie ryby na pomarańczowym tle kamiennym. Zastanawiałem się w tym śnie, dlaczego ja na to nie wpadłem. Obudziłem się. Wiedziałem, że stworzę tę serię. W międzyczasie zboczyłem z drogi, bo zamiast sakralnych, namalowałem serię aktów. Ale do sakralnych wróciłem po 20 latach. Pan Bóg dał mi czas, bym się mógł poprawić. Zobaczmy, co będzie dalej. Nie zamykam tych tematów. Myślę jednak, że obecnie najważniejsza robi się dla mnie seria „Pater Noster”. Ona przekazuje głębsze wartości, ma sens. Myślę też, że ma również wartość dekoracyjną. Powiesiłem ją na ścianie i pomyślałem: „Podoba mi się”. A rzadko tak mówię o swoich pracach.

Mnie ona się kojarzy z Dekalogiem. Kiedy Pan Bóg przekazuje Mojżeszowi kamienne tablice, na których są zapisane przykazania. Na Twoich obrazach są to słowa modlitw.

Dokładnie o to chodzi. To napisy wykute w skale, nawiązujące do 10 przykazań.

Najnowszy obraz z serii trafi na prestiżowy Salon Comparaisons w Art Capital w Paryżu. Odważnie jest tam dziś pokazywać sztukę sakralną.

Na ten przegląd sztuki otrzymało zaproszenie pięć osób z Polski. Formuła była taka: pokazujemy jeden obraz, ale duży. Rozważałem, czy brać udział w tym Ssalonie. Miałem już bowiem kilka wystaw w Paryżu, zresztą całkiem udanych. A czasu teraz było niewiele. Zastanawiałem się nad tematem obrazu, żeby coś przez niego przekazać, żeby nie było to tylko kolorowe dzieło. Tam wielu uznanych artystów z całego świata będzie prezentowało swoje prace, twórców najwyższej klasy. Czym zatem zaskoczyć? Wybrałem prostą formę i postawiłem na wartości. Jaki będzie odbiór? Zobaczmy. Myślę, że to nietypowy obraz jak na Paryż. N

Rozmawiała Anna **Krajowska**

#NiecodziennePodróże

Zapomniana granica Puszczy Solskiej

Bagna, łęgi i samotna, malownicza grobla pośrodku. Oczywiście ani żywego ducha. Tego dnia jedyną osobą, którą spotkam podczas wędrówki po tutejszej puszczy, będzie pewien mężczyzna przechadzający się brzegiem stawu z różańcem w ręku.

tekst i zdjęcia: Stefan **Czerniecki**
Czerniecki.net

To zachodnia część Puszczy Solskiej. Fragment ten nazywany jest Lasami Janowskimi. Wszystko oczywiście od położonego 5–6 km stąd Janowa Lubelskiego. Nieopodal przebiega granica między Podkarpaciem a Lubelszczyzną. Jak się okazuje, miejsce to od dawien dawna miało szczęście (a może raczej pecha) do przebiegających tędy granic. W mało dostępnym zakątku tutejszego parku krajo-

przepyszny widok na pobliskie torfowiska i podmokłości z przesiadującym nań ptactwem, znajduje się słup graniczny. Kiedyś stał tu przez długie lata, rozdzielając rodziny, rozdzielając klany, przepoławiając ziemię ojczystą. Potem zmurszał i pokryty mchem został schowany pod pierzynę lasu. Aż do czasu, kiedy na spacer nieuczęszczaną trasą zdecydował się pan Zbigniew Koczwarą z pobliskiej osady Kochany. Znający te tereny jak własną kieszeń przewodnik odnalazł wówczas wiekowy słupek graniczny, który rozdzielał w tym miejscu po I rozbiorze Rzeczpospo-

litą od Austrii, a po III – carską Rosję od Cesarstwa Austro-Węgierskiego. Przez wiele lat miejsce, w którym przez 146 lat przebiegała granica dzieląca polską ziemię, stało zapomniane. Nieoznakowane. Po odkryciu pana Zbigniewa zdecydowano się postawić tu replikę starodawnego słupka granicznego. Oraz wieżę wartowniczą. Do miejsca dojeżdżam wozem straży parku krajo-

#NaturaUzdrowia

Moc warzyw korzeniowych (cz. 3)

To bogactwo antyoksydantów, witamin i minerałów wspierających serce, oczy i układ odpornościowy. Nie tylko jest składnikiem dań polskiej kuchni, lecz także pomaga utrzymać optymalne ciśnienie krwi i wspiera w walce z anemią. Używany regularnie staje się naturalnym sojusznikiem w walce o dobre samopoczucie. Dzisiaj o korzeniu buraka.

Justyna **Pietrzykowska**, fitoterapeuta

Korzeń buraka jest szeroko wykorzystywany w kuchni na całym świecie. Jego słodki smak doskonale komponuje się zarówno w daniach na ciepło, jak i na zimno. Idealny składnik sałatek, soków i dań pieczonych. Współczesne badania naukowe pokazują, że korzeń buraka pomaga

w detoksykacji organizmu, wspiera układ trawienny oraz przyczynia się do poprawy wydajności i wytrzymałości podczas wysiłku fizycznego. Jest szczególnie polecany osobom z anemią z uwagi na zawartość żelaza, niezbędnego do produkcji hemoglobiny. Burak jest źródłem witamin z grupy B, w tym folianów (witaminy B9), które są potrzebne do produk-

cji krwinek i mogą pomagać w zapobieganiu anemii megaloblastycznej, spowodowanej niedoborem tych składników. Badania pokazały, że nitraty obecne w burakach mogą poprawiać efektywność wykorzystania tlenu w organizmie. Witamina C w nich zawarta poprawia przyswajanie żelaza z pożywienia. Obecność potasu oraz innych elektrolitów pomaga zaś w utrzymaniu odpowiedniego balansu wodno-elektrolitowego w organizmie, co jest istotne przy obrzękach.

Dzisiaj polecamy przepis na sałatkę, do której przygotowania potrzebujemy: 3–4 pieczone buraki, garść rukoli, 100 g koziego sera lub fety, 2 łyżki oliwy, 1 łyżkę octu balsamicznego, miód, garść posiekanych orzechów włoskich oraz sól i pieprz do smaku. W pierwszej kolejności należy przygotować dressing: w miseczce mieszamy oliwę, ocet balsamiczny, odrobinę miodu oraz sól i pieprz do smaku. W dużej misce umieszczamy rukolę, dodajemy pokrojone w kostkę buraki, pokruszony ser kozi lub fetę i orzechy włoskie. Następnie sałatkę polewamy przygotowanym wcześniej dressingiem i delikatnie mieszamy, aby składniki się połączyły.

#Wywiad

Muzyka nie wyczerpuje się w dźwiękach

Muzyka prowadzi człowieka do głębszych doświadczeń i prawd. Wierzę, że nie da się muzyki odseparować od fundamentalnych wartości, jakimi są dobro, piękno i prawda – mówi HUBERT KOWALSKI, kompozytor i dyrygent, w rozmowie z JAROSŁAWEM WRÓBLEWSKIM.

Czym, poza układem nut, jest muzyka?

Muzyka jest od strony egzystencjalnej jak oddychanie. Jest czymś obecnym, otaczającym człowieka i bardzo naturalnym, bardzo podstawowym. Oddychaniem, które dotlenia organizm i jest obecne w twoim krwioobiegu. Muzyka jest językiem ukazującym piękno. A ponieważ spotkanie z pięknem zawsze rodzi w człowieku zachwyt, więc muzyka prowadzi do zachwywania się. Przez to staje się pasją, czyli czymś, co nigdy się nie nudzi i zawsze odkrywasz w niej coś nowego i fascynującego. Muzyka jest także jak ikona. Ikona ma to do siebie, że ma jakąś materialną formę, ale jest tak tworzona, by nie zatrzymać odbiorcy tylko na tej materii, ale żeby poprowadzić go w głąb. Jest jak rodzaj namacalnej furtki, która zachęca, by ją otworzyć i zobaczyć, co jest wewnątrz. Podobnie widzę muzykę. Ona dociera do nas na sposób materialny, przez dźwięki, ale jej głębia nie wyczerpuje się w dźwiękach. Przez nią otwiera się tajemnica i zachęca do jej odkrywania.

A jeśli chodzi o tworzenie muzyki?

Im dłużej to robię, tym bardziej mam przekonanie, że wszystko już jest. Ja tylko wydobywam z tego jakąś konkretną i bliską mi formę. Jakbym miał pod ręką wszystkie możliwe szkieleta, które składałem w witraż. A kiedy już ten witraż widzę i jestem z niego zadowolony, to wyczuwam, że to moje tworzenie jest w jakimś sensie pośrednie. Pięknie to wyraził św. Jan Paweł II. Zresztą wielokrotnie to podkreślał, mówiąc do artystów. Stwórca jest tylko jeden. I jest wielu twórców, którzy mają dar składania tego, co zostało stworzone.

Czy ma pan swojego mistrza, od którego czerpie inspirację w swojej twórczości?

Nie mam jednego mistrza. Obserwuję i słucham wielu twórców. Lubię słuchać bardzo różnej muzyki, także powstającej w wielu okresach dziejów. Oczywiście mam jakieś swoje preferencje, jedni artyści bardziej do mnie przemawiają, a inni mniej. W zasadzie najbardziej mnie inspirują twórcy, którzy nie tylko są świetni

w swojej profesji, lecz także mają w sobie coś ludzkiego, co wynosi ich twórczość w sposób naturalny wyżej i głębiej. Można by filozoficznie stwierdzić: kiedy ich twórczość nie jest oderwana od kluczowych dla ludzkości punktów odniesienia, jakimi są dobro i prawda.

Tworzy pan kompozycje poświęcone wielkim Polakom m.in.: Rafałowi Kalinowskiemu, kard. Stefanowi Wyszyńskiemu, ks. Michałowi Sopoćce, rtm. Witoldowi Pileckiemu. Co te postacie poprzez muzykę wnoszą w pana życie i twórczość?

Przygotowując muzykę o tych wielkich i wspaniałych Polakach, musiałem bliżej się im przyjrzeć, prześledzić ich życie, posłuchać, co mówili, jak żyli. To zmieniło mnie wewnętrznie. Dzięki nim wiele spraw zobaczyłem w nowy sposób. Przyglądając się ich heroizmowi w wielu wymiarach życia, zdałem sobie sprawę, że jest mi wstyd, iż mogłem dotychczas o czymś myśleć inaczej, widzieć coś bardzo płytko, przez co być w jakiejś opozycji do tego wszystkiego, co wnieśli w życie innych ludzi i naszej ojczyzny. Jest mi do dzisiaj wstyd za wielu moich znajomych, którzy nie szanują prawdy o tych ludziach oraz nie szanują systemu wartości, który ci wielcy Polacy tak wytrwale bronili. Mamy tych ludzi w zasadzie na wyciągnięcie ręki, a jesteśmy tak głupi, że nie tylko nie wyciągamy wniosków z ich świadectwa, ale jeszcze zafałszowujemy prawdę o nich. Przypomina mi się proces Witolda Pileckiego. Trudno sobie wyobrazić bardziej heroicznego patriotę, oddanego swej ojczyźnie. Gdy przedstawia oskarżycielom historię swojego życia, oni, słysząc to, wyciągają dokładnie odwrotne wnioski, nazywając go zdrajcą ojczyzny. Jakiś absurd! Jak można patrzeć na A i nazywać to B? Jak można tak robić we współczesnym świecie?

Pracuje pan z młodymi ludźmi...

Prowadziłem kiedyś zajęcia w ośrodkach wychowawczych dla dziewczyn. Są tam dziewczyny w wieku 12–18 lat. Zobaczyłem, jak bardzo głęboko można mieć zmienione wnętrza i tym samym wszelkie życie

we punkty odniesienia, gdy miało się traumatyczne dzieciństwo lub dzieciństwo bez naturalnej miłości. Można mieć zupełnie zaburzone rozeznanie, co jest normalne, a co nienormalne, co jest dobre, a co złe, co jest głupie, a co mądre. Widzę też wielkie kłopoty psychiczne u młodych ludzi. Prawdopodobnie, mimo tak dużego rozwoju cywilizacyjnego, zafundowaliśmy młodym świat, w którym są bardzo zagubieni i muszą przyjmować za normy jakieś bardzo złe zasady, według których funkcjonujemy. Jednocześnie wszędzie są wspaniali młodzi ludzie. Mają niesamowite wrażliwości, pasje, umiejętności. Są piękni, dynamiczni, pełni dobrych intencji i marzeń.

Bycie dyrygentem nie wyczerpuje się w znajomości nut i odpowiednim ich zinterpretowaniu ani technicznie sprawnym poprowadzeniu zespołu, prawda?

Zdecydowanie. Najpiękniejsze momenty dla mnie jako dla dyrygenta są nie tylko wtedy, gdy wszystko właściwie brzmi, lecz także gdy się czuje, że zespół idzie za tobą w pełnym zaufaniu, bo rozumie, że chcesz przez dźwięki odkryć ważne kluczowe prawdy i pozwolić ludziom dotknąć tej tajemnicy, która wyłania się przez dźwięki. Można by powiedzieć, że się wyłania „za” dźwiękami. Kiedy zespół rozumie szereg kontekstów związanych z danym utworem, zdecydowanie lepiej rozumie, co tworzy.

Ponadto dyrygent musi mieć wiele różnych cech, które mu pomagają dobrze prowadzić zespół, cech pozamuzycznych. Musi mieć ogromną odporność psychiczną i musi umieć „zarządzać” ludźmi. Musi mieć też w sobie szczerą i autentyczną pasję, która pociąga innych.

Pracuje Pan nad utworem mającym wiele wspólnego z pana rodzinną historią. Co to za projekt?

Kończę pisać duży utwór oratoryjny poświęcony św. Ottonowi z Bambergu, który 900 lat temu dotarł na Pomorze Zachodnie, czyli w moje rodzinne strony, i przyniósł tam światło Ewangelii. Przygotowuję kilka mniejszych kompozycji przeznaczonych dla orkiestry lub tylko dla chóru. Jednocześnie tworzę scenariusze różnych koncertów, a co za tym idzie, aranżuję i orkiestruję utwory do nich. Prowadzę nieustannie sesje warsztatowe z muzyką religijną oraz poruszające szeroki kontekst estetyki i piękna. Pracuję z różnymi zespołami chóralnymi, scholami i orkiestrami. Mam kilka czekających na ostateczną realizację prac wydawniczych i nagraniowych.

Jakie jest pana credo?

Moje credo ma kilka wymiarów. Pierwszy – religijny. Wierzę w Boga i Bogu. On jest dla mnie życiodajną siłą i fundamentalnym punktem odniesienia. Drugi – artystyczny. Wierzę, że muzyka jest rzeczywistością, która nie wyczerpuje się w dźwiękach. Prowadzi człowieka do głębszych doświadczeń i prawd. Wierzę, że nie da się muzyki odseparować od fundamentalnych wartości, jakimi są dobro, piękno i prawda. Trzeci – społeczny. Kocham moją ojczyznę, jej historię i dziedzictwo kulturowe. Wierzę, że te rzeczywistości trzeba znać i nimi żyć. Nigdy nie wolno wystąpić przeciwko nim, nie wolno ich deprecjonować ani fałszywie zmieniać. Czwarty – osobisty. Największym darem mi ofiarowanym jest moja rodzina. Żona i dzieci. Do końca życia, we wszystkim, co robię, będę się starał spłacić zaciągnięty „dług” tego bezwarunkowo ofiarowanego mi daru.

N